

**GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI
PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA**

**ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU**

Spis treści

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	11
1. Informacje ogólne	11
2. Skład Grupy	12
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	12
4. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	13
6. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	14
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	16
7.1. Profesjonalny osąd.....	16
7.2. Niepewność szacunków	17
8. Zmiana szacunków.....	19
9. Przejęcia przedsięwzięć	19
10. Sezonowość działalności.....	19
11. Segmenty operacyjne	19
12. Przychody i koszty	23
12.1. Przychody ze sprzedaży.....	23
12.2. Pozostałe przychody operacyjne.....	23
12.3. Pozostałe koszty operacyjne	24
12.4. Przychody finansowe.....	24
12.5. Koszty finansowe.....	25
12.6. Koszty według rodzajów	25
12.7. Umowy o usługę budowlaną.....	26
13. Składniki innych całkowitych dochodów	26
14. Podatek dochodowy	27
14.1. Obciążenie podatkowe.....	27
14.2. Odroczony podatek dochodowy	28
15. Zysk przypadający na jedną akcję.....	29
16. Rzeczowe aktywa trwałe.....	31
16.1. Test na utratę wartości aktywów Grupy Kapitałowej ZE PAK SA	33
17. Leasing.....	35
17.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	35
18. Aktywa niematerialne	36
19. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	38
20. Pozostałe aktywa.....	39
20.1. Pozostałe aktywa finansowe	39
20.2. Pozostałe aktywa niefinansowe	39
21. Zapasy	40
22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	40
23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	40
24. Wypłata dywidendy	41
25. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	41
26. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	43
26.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne.....	43
26.2. Zmiany stanu rezerw.....	44
26.3. Opis istotnych tytułów rezerw	45

26.3.1. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych oraz rezerwy na umorzenie jednostek poświadczonych redukcji emisji (EUA, CER)	45
26.3.2. Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów i koszty likwidacji środków trwałych	45
26.3.3. Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górnictwem	45
26.3.4. Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii	46
26.3.5. Inne rezerwy	46
27. Prawa do emisji dwutlenku węgla	46
28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	48
28.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)	48
28.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe)	48
28.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	49
28.4. Pochodne instrumenty finansowe	49
28.5. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (długoterminowe)	49
28.6. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (krótkoterminowe)	50
29. Zobowiązania warunkowe oraz opis istotnych spraw sądowych	50
29.1. Sprawy sądowe	50
29.2. Rozliczenia podatkowe	55
30. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	55
31. Otrzymane gwarancje i poręczenia	59
32. Informacje o podmiotach powiązanych	60
32.1. Pożyczki udzielone członkom Zarządu	61
32.2. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	61
32.3. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	61
32.3.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy	61
32.3.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej	61
33. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	62
33.1. Ryzyko stopy procentowej	62
33.2. Ryzyko walutowe	64
33.3. Ryzyko kredytowe	66
33.4. Ryzyko związane z płynnością	66
34. Instrumenty finansowe	68
34.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	68
34.2. Ryzyko stopy procentowej	70
34.2.1. Zabezpieczenia	70
35. Zarządzanie kapitałem	72
36. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	72

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku

	Nota	Okres 9 miesięcy	Okres 3 miesięcy	Okres 9 miesięcy	Okres 3 miesięcy
		zakończony dnia	zakończony dnia	zakończony dnia	zakończony dnia
		30 września	30 września	30 września	30 września
		2016 roku	2016 roku	2015 roku	2015 roku
		(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Działalność kontynuowana	<i>Nota</i>				
Przychody ze sprzedaży	12.1	2 053 540	686 020	2 254 784	747 262
Koszt własny sprzedaży	12.6	(1 677 507)	(570 220)	(2 122 847)	(699 115)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		376 033	115 800	131 937	48 147
Pozostałe przychody operacyjne	12.2	18 747	7 773	15 396	4 004
Koszty sprzedaży	12.6	(3 105)	(966)	(3 018)	(1 094)
Koszty ogólnego zarządu	12.6	(71 791)	(23 996)	(86 705)	(29 847)
Pozostałe koszty operacyjne	12.3	(8 157)	(5 864)	(3 755)	(1 012)
Zysk/ (strata) z działalności operacyjnej		311 727	92 747	53 855	20 198
Przychody finansowe	12.4	6 334	1 160	7 775	(3 843)
Koszty finansowe	12.5	(55 591)	(9 414)	(35 148)	(9 187)
Zysk/(strata) brutto		262 470	84 493	26 482	7 168
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	14.1	(43 805)	(5 713)	(5 161)	(1 266)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		218 665	78 780	21 321	5 902
Działalność zaniechana					
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej		-	-	-	-
Zysk/(strata) netto za okres		218 665	78 780	21 321	5 902
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom większościowym		216 208	77 804	21 179	6 076
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom niekontrolującym		2 457	976	142	(174)
Zysk/(strata) na jedną akcję (w złotych):					
Podstawowy z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	15	4,25	1,53	0,42	0,12
Podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	15	4,25	1,53	0,42	0,12
Rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	15	4,25	1,53	0,42	0,12
Rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	15	4,25	1,53	0,42	0,12

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku

		<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Zysk netto za okres	<i>Nota</i>	218 665	78 780	21 321	5 902
Inne całkowite dochody					
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:					
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	<i>13</i>	4 330	2 124	5 731	1 147
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	<i>13</i>	-	-	(6)	(7)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	<i>13,14.1</i>	(823)	(404)	(1 089)	(218)
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		3 507	1 720	4 636	922
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:					
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	<i>13</i>	(1 108)	(199)	(2 139)	(548)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	<i>13,14.1</i>	210	37	406	104
Inne całkowite dochody netto nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		(898)	(162)	(1 733)	(444)
Inne całkowite dochody netto		2 609	1 558	2 903	478
Całkowity dochód za okres		221 274	80 338	24 224	6 380
Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom większościowym		218 817	79 362	24 082	6 554
Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom niekontrolującym		2 457	976	142	(174)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 30 września 2016 roku

	Nota	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	16	3 363 533	3 475 229
Nieruchomości inwestycyjne		2 344	2 363
Aktywa niematerialne	18	6 252	17 389
Pożyczki i należności		-	-
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze (długoterminowe)	19	82 239	92 748
Pozostałe aktywa długoterminowe finansowe	20.1	10 887	13 752
Pozostałe aktywa długoterminowe niefinansowe	20.2	5 756	10 027
Kwoty należne od zamawiających z tytułu kontraktów długoterminowych		-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	14.2	99 081	102 615
Razem aktywa trwałe		3 570 092	3 714 123
Aktywa obrotowe			
Krótkoterminowe aktywa niematerialne	18	211 451	354 389
Zapasy	21	126 083	157 515
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22	230 829	268 123
Należności z tytułu podatku dochodowego		4 209	2 743
Pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe (aktywa)		-	-
Pozostałe aktywa krótkoterminowe finansowe	20.1	77 598	76 979
Pozostałe aktywa krótkoterminowe niefinansowe	20.2	15 325	12 497
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze (krótkoterminowe)	19	-	1 309
Kwoty należne od zamawiających z tytułu kontraktów długoterminowych	12.7	8 394	3 349
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	458 488	383 354
Razem aktywa obrotowe		1 132 377	1 260 258
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
SUMA AKTYWÓW		4 702 469	4 974 381

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

	Nota	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy		101 647	101 647
Akcje własne		-	-
Kapitał zapasowy		1 028 639	2 542 060
Kapitał dotyczący programów akcji pracowniczych		-	-
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających		(8 434)	(11 941)
Pozostałe kapitały rezerwowe		3 472	5 877
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty		764 521	1 128 266
Zysk (strata) netto		216 208	(1 881 086)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		-	-
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		2 106 053	1 884 823
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących		-	-
Kapitał własny ogółem		2 106 053	1 884 823
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	25	658 001	924 519
Świadczenia pracownicze długoterminowe		77 350	77 674
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	28.2	5 770	80 751
Pochodne instrumenty finansowe długoterminowe (zobowiązania)	28.4	5 579	8 943
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów długoterminowe	28.5	44 563	51 068
Inne rezerwy długoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	26	327 516	334 879
Kwoty należne zamawiającym z tytułu kontraktów długoterminowych		-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.2	376 313	351 862
Zobowiązania długoterminowe ogółem		1 495 092	1 829 696
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	28.1	225 547	237 505
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	25	411 978	386 543
Pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe (zobowiązania)	28.4	7 034	7 349
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	28.3	52 890	122 553
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		3 346	5 228
Świadczenia pracownicze krótkoterminowe		8 533	8 783
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów krótkoterminowe	28.6	9 696	12 774
Kwoty należne zamawiającym z tytułu kontraktów długoterminowych	12.7	4 338	10 080
Inne rezerwy krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	26	377 962	469 047
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		1 101 324	1 259 862
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczony do sprzedaży		-	-
Zobowiązania razem		2 596 416	3 089 558
SUMA PASYWÓW		4 702 469	4 974 381

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku

	<i>Okres zakończony</i>	<i>Okres zakończony</i>
<i>Nota</i>	<i>30 września 2016 roku</i>	<i>30 września 2015 roku</i>
	<i>(niebadane)</i>	<i>(niebadane)</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) brutto	262 470	26 482
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja	151 860	274 264
Odsetki i udziały w zyskach	35 870	19 896
(Zysk)/strata z tytułu różnic kursowych	6 411	221
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	1 709	(838)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	31 199	(2 381)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	31 432	3 517
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(80 717)	(153 611)
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz świadczeń pracowniczych	253 850	236 555
Podatek dochodowy zapłacony	(19 758)	6 690
Wydatki na nabycie uprawnień do emisji CO ₂	(199 397)	(246 375)
Pozostałe	(60)	642
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	474 869	165 062
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	2 685	513
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(104 200)	(316 373)
Wydatki i wpływy związane z pozostałymi aktywami finansowymi	5 740	56 324
Nabycie pozostałych aktywów finansowych	-	(24 590)
Nabycie jednostki zależnej po potrąceniu przejętych środków	-	-
Dywidendy otrzymane	-	49
Odsetki otrzymane	4	5
Pozostałe	64	49
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(95 707)	(284 023)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu emisji akcji	-	-
Nabycie akcji własnych	-	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(11 533)	(10 062)
Wpływy z tytułu kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	12 640	260 762
Splata kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	(266 450)	(182 491)
Dywidendy wypłacone	-	-
Odsetki zapłacone	(37 034)	(40 685)
Pozostałe	(1 192)	(890)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(303 569)	26 634
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	75 593	(92 327)
Środki pieniężne na początek okresu	383 319	355 268
Środki pieniężne na koniec okresu	458 912	262 941

23

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Razem</i>	<i>Kapitały udziałowców niekontrolujących</i>	<i>Razem kapitał własny</i>
Stan na 1 stycznia 2016 roku	101 647	2 542 060	(11 941)	5 877	(752 820)	-	1 884 823	-	1 884 823
Zysk netto za okres	-	-	-	-	216 208	-	216 208	2 457	218 665
Inne całkowite dochody razem	-	-	3 507	-	(898)	-	2 609	-	2 609
Całkowity dochód za okres	-	-	3 507	-	215 310	-	218 817	2 457	221 274
Podział zysków z lat ubiegłych	-	(1 513 421)	-	(2 405)	1 515 826	-	-	-	-
Podział zysków z lat ubiegłych na ZFŚS	-	-	-	-	(58)	-	(58)	-	(58)
Efekt rozliczenia opcji put na udziałach niekontrolujących	-	-	-	-	2 457	-	2 457	(2 457)	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	14	-	14	-	14
Stan na 30 września 2016 roku	101 647	1 028 639	(8 434)	3 472	980 729	-	2 106 053	-	2 106 053

Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Razem</i>	<i>Kapitały udziałowców niekontrolujących</i>	<i>Razem kapitał własny</i>
Stan na 1 stycznia 2015 roku	101 647	2 398 399	(17 741)	5 877	1 331 425	110	3 819 717	-	3 819 717
Zysk netto za okres	-	-	-	-	21 179	-	21 179	142	21 321
Inne całkowite dochody razem	-	-	4 642	-	(1 733)	(6)	2 903	-	2 903
Całkowity dochód za okres	-	-	4 642	-	19 446	(6)	24 082	142	24 224
Podział zysków z lat ubiegłych	-	143 661	-	-	(143 661)	-	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	(60 988)	-	(60 988)	-	(60 988)
Umorzenie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efekt rozliczenia opcji put na udziałach niekontrolujących	-	-	-	-	142	-	142	(142)	-
Odkupienie udziału niekontrolującego	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	(86)	-	(86)	-	(86)
Stan na 30 września 2015 roku	101 647	2 542 060	(13 099)	5 877	1 146 278	104	3 782 867	-	3 782 867

Dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa ZE PAK SA”) składa się z Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA („jednostka dominująca”, „Spółka”, „ZE PAK SA”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 2).

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku oraz dane na dzień 31 grudnia 2015 roku. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz dodatkowe noty objaśniające przedstawiają dodatkowo informacje finansowe za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku oraz dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000021374.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 310186795.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

- 1) wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej,
- 2) produkcja i sprzedaż ciepła (pary wodnej i gorącej wody),
- 3) wydobywanie węgla brunatnego.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku zostało przez Zarząd zatwierdzone do publikacji w dniu 14 listopada 2016 roku.

Śródroczny wynik finansowy może nie odzwierciedlać w pełni możliwego do zrealizowania wyniku finansowego za rok obrotowy.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			Na dzień 30 września 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2015 roku
Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Usługi remontowo-budowlane	100,00%	100,00%
Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń „EL PAK” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Usługi w zakresie serwisu automatyki przemysłowej i urządzeń elektrycznych	100,00%	100,00%
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej z nowego bloku 464 MW	100,00%*	100,00%*
„PAK – Holdco” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich gdzie indziej niesklasyfikowanych	100,00%	100,00%
„PAK Górnictwo” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wydobycie węgla	100,00%	100,00%
„Energoinwest Serwis” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Spółdzielców 3	Usługi remontowo-budowlane	100,00%*	100,00%*
„PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin” SA	62-540 Kleczew ul. 600-lecia 9	Wydobycie węgla brunatnego	96,23%*	96,23%
„PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów” SA	62-700 Turek ul. Uniejowska 9	Wydobycie węgla brunatnego	98,41%	98,41%
„Aquakon” sp. z o.o.	62-610 Sompolno Police	Produkcja i handel wodami mineralnymi	92,57%*	92,57%*
„Eko-Surowce” sp. z o.o.	62-540 Kleczew ul. 600-lecia 9	Transport kolejowy węgla brunatnego, usługi wulkanizacyjne, sprzedaż węgla	96,23%*	96,23%*
„PAK-Volt” SA	00-834 Warszawa ul. Pańska 77/79	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	100,00%
„EL PAK Serwis” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych, naprawa i konserwacja maszyn	100,00%*	100,00%*

* *Podmioty gdzie występuje częściowo lub w całości udział pośredni ZE PAK SA przez inne spółki z Grupy ZE PAK SA*

Na dzień 30 września 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

W skład Zarządu ZE PAK SA na dzień publikacji raportu wchodzi:

- Adam Kłapszta   Wiceprezes Zarządu, pełniący obowiązki Prezesa Zarządu,
- Aneta Lato-Żuchowska   Wiceprezes Zarządu,
- Adrian Kaźmierczak   Wiceprezes Zarządu,
- Tomasz Zadroga   Wiceprezes Zarządu,
- Zygmunt Artwik   Wiceprezes Zarządu,

Podczas posiedzenia w dniu 11 lutego 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu Pana Aleksandra Grada w skład Zarządu Spółki z dniem 18 lutego 2016 roku i powierzyła mu funkcję Prezesa Zarządu.

Na posiedzeniu w dniu 8 kwietnia 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu Pana Adama Kłapszty w skład Zarządu Spółki i powierzeniu mu funkcji Wiceprezesa Zarządu. Uchwała weszła w życie z chwilą podjęcia.

W dniu 17 czerwca 2016 roku Pan Aleksander Grad złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu i członka Zarządu Spółki. W związku z zaistniałą sytuacją Rada Nadzorcza Spółki rozpoczęła procedurę wyboru nowego Prezesa Zarządu. Do czasu zakończenia tej procedury Rada Nadzorcza powierzyła kierowanie pracami Zarządu Panu Adamowi Kłapszcie Wiceprezesowi Zarządu Spółki, który od dnia 17 czerwca 2016 pełni obowiązki Prezesa Zarządu.

W dniu 26 października 2016 roku Pan Adrian Kaźmierczak złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki. Jednocześnie na posiedzeniu odbytym w dniu 26 października 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Panią Katarzynę Sobierajską. Uchwała o powołaniu weszła w życie z chwilą podjęcia.

4. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skonsolidowane skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez UE („MSR 34”).

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku zatwierdzonym do publikacji w dniu 21 marca 2016 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. nie krócej niż 12 miesięcy od dnia 30 września 2016 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności przez spółki Grupy, przy czym prowadzone są działania dotyczące alokacji określonych rodzajów działalności pomiędzy spółkami Grupy. Wskazane działania nie będą mieć wpływu na ograniczenie zakresu działalności gospodarczej prowadzonej przez Grupę Kapitałową ZE PAK SA.

5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia powyższych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

6. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku.

- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 obejmujące:**
  - Zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji

Zmiany te mają zastosowanie prospektywne i doprecyzowują definicję warunku rynkowego oraz warunku dotyczącego nabywania uprawnień, a także wprowadzają definicję warunku świadczenia usług i warunku związanego z dokonaniem (wynikami), które są warunkami nabycia uprawnień.

Grupa nie prowadzi programów płatności w oparciu o akcje i w konsekwencji zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSSF 3 Połączenie przedsięwzięć

Zmiany mają zastosowanie prospektywne i wyjaśniają, że zapłata warunkowa, która nie jest klasyfikowana jako element kapitałów jest wyceniana w wartości godziwej przez zysk lub stratę bez względu na to czy jest objęta zakresem MSR 39.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSSF 8 Segmenty operacyjne

Zmiany stosowane są retrospektywnie i wyjaśniają, że:

- Jednostka powinna ujawnić osąd Zarządu w procesie stosowania kryteriów łączenia segmentów operacyjnych opisanych w paragrafie 12 MSSF 8, włączając krótki opis segmentów, które zostały połączone oraz opis cech ekonomicznych segmentów wykorzystanych podczas analizy podobieństwa segmentów
- Uzgodnienie aktywów segmentu z całkowitymi aktywami jednostki wymagane tylko wtedy, gdy dane te są przedstawiane głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych.
- Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 Aktywa niematerialne

Zmiany mają zastosowanie retrospektywne i wyjaśniają, że składnik aktywów może zostać przeszacowany na podstawie pozyskanych danych obserwowalnych poprzez skorygowanie wartości bilansowej brutto składnika aktywów

---

do wartości rynkowej lub przez określenie wartości bilansowej brutto proporcjonalnie tak, że uzyskana wartość bilansowa odpowiada wartości rynkowej. Dodatkowo, umorzenie stanowi różnicę między wartością brutto a wartością bilansową aktywa.

Zmiana dotyczy wyceny rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej. Grupa nie stosuje tego modelu wyceny.

- Zmiany do MSSF 13 Wycena do wartości godziwej

Zmiany doprecyzowują, że usunięcie paragrafu B5.4.12 z MSSF 9 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena nie miało na celu zmiany wymagań dotyczących wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań. W związku z powyższym, jednostki w dalszym ciągu posiadają możliwość wyceny krótkoterminowych nieoprocentowanych zobowiązań i należności w wartości nominalnej, jeżeli efekt dyskonta nie miałby istotnego wpływu na prezentowane dane finansowe.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 24 Ujawnienie informacji o podmiotach powiązanych

Zmiany mają zastosowanie retrospektywne i wyjaśniają, że jednostka zarządzająca (świadcząca usługi kluczowego personelu kierowniczego) jest traktowana jako jednostka powiązana na potrzeb ujawnień dotyczących jednostek powiązanych. Dodatkowo jednostka, która korzysta z usług świadczonych przez jednostkę zarządzającą jest zobowiązana do ujawnienia kosztów poniesionych z tego tytułu.

Grupa nie korzysta z usług świadczonych przez jednostkę zarządzającą.

○ **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące:**

- Zmiany do MSSF 5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Aktywa (lub grupy do zbycia) są zazwyczaj zbyte przez sprzedaż lub wydanie właścicielom. Zmiany precyzują, że zmiana jednej z metod na inną nie będzie traktowana jako nowy plan zbycia, a będzie kontynuacją pierwotnego planu.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*

Zmiany wyjaśniają, że wymogi dotyczące ujawnień śródrocznych mogą zostać spełnione zarówno poprzez zamieszczenie odpowiednich ujawnień w śródrocznym sprawozdaniu finansowym bądź dodanie referencji pomiędzy śródrocznym sprawozdaniem finansowym a innym raportem (np. sprawozdaniem z działalności Zarządu). Pozostałe informacje w ramach śródrocznego sprawozdania finansowego muszą być dostępne dla użytkowników na tych samych zasadach oraz w tym samym czasie, w jakim dostępne jest śródroczne sprawozdanie finansowe.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 *Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji*

Zmiany wyjaśniają zasady zawarte w MSR 16 i MSR 38 mówiące o tym, że metoda amortyzacji oparta na przychodach odzwierciedla sposób, w jaki jednostka osiąga korzyści ekonomiczne generowane przez składnik aktywów, a nie oczekiwany sposób wykorzystywania przyszłych korzyści ekonomicznych wynikających ze składnika aktywów. W rezultacie, metoda oparta na przychodach nie może być stosowana do amortyzacji środków trwałych i tylko w pewnych okolicznościach jej zastosowanie może być poprawne w odniesieniu do amortyzacji aktywów niematerialnych. Zmiany mają zastosowanie prospektywne.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 1 *Ujawnienia*

Zmiany doprecyzowują istniejące wymogi MSR 1 dotyczące:

- istotności,
- agregacji i sum częściowych,
- kolejności not,
- agregacji informacji o udziale w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych według metody praw własności – ujawnienie w jednej linii.

Ponadto, zmiany wyjaśniają wymogi, które mają zastosowanie, gdy dodatkowe sumy częściowe są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

Ponadto następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2016 roku, jednak nie dotyczą informacji prezentowanych i ujawnianych w sprawozdaniu finansowym Grupy:

- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne
- Zmiana dotyczy ujęcia roślin produkcyjnych.
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności
- Zmiana dotyczy ujęcia przez wspólnika wspólnego działania nabytych udziałów we wspólnym działaniu.
- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: składki pracownicze
- Zmiana dotyczy ujęcia świadczeń wnoszonych przez pracowników lub osoby trzecie przy ujmowaniu programów określonych świadczeń.
- oraz w Zmianach wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące:
- Zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji
  - I. Kontrakty usługowe - zmiana wyjaśnia, że umowa o świadczenie usług, która obejmuje opłatę może stanowić kontynuację zaangażowania w aktywo finansowe.
  - II. Zastosowanie zmian do MSSF 7 (wydanych w grudniu 2011 roku) do skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego.
- Zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze
Zmiana dotyczy szacowania stopy dyskonta.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

7.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa, zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Kapitalizacja różnic kursowych

W związku z realizowanymi inwestycjami, spółki z Grupy korzystają z zewnętrznych źródeł finansowania.

Koszty finansowania, dające się bezpośrednio przyporządkować realizowanym inwestycjom są kapitalizowane w wartości środków trwałych w budowie do dnia oddania środka trwałego do użytku.

Spółki dokonują kapitalizacji różnic kursowych związanych z otrzymanymi kredytami i pożyczkami w walucie obcej w stopniu, w jakim stanowią one korektę kosztów odsetek. Grupa stosuje podejście kumulatywne w zakresie kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego. Podejście kumulatywne traktuje inwestycję jako całość dlatego też kwota różnic kursowych możliwa do kapitalizacji jako korekta kosztów finansowania zewnętrznego w okresie sprawozdawczym może podlegać zmianom wraz ze zmianami kursów walut w okresie trwania inwestycji.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na każdy dzień bilansowy kierownictwo Grupy dokonuje oceny czy w ramach zawartych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które nie byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej.

7.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów trwałych

W wyniku przeprowadzonych analiz na dzień 30 września 2016 roku, Grupa zidentyfikowała istnienie przesłanek, które mogłyby wskazywać na ewentualną utratę wartości składnika aktywów, w postaci wyższej wartości bilansowej aktywów netto Grupy od wartości jej rynkowej kapitalizacji. W związku z tym Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości składników majątku trwałego. W oparciu o przeprowadzone testy stwierdzono, iż założenia przyjęte do testów na utratę wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku, których wynikiem był odpis aktualizujący na poziomie 1 880 000 tysięcy złotych są nadal aktualne. Informacje o przeprowadzonym teście przedstawiono w nocie 16.1.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych.

Szacunek został sporządzony w oparciu o następujące główne założenia:

- stopa dyskontowa 2,6%
- przewidywany wskaźnik inflacji 2,5%
- przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w zależności od spółki dla roku 2016 zawiera się w przedziale od 0 do 3%, dla następnych lat wynosi 3%

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych nie uległ zmianom w stosunku do metod zastosowanych dla celów sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Kapitalizacja kosztów usuwania nadkładu w fazie produkcyjnej

W uzasadnionych przypadkach określonych przez KIMSF 20 Grupa kapitalizuje koszty zdejmowania nadkładu w fazie produkcyjnej odkrywki. Podstawą kapitalizacji kosztów jest spełnienie następujących warunków: prawdopodobne jest uzyskanie przez Grupę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z usuwaniem nadkładu, Grupa jest w stanie zidentyfikować tę część złoża węgla, do której dostęp został ułatwiony oraz koszty związane z usuwaniem nadkładu dotyczące tej części złoża mogą zostać wiarygodnie wycenione. Grupa okresowo weryfikuje szacunki dotyczące powyższych kryteriów w celu zapewnienia prawidłowej kapitalizacji kosztów.

Okres rozliczania dla aktywów z tytułu zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych

Grupa okresowo weryfikuje ustalone okresy rozliczania aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych, na podstawie aktualnych prognoz co do okresu eksploatacji odkrywki.

Płatności w akcjach

Dla celów rozliczenia akcji pracowniczych przyjęto, iż datą rozpoczęcia nabywania uprawnień do akcji jest data komercjalizacji Spółki, a datą przyznania uprawnień do akcji jest data ostatecznego wywieszenia list z liczbą akcji przyznanych pracownikom PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA. Wartość godziwa programu na dzień objęcia kontroli została określona w oparciu o wartość godziwą spółek PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA. Proces udostępniania akcji uprawnionym pracownikom rozpoczął się w lutym 2013 roku i trwał do 20 października 2014 roku. Cena wykupu akcji została określona w umowach sprzedaży akcji PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA z dnia 28 maja 2012 roku i została ustalona na poziomie ceny zakupu wcześniej nabytych akcji kopalń indeksowanej o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej

W nocy 29 przedstawiono opis istotnych zobowiązań warunkowych i opis istotnych spraw sądowych, w tym dotyczących rekompensat z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

Ujmowanie przychodów

Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji szacunków budżetowanych całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizowanych projektów. Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana, zgodnie z MSR 11.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

Rezerwa na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składników rzeczowego majątku trwałego w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez kierownictwo Grupy. Rezerwa tworzona jest w wysokości wynikającej z otrzymanych ofert dotyczących likwidacji składników aktywów trwałych. Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na każdy dzień bilansowy. Wartość rezerwy z tytułu likwidacji składników rzeczowego majątku trwałego jest dyskontowana na każdy dzień bilansowy. Rezerwa opisana w nocy 26.3.2.

Rezerwa na likwidację składowisk popiołów

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk popiołów ze względu na wynikający z pozwoleń zintegrowanych obowiązek prawny. Podstawą szacowania rezerwy są opracowania, analizy techniczno – ekonomiczne sporządzone przez Grupę a także otrzymane oferty zewnętrzne dla planowanych kierunków rekultywacji. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy. Rezerwa opisana w nocy 26.3.2.

Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górnictwem

Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobyciem węgla na danej odkrywcę jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji jak również zakładane terminy rozpoczęcia i zakończenia rekultywacji, w oparciu o raporty niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie Zarządu, jak i wewnętrzne szacunki Grupy i dyskontowana na każdy dzień sprawozdawczy. Rezerwy opisane są w nocy 26.3.3.

Wycena certyfikatów energetycznych

Z tytułu produkcji energii w źródłach odnawialnych, gazowych oraz wysokiej kogeneracji Grupa rozpoznaje świadectwa pochodzenia energii (zielone i czerwone certyfikaty) według wartości godziwej na koniec miesiąca, w którym zostały wyprodukowane. Na dzień bilansowy Grupa wycenia świadectwa pochodzenia do wartości netto

możliwej do uzyskania – dla zielonych certyfikatów na dzień 30 września 2016 do ceny 32,69 PLN/MWh. Odpis aktualizujący wartość świadectw tworzony jest w przypadku, gdy cena sprzedaży możliwa do uzyskania pomniejszona o koszty zbycia jest niższa od historycznego kosztu wytworzenia.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych oraz rezerwy na umorzenie jednostek poświadczonej redukcji emisji (EUA, CER)

Grupa rozpoznaje rezerwę na umorzenie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz jednostek poświadczonej redukcji emisji. W związku z zakończeniem okresu rozliczeniowego przydziału uprawnień do emisji KPRU II, od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy 2013 – 2020 dotyczący uprawnień do emisji. Założeniem tego okresu jest przyznanie dla Grupy darmowych uprawnień EUA wynikających z produkcji energii cieplnej, aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji, wynikającej z Art. 10c Dyrektywy ETS, polegającej na przyznaniu dodatkowych darmowych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI).

Emisja w Grupie ZE PAK SA w 2015 roku wyniosła 12 257 921 ton CO₂.

Grupa na dzień 1 stycznia 2016 roku posiadała zakupione jednostki EUA w ilości 12 257 586 ton.

W trzech kwartałach 2016 roku Grupa dokonała zakupu 7 972 500 jednostek EUA. Jednocześnie w lutym 2016 roku Grupa otrzymała darmowe EUA na ciepło za 2016 rok (Art. 10a Dyrektywy ETS) w ilości 101 259 EUA. Następnie w kwietniu 2016 roku wpłynęły do Grupy darmowe EUA z tytułu derogacji za 2015 rok (Art. 10c Dyrektywy ETS) w ilości 329 417 EUA oraz Grupa dokonała umorzenia emisji CO₂ za 2015 rok w ilości 12 257 921 ton CO₂. W związku z powyższym stan jednostek EUA w Grupie na dzień 30 września 2016 roku wynosił 8 402 841 EUA.

Na dzień 30 września 2016 roku, Grupa utworzyła rezerwę na uprawnienia, w odniesieniu do faktycznej wielkości emisji za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 30 września 2016 roku.

Szczegóły odnośnie rezerwy na zobowiązania z tytułu umorzenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz jednostek poświadczonej redukcji emisji zostały zaprezentowane w nocie 26.3.1.

8. Zmiana szacunków

W okresie 9 miesięcy zakończonym dnia 30 września 2016 roku nie miały miejsca istotne zmiany wielkości szacunkowych oraz metodologii dokonywania szacunków, które miałyby wpływ na okres bieżący lub na okresy przyszłe za wyjątkiem tych opisanych w sprawozdaniu finansowym.

9. Przejęcia przedsięwzięć

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 września 2016 roku nie miały miejsca żadne nowe przejęcia przedsięwzięć.

10. Sezonowość działalności

Działalność Grupy nie ma charakteru sezonowego, zatem przedstawiane wyniki Grupy nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

11. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi.

Wyodrębniono zatem następujące segmenty operacyjne:

- Segment Wytwarzanie obejmujący wytwarzanie energii elektrycznej zarówno w źródłach konwencjonalnych (w tym również w kogeneracji) jak również wytwarzanie energii elektrycznej przy spalaniu i współspalaniu biomasy. Podstawowe paliwa wykorzystywane przez Segment Wytwarzanie to węgiel brunatny oraz biomasa. Segment Wytwarzanie obejmuje następujące jednostki:
  - Zespół Elektrowni „Pątnów – Adamów – Konin” SA
  - „Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.
  - „PAK – Holdco” sp. z o.o.
  - „PAK Infrastruktura” sp. z o.o.
- Segment Wydobywanie, który obejmuje wydobywanie węgla brunatnego. W Segmencie Wydobywanie w ramach Grupy Kapitałowej ZE PAK SA działają:

- „PAK Górnictwo” sp. z o.o.
- „PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin” SA
- „PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów” SA
- Segment Remontowy świadczący usługi w obszarze usług budowlanych i remontowych. Segment obejmuje działalność spółek:
  - Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.
  - Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń „EL PAK” sp. z o.o.
  - „Energoinwest Serwis” sp. z o.o.
  - „EL PAK Serwis” sp. z o.o.
- Segment Sprzedaż świadczący usługi sprzedaży energii elektrycznej. Do segmentu Sprzedaż należy spółka „PAK-Volt” SA

Grupa ZE PAK SA prowadzi również inne rodzaje działalności, które zostały ujęte w kolumnie Pozostałe. Za III kwartały 2016 roku zawiera się tam działalność spółek Eko – Surowce sp. z o.o. oraz Aquakon sp. z o.o.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi. Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Przychody i koszty z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej oraz EBITDA (zysk z działalności operacyjnej bez operacji finansowych i podatku dochodowego plus amortyzacja i odpis aktualizujący).

Poniżej przedstawiono wyniki segmentów dla okresów zakończonych dnia 30 września 2016 roku i 30 września 2015 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	Wytwarzanie	Wydobycie	Remont	Sprzedaż	Pozostałe	Korekty konsolidacyjne	Suma
Przychody ze sprzedaży do klientów zewnętrznych	1 337 428	6 483	48 191	655 692	5 746	-	2 053 540
Przychody ze sprzedaży między segmentami	324 222	657 106	171 708	4	70 462	(1 223 502)	-
Przychody ze sprzedaży	1 661 650	663 589	219 899	655 696	76 208	(1 223 502)	2 053 540
Koszt własny sprzedaży	(1 423 744)	(538 701)	(215 658)	(648 882)	(78 069)	1 227 547	(1 677 507)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	237 906	124 888	4 241	6 814	(1 861)	4 045	376 033
Pozostałe przychody operacyjne	4 766	12 795	1 001	-	256	(71)	18 747
Koszty sprzedaży	(1 905)	-	-	(341)	(859)	-	(3 105)
Koszty ogólnego zarządu	(24 600)	(26 063)	(14 904)	(3 254)	(2 972)	2	(71 791)
Pozostałe koszty operacyjne	(858)	(6 689)	(604)	(42)	(54)	90	(8 157)
Przychody finansowe	3 338	3 183	133	183	5	(508)	6 334
Koszty finansowe	(42 888)	(12 955)	(210)	-	(46)	508	(55 591)
Zysk/(strata) brutto	175 759	95 159	(10 343)	3 360	(5 531)	4 066	262 470
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(23 394)	(18 390)	(26)	(599)	(266)	(1 130)	(43 805)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	152 365	76 769	(10 369)	2 761	(5 797)	2 936	218 665
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej, bez operacji finansowych i podatku dochodowego	215 309	104 931	(10 266)	3 177	(5 490)	4 066	311 727
Amortyzacja	81 395	76 432	5 608	51	1 480	(3 523)	161 443
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-	-
Ebitda	296 704	181 363	(4 658)	3 228	(4 010)	543	473 170

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)

	<i>Wytwarzanie</i>	<i>Wydobycie</i>	<i>Remont</i>	<i>Sprzedaż</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Korekty konsolidacyjne</i>	<i>Suma</i>
Przychody ze sprzedaży do klientów zewnętrznych	1 330 864	6 207	117 325	793 979	6 409	-	2 254 784
Przychody ze sprzedaży między segmentami	337 798	664 328	241 027	4	91 205	(1 334 362)	-
Przychody ze sprzedaży	1 668 662	670 535	358 352	793 983	97 614	(1 334 362)	2 254 784
Koszt własny sprzedaży	(1 627 240)	(636 039)	(321 586)	(787 163)	(90 250)	1 339 431	(2 122 847)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	41 422	34 496	36 766	6 820	7 364	5 069	131 937
Pozostałe przychody operacyjne	2 421	13 253	726	173	201	(1 378)	15 396
Koszty sprzedaży	(1 920)	(6)	-	(298)	(794)	-	(3 018)
Koszty ogólnego zarządu	(33 347)	(29 778)	(16 729)	(3 737)	(3 114)	-	(86 705)
Pozostałe koszty operacyjne	(2 389)	(1 145)	(354)	(10)	(8)	151	(3 755)
Przychody finansowe	6 656	1 345	316	299	12	(853)	7 775
Koszty finansowe	(20 901)	(14 693)	(376)	(8)	(23)	853	(35 148)
Zysk/(strata) brutto	(8 058)	3 472	20 349	3 239	3 638	3 842	26 482
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	1 239	(82)	(4 335)	(634)	(621)	(728)	(5 161)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	(6 819)	3 390	16 014	2 605	3 017	3 114	21 321
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej, bez operacji finansowych i podatku dochodowego	6 187	16 820	20 409	2 948	3 649	3 842	53 855
Amortyzacja	191 714	87 007	6 123	112	2 178	(3 294)	283 840
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-	-
Ebitda	197 901	103 827	26 532	3 060	5 827	548	337 695

12. Przychody i koszty

12.1. Przychody ze sprzedaży

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Struktura rzeczowa				
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	1 287 279	429 948	1 220 768	388 217
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z obrotu	509 711	182 897	683 767	250 956
Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii	14 239	(5 583)	38 949	11 266
Przychody z umów o usługi budowlane	44 965	18 456	111 365	30 202
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	137 574	45 551	137 136	47 894
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej	41 839	9 469	42 818	9 644
Pozostałe przychody ze sprzedaży	18 887	5 854	21 568	9 427
Akcyza	(954)	(572)	(1 587)	(344)
Przychody ze sprzedaży ogółem	2 053 540	686 020	2 254 784	747 262

12.2. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Przychody z tytułu odszkodowań	3 416	109	770	181
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności	117	106	3	1
Rozliczenie dotacji	1 344	451	1 974	612
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	10 602	5 655	9 132	3 187
Rozwiązanie rezerwy na koszty i straty oraz umorzenie zobowiązań	692	153	1 924	51
Inne	2 576	1 299	1 593	(28)
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	18 747	7 773	15 396	4 004

Głównymi składnikami pozycji „inne” są zwrot nadpłaty z tytułu korzystania ze środowiska w ZE PAK SA w kwocie 628 tysięcy złotych, zmniejszenie odpisu dotyczącego zapasów magazynowych na kwotę 220 tysięcy złotych w PAK Serwis sp. z o.o, rozwiązanie rezerw w kwocie 689 tysięcy złotych, zmniejszenie odpisu aktualizującego wartość materiałów w kwocie 461 tysięcy złotych w PAK KWB Konin SA, amortyzacja środków trwałych zakupionych z funduszu likwidacji zakładu górnictwa w PAK KWB Adamów SA w kwocie 261 tysięcy złotych.

12.3. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	676	97	361	2
Utworzenie rezerw	-	-	796	504
Odpis aktualizujący należności	49	31	58	16
Odszkodowania	347	23	54	(18)
Koszty likwidacji środków trwałych	33	29	9	3
Naliczenie ekwiwalentu za energię elektryczną dla emerytów i byłych pracowników	-	-	2	-
Szkody energetyczne	130	95	137	65
Przekazane darowizny	206	16	247	19
Koszty związków zawodowych	68	23	112	33
Koszty niedoborów i szkód	116	2	331	183
Inne	6 532	5 548	1 648	205
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	8 157	5 864	3 755	1 012

Głównymi składnikami pozycji „inne” są odpisy aktualizujące wartość środków trwałych w budowie w kwocie 4 985 tysięcy złotych, straty aktuarialne w kwocie 325 tysięcy złotych w PAK KWB Konin SA oraz koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych w kwocie 452 tysięcy złotych głównie w ZE PAK SA i PAK KWB Konin SA.

12.4. Przychody finansowe

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Przychody z tytułu odsetek	3 451	1 290	2 497	543
Dywidendy	60	4	49	-
Dodatnie różnice kursowe	6	(141)	3 983	(4 489)
Inne	2 817	7	1 246	103
Przychody finansowe ogółem	6 334	1 160	7 775	(3 843)

Głównym składnikiem pozycji „inne” jest zysk na sprzedaży 25% udziałów w spółce Verano sp. z o.o. przez PAK KWB Konin SA w kwocie 2 784 tysięcy złotych.

12.5. Koszty finansowe

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Odsetki od kredytów i pożyczek	30 636	12 292	14 070	3 755
Wycena i realizacja pochodnych instrumentów finansowych	5 689	1 777	6 424	2 062
Ujemne różnice kursowe	6 507	(8 241)	6 220	601
Dyskonto rezerwy na likwidację bloków energetycznych	322	107	312	104
Aktualizacja wartości inwestycji	827	827	-	-
Dyskonto rezerwy na rekultywację	5 762	1 818	4 661	1 553
Inne	5 848	834	3 461	1 112
Koszty finansowe ogółem	55 591	9 414	35 148	9 187

W pozycji „Inne” prezentowane są głównie prowizje dotyczące niewykorzystanego kredytu oraz od gwarancji bankowych w ZE PAK SA i PAK KWB Konin SA w kwocie 3 938 tysięcy złotych oraz odwrócenie dyskonta rezerw aktuarialnych w PAK KWB Konin SA i PAK KWB Adamów SA w kwocie 1 203 tysiące złotych.

12.6. Koszty według rodzajów

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Amortyzacja	161 443	51 620	283 840	94 090
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	30 891	9 050	23 754	(19 957)
Zużycie materiałów	245 031	91 106	326 109	100 576
Usługi obce	34 281	13 383	87 861	32 148
Podatki i opłaty z wyłączeniem podatku akcyzowego	117 984	37 969	124 099	40 708
Koszty emisji CO ₂	200 180	57 341	232 512	74 056
Koszty świadczeń pracowniczych	378 946	117 010	427 715	126 849
Pozostałe koszty rodzajowe	24 961	14 198	30 354	7 386
Wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz sprzedanej energii zakupionej z obrotu	517 275	183 877	675 412	252 648
Koszty według rodzaju ogółem	1 710 992	575 554	2 211 656	708 504
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	1 677 507	570 220	2 122 847	699 115
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	3 105	966	3 018	1 094
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	71 791	23 996	86 705	29 847
Zmiana stanu produktów	(42 778)	(20 295)	(1 656)	(22 196)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	1 367	667	742	644

12.7. Umowy o usługę budowlaną

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Przychody z umów o usługi budowlane rozpoznane w okresie:	44 965	18 456	111 365	30 202
Przychody zafakturowane w okresie:	34 179	12 091	105 725	41 910
Wycena bilansowa	10 786	6 365	5 640	(11 708)
Koszty poniesione w okresie:	37 305	15 343	98 928	24 791
Przewidywane straty z tytułu umów rozpoznane w okresie:	(77)	(31)	(11)	-
Wynik z tytułu realizacji umów ujęty w okresie:	7 737	3 144	12 448	5 411
	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>		<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	
Kwota brutto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy:	8 394		3 749	
Kwota brutto należna zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy:	4 338		8 310	

13. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych				
Zyski(straty) za okres	(5 689)	(1 777)	(693)	(922)
Korekty wynikające z przeklasyfikowania zysków (strat) ujętych w zysku lub stracie	10 019	3 901	6 424	2 069
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych brutto za okres	4 330	2 124	5 731	1 147
Podatek dochodowy dotyczący zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(823)	(404)	(1 089)	(218)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych netto za okres	3 507	1 720	4 642	929
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia brutto	(1 108)	(199)	(2 139)	(548)
Podatek dochodowy dotyczący zysków (strat) aktuarialnych	210	37	406	104
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia netto	(898)	(162)	(1 733)	(444)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej brutto	-	-	(6)	(7)
Podatek dochodowy dotyczący różnic kursowych z przeliczenia jednostki	-	-	-	-

zagranicznej				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej netto	-	-	(6)	(7)
Inne całkowite dochody brutto	3 222	1 925	3 586	592
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(613)	(367)	(683)	(114)
Inne całkowite dochody netto	2 609	1 558	2 903	478

14. Podatek dochodowy

14.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Ujęte w zysku lub stracie				
Bieżący podatek dochodowy				
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	16 391	8 310	3 556	980
Odroczony podatek dochodowy				
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	27 355	(2 601)	1 562	281
Inne zmiany	59	4	43	5
Obciążenie podatkowe w skonsolidowanym zysku lub stracie	43 805	5 713	5 161	1 266
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów				
Podatek od zysku/(straty) netto z tytułu aktualizacji wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(823)	(404)	(1 089)	(218)
Podatek dotyczący zysków/strat aktuarialnych	210	37	406	104
Korzyść podatkowa/(obciążenie podatkowe) ujęta/e w innych całkowitych dochodach	(613)	(367)	(683)	(114)

14.2. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Aktywo z tytułu podatku odroczonego		
Rezerwy bilansowe	124 083	142 348
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	5 872	7 129
Odsetki i różnice kursowe	10 839	10 838
Instrumenty zabezpieczające	2 240	3 096
Wycena niezakończonych umów o usługi budowlane	2 082	3 996
Strata podatkowa z lat ubiegłych	4 242	12 342
Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 627	1 781
Odpis aktualizujący wartość należności	642	1 465
Odpis aktualizujący wartość majątku trwałego	5 748	81
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	123	1
Rozrachunki z pracownikami	3 118	5 991
Inne	41 447	43 135
Razem	202 063	232 203
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	416 639	383 797
Należności z tytułu KDT	14 852	10 888
Certyfikaty energetyczne	3 247	12 315
Odsetki i różnice kursowe	1 864	1 538
Wycena niezakończonych umów o usługi budowlane	2 517	2 209
Zarachowane należności z tytułu kar umownych	-	824
Aktywo górnicze	-	251
Nabyte uprawnienia do emisji CO ₂	40 176	69 624
Inne	-	4
Razem	479 295	481 450

Po skompensowaniu sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej podatek odroczonego prezentowany jest jako:

Aktywo:	99 081	102 615
Rezerwa:	376 313	351 862

W pozycji inne aktywo z tytułu podatku odroczonego na główne pozycje składa się 12 827 tysięcy złotych rezerwy na zobowiązanie wobec Zarządcy Rozliczeń w Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. (na 31 grudnia 2015 roku kwota 13 539 tysięcy złotych), 8 421 tysięcy złotych to wycena preferencyjnych pożyczek w Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. (na 31 grudnia 2015 roku kwota 8 629 tysięcy złotych), 11 851 tysięcy złotych to rezerwa na umorzenie praw do emisji CO₂ w Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. (na 31 grudnia 2015 roku kwota 13 728 tysięcy złotych), 1 206 tysięcy złotych to nadwyżka z transakcji leasingu zwrotnego rozliczonego w czasie w PAK KWB Konin SA (na 31 grudnia 2015 roku kwota 3 068 tysięcy złotych).

Poniżej przedstawiono stan rozliczeń podatkowych spółek Grupy z tytułu strat podatkowych na dzień 30 września 2016 roku, z uwzględnieniem podatku odroczonego.

Straty podatkowe, zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami podatkowymi, mogą być odliczone od przyszłych dochodów do opodatkowania wypracowanych przez spółkę w kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty straty.

Na dzień 30 września 2016 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. posiada możliwość odliczenia nierozliczonej straty podatkowej za 2011 rok, w kwocie 88 517 tysięcy złotych, co stanowi ½ straty z tego roku, pozostała część straty uległa przedawnieniu.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku skumulowana kwota nierozliczonych strat podatkowych wynosiła 187 402 tysiące złotych (bez utworzonego aktywa):

- za rok podatkowy 2010 kwota 10 369 tysięcy złotych
- za rok podatkowy 2011 kwota 177 033 tysiące złotych.

Na 30 września 2016 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., wykazała zysk podatkowy w wysokości 42 561 tysięcy złotych i dokonała rozliczenia zysków podatkowych z częścią strat podatkowych z lat poprzednich.

Na dzień 30 września 2016 roku PAK KWB Konin SA wykazuje następujące nierozliczone straty podatkowe:

- za rok podatkowy 2012 kwota 12 679 tysięcy złotych,
- za rok podatkowy 2013 kwota 8 729 tysięcy złotych.
- za rok podatkowy 2015 kwota 919 tysięcy złotych

W bieżącym okresie PAK KWB Konin SA rozliczyła część straty podatkowej za 2012 rok w kwocie 28 769 tysięcy złotych, za 2013 rok w kwocie 8 729 tysięcy złotych oraz za 2015 rok w kwocie 919 tysięcy złotych. Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych za 9 miesięcy 2016 roku został naliczony w kwocie 8 351 tysiące złotych.

Na dzień 30 września 2016 roku PAK KWB Adamów SA nie wykazuje nierozliczonych strat podatkowych. W bieżącym okresie Spółka rozliczyła część straty podatkowej za 2012 rok w kwocie 4 168 tysięcy złotych oraz stratę podatkową za 2014 rok w kwocie 47 tysięcy złotych. Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych za 9 miesięcy 2016 roku został naliczony w kwocie 7 269 tysięcy złotych.

Na dzień 30 września 2016 roku ZE PAK SA nie wykazuje nierozliczonych strat podatkowych, gdyż utworzone w bilansie aktywo z tytułu strat podatkowych lat wcześniejszych zostało w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2015 roku spisane do „zera” z uwagi, iż ze strategii Spółki nie wynikała możliwość jego odzyskania. Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych za 9 miesięcy 2016 roku wykazuje dochód do opodatkowania w wysokości 7 331 tysięcy złotych z tym, że po odliczeniu strat podatkowych z lat 2013 i 2014 (odpowiednio 354 tysiące złotych i 6 977 tysięcy złotych) podatek dochodowy do zapłaty nie wystąpi.

15. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcje zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia</i>
	<i>30 września 2016 roku</i>	<i>30 września 2016 roku</i>	<i>30 września 2015 roku</i>	<i>30 września 2015 roku</i>
	<i>(niebadane)</i>	<i>(niebadane)</i>	<i>(niebadane)</i>	<i>(niebadane)</i>
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	216 208	77 804	21 179	6 076
Zysk na działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	-	-	-	-
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	216 208	77 804	21 179	6 076
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych, zastosowana do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547

Tabela poniżej przedstawia zysk na jedną akcję w złotych polskich za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku i 30 września 2015 roku zaprezentowany w rachunku zysków i strat.

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
Podstawowy z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	4,25	1,53	0,42	0,12
Rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	4,25	1,53	0,42	0,12

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

16. Rzeczowe aktywa trwałe

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	<i>Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów*</i>	<i>Budynki i budowle</i>	<i>Urządzenia techniczne</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	224 845	1 927 606	3 968 357	70 298	28 563	1 119 880	7 339 549
Zakup bezpośredni	-	34	1 315	331	350	31 292	33 322
Remonty	-	-	-	-	-	7 806	7 806
Transfer ze środków trwałych w budowie	9 368	73 831	845 647	-	116	(928 962)	-
Sprzedaż i likwidacja	(1 194)	(687)	(4 772)	(855)	(230)	(1 913)	(9 651)
Wartość brutto na dzień 30 września 2016 roku	233 019	2 000 784	4 810 547	69 774	28 799	228 103	7 371 026
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016 roku	5 431	1 024 186	1 994 014	30 556	19 012	791 121	3 864 320
Odpis amortyzacyjny za okres	1 775	39 587	97 730	6 822	1 689	-	147 603
Odpis aktualizujący (zmiana stanu)	-	51 530	631 517	-	-	(683 047)	-
Sprzedaż i likwidacja	(7)	(424)	(3 019)	(755)	(225)	-	(4 430)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 30 września 2016 roku	7 199	1 114 879	2 720 242	36 623	20 476	108 074	4 007 493
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016 roku	219 414	903 420	1 974 343	39 742	9 551	328 759	3 475 229
Wartość netto na dzień 30 września 2016 roku	225 820	885 905	2 090 305	33 151	8 323	120 029	3 363 533

*w tej pozycji ujęte są także grunty eksploatowane pod wydobycie kopalin metodą odkrywkową

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)

	<i>Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów*</i>	<i>Budynki i budowle</i>	<i>Urządzenia techniczne</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 roku	214 184	1 889 661	3 929 392	69 177	26 985	815 781	6 945 180
Zakup bezpośredni	1 104	2 535	5 200	4 448	1 232	327 626	342 145
Remonty	-	-	-	-	-	-	-
Transfer ze środków trwałych w budowie	10 167	23 562	15 744	107	534	(50 114)	-
Sprzedaż i likwidacja	(1 150)	(2 187)	(3 163)	(7 834)	(1 192)	-	(15 526)
Wartość brutto na dzień 30 września 2015 roku	224 305	1 913 571	3 947 173	65 898	27 559	1 093 293	7 271 799
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2015 roku	3 809	442 030	1 128 551	25 703	16 128	29 341	1 645 562
Odpis amortyzacyjny za okres	1 081	68 591	175 448	7 247	1 992	-	254 359
Odpis aktualizujący (zmiana stanu)	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż i likwidacja	(2)	(238)	(2 126)	(4 548)	(1 061)	-	(7 975)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 30 września 2015 roku	4 888	510 383	1 301 873	28 402	17 059	29 341	1 891 946
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	210 375	1 447 631	2 800 841	43 474	10 857	786 440	5 299 618
Wartość netto na dzień 30 września 2015 roku	219 417	1 403 188	2 645 300	37 496	10 500	1 063 952	5 379 853

*w tej pozycji ujęte są także grunty eksploatowane pod wydobycie kopalin metodą odkrywkową

16.1. Test na utratę wartości aktywów Grupy Kapitałowej ZE PAK SA

Zgodnie z MSR 36 na koniec każdego okresu sprawozdawczego Zarząd Grupy ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną składników aktywów. W związku z powyższym Grupa każdorazowo dokonuje analizy: przesłanek mogących mieć wpływ na utratę wartości którejkolwiek ze składników aktywów oraz ustalenia jednostek generujących niezależne przepływy pieniężne (CGU) w ramach spółek Grupy.

Główną przesłanką do przeprowadzenia analizy utraty wartości składników zidentyfikowaną przez Zarząd, jest utrzymująca się niższa wartość rynkowa aktywów netto Grupy od ich wartości bilansowej. W związku z tym dokonano analizy zidentyfikowanych ośrodków generujących niezależne przepływy pieniężne.

Zgodnie z MSR 36 „ośrodki wypracowujące środki pieniężne (CGU) to najmniejsze identyfikowalne grupy aktywów generujące wpływy z bieżącego użytkowania, które są niezależne od wpływów z innych aktywów lub grup aktywów. Jeśli istnieją jakiegokolwiek przesłanki świadczące o tym, że dany składnik aktywów mógł utracić część swojej wartości, szacuje się wartość odzyskiwalną tego pojedynczego składnika aktywów. Jeśli oszacowanie wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, jednostka ustala wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów)”.

Przy wyodrębnianiu CGU w ramach spółek Grupy dokonano analizy niezależności generowania przepływów pieniężnych w aspekcie funkcjonowania poszczególnych spółek.

Jednostka dominująca w Grupie, tj. ZE PAK SA oprócz działalności wytwórczej, w ramach której odpowiada za zapewnienie określonego poziomu sprawności jednostek wytwórczych i realizację grafików produkcyjnych, skupia na sobie również istotne funkcje operacyjne i finansowe na poziomie Grupy.

Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. – drugi producent energii elektrycznej w Grupie na mocy ustawy o rozwiązaniu kontraktów długoterminowych uczestniczy w programie pokrywania kosztów osieroconych do końca 2025 roku.

Finalne rozliczenie tego programu planowane jest w 2026 roku.

Kopalnie węgla brunatnego PAK KWB „Konin” SA i PAK KWB „Adamów” SA prowadzą działalność gospodarczą na kilku odkrywkach.

W spółkach tych, jako ośrodkach wypracowujących zysk nie zidentyfikowano mniejszych zespołów aktywów generujących niezależne wpływy pieniężne, gdyż z wielu względów generowane przez poszczególne zespoły aktywów wpływy są bardzo ściśle z sobą powiązane. W efekcie bowiem kopalnia ma dostarczyć do elektrowni określoną ilość węgla, bez znaczenia jest fakt, z której odkrywki będzie on pochodził. W rezultacie węgiel jest dostarczany do elektrowni z kilku odkrywek zamiennie. Również struktura organizacyjna i systemy ewidencji są podporządkowane tak postawionemu celowi produkcyjnemu.

Powyższe argumenty przesądziły o wydzieleniu w ramach Grupy Kapitałowej ZE PAK SA następujących jednostek generujących niezależne przepływy pieniężne:

- ZE PAK SA
- Elektrownia Pątnów II sp. z o.o
- PAK KWB „Konin” SA
- PAK KWB „Adamów” SA

Ponadto, dokonano wydzielenia pozostałych CGU w ramach segmentów: Remonty, Sprzedaż oraz Pozostałe.

Przeprowadzając test na utratę wartości aktywów trwałych Grupa bazowała na modelu finansowym odzwierciedlającym strategiczne założenia spółki dominującej, ZE PAK SA, na lata 2016-2047.

Wobec utrzymujących się przesłanek utraty wartości aktywów, na dzień bilansowy 30 września 2016 roku przeprowadzono testy, wyceniając wartość użytkową ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

W ZE PAK SA ustalono jeden ośrodek wypracowujący zysk (CGU), w którym funkcjonują następujące aktywa wytwórcze:

- elektrownia Pątnów I - czas pracy do 31.12.2030 roku

- elektrownia Adamów - czas pracy do 31.12.2017 roku
- elektrownia Konin-kolektor - czas pracy do 30.06.2020 roku
- elektrownia Konin blok biomasowy - czas pracy do 31.12.2047 roku

Przyjęto następujące założenia do oszacowania wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych:

- prognozę cen energii elektrycznej z podziałem na BASE, PEAK i OFFPEAK oraz prognozę cen uprawnień do emisji CO₂ przyjęto na podstawie aktualnej realizacji cen sprzedaży energii i Raportu dotyczącego rynku energii w Polsce, przygotowanego dla ZE PAK SA przez niezależnego, zewnętrznego doradcę,
- założenia produkcyjne wynikają z przyjętego programu inwestycyjnego i remontowego ZE PAK SA. Zakłada się zmniejszanie produkcji energii elektrycznej na węglu brunatnym i utrzymanie produkcji dla kotła na biomasę,
- w strukturze przychodów ogółem w latach 2016-2017 średnio 85% stanowią przychody z energii elektrycznej własnej i zakupionej. Od 2018, z uwagi na wyłączenie produkcji w Elektrowni Adamów, następuje spadek przychodów ogółem o 40% w stosunku do roku 2017. Kolejny spadek ma miejsce w 2021, kiedy w Elektrowni Pątnów nie pracują bloki 5 i 6 oraz część kolektorowa w Elektrowni Konin,
- Spółka założyła wykorzystanie darmowych uprawnień do emisji CO₂ w wysokości wynikającej z art.10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 roku,
- koszty węgla brunatnego zakupionego do produkcji określono na podstawie harmonogramu dostaw i cen uzgodnionych z odpowiednimi harmonogramami ujętymi w projekcjach finansowych spółek zależnych i na podstawie podpisanego pomiędzy ZE PAK SA a PAK KWB „Konin” SA „Porozumienia w sprawie wsparcia finansowego budowy odkrywki Ościslów”,
- uwzględniono efekty działań restrukturyzacji kosztów z tytułu wycofania starych mocy w Elektrowni Konin i Elektrowni Adamów,
- nie uwzględniono nowych mechanizmów zmian modelu rynku polskiego polegających na wprowadzeniu rynku dwutowarowego (energia elektryczna i moc) lub/i mechanizmów gwarantujących zwrot z inwestycji (kontrakty różnicowe),
- przyjęto średnioważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 7,13% (w roku 2015 7,22%).

W przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. ze względu na uczestnictwo tej jednostki w programie pokrywania kosztów osieroconych (KDT) i szacunek wpływów z tego tytułu, nie stwierdzono przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wymagających przeprowadzenia testu dla tego CGU.

Podobnie w odniesieniu do pozostałych CGU, funkcjonujących w ramach segmentów: Remonty, Sprzedaż oraz Pozostałe, również nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwej utracie wartości aktywów.

Podstawą testów dla obu kopalń węgla brunatnego są długoterminowe projekcje finansowe obejmujące okresy funkcjonowania (życia) obu kopalń i ich poszczególnych odkrywek, które zostały uzgodnione z założeniami przyjętymi do modelu ZE PAK SA. Dostosowanie projekcji finansowych kopalń do okresów funkcjonowania jednostek wytwórczych wynika z przyjęcia założenia iż jedynym odbiorcą produktów są spółki Grupy kapitałowej.

Projekcje finansowe dla PAK KWB „Konin” SA oraz PAK KWB „Adamów” SA, zostały zbudowane z uwzględnieniem następujących parametrów:

- wolumen produkcji (wydobycia węgla) i przychodów ustalono w oparciu o prognozy głównego odbiorcy węgla, tj. ZE PAK SA i Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. i jego przewidywanej ścieżki cenowej dla węgla w oparciu o porozumienie w zakresie finansowania odkrywek,
- zdejmowanie nakładu i wydobycie węgla opracowano wg harmonogramu eksploatacji obecnych i prognozowanych odkrywek,
- przyjęto poziom nakładów inwestycyjnych umożliwiających budowę nowych odkrywek zapewniających zaopatrzenie elektrowni i utrzymywanie określonych zdolności produkcyjnych w trakcie ich funkcjonowania,
- uwzględniono efekty procesów restrukturyzacyjnych zatrudnienia,
- uwzględniono koszty takich zdarzeń, jak:

- o koszty rekultywacji odkrywek
- o rezerwy emerytalne
- o koszty odpraw z tytułu zwolnień grupowych
- o przychody ze sprzedaży majątku po zakończeniu eksploatacji odkrywki.

przyjęto średnioważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji dla PAK KWB Adamów SA na poziomie 7,5% a dla PAK KWB „Konin” SA na poziomie 7,9%, wyższa stopa dyskontowa odzwierciedla wyższe ryzyko związane z funkcjonowaniem PKA KWB „Konin” SA w dłuższym okresie (dłuższy horyzont prognozy), w szczególności w odniesieniu do działań inwestycyjnych związanych z zagospodarowaniem nowych złóż węgla brunatnego.

Dokonując testu na utratę wartości aktywów trwałych Grupa bazowała na modelu finansowym odzwierciedlającym strategiczne założenia jednostki dominującej, ZE PAK S.A., na lata 2016-2047 opisanym we wcześniej prezentowanych testach w sprawozdaniach finansowych.

Do projekcji finansowych na dzień 30 września 2016 roku w stosunku do projekcji z 31 grudnia 2015 roku nie wprowadzono żadnych zmian założeń ekonomicznych, gdyż Spółka nie stwierdziła, w tym krótkim okresie, istotnych, trwałych zmian ekonomicznych w otoczeniu gospodarczym. Stwierdzono, że założenia przyjęte do testów na utratę wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku, których wynikiem był odpis aktualizujący na poziomie 1 880 000 tysięcy złotych są nadal aktualne.

17. Leasing

17.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Środki trwale użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego obejmują głównie samochody, spycharki oraz ładowarki gąsienicowe, ciągniki oraz naczepy.

Na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku przysze minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	<i>Stan na 30 września 2016 roku (niebadane)</i>		<i>Stan na 31 grudnia 2015 roku</i>	
	<i>opłaty minimalne</i>	<i>wartość bieżąca opłat</i>	<i>opłaty minimalne</i>	<i>wartość bieżąca opłat</i>
W okresie 1 roku	10 503	10 172	15 065	14 246
W okresie od 1 do 5 lat	4 242	3 813	11 155	11 250
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	14 745	13 985	26 220	25 496
Minus koszty finansowe	(760)	-	(724)	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	14 739	13 985	26 151	25 496
krótkoterminowe	10 476	10 172	15 031	14 246
długoterminowe	4 263	3 813	11 120	11 250

18. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne długoterminowe – okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	<i>Koszty prac rozwojowych</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Inne aktywa niematerialne</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	19 558	1 949	12 450	33 957
Transfer EUA	-	-	-	(18 764)	(18 764)
Zmniejszenia	-	-	(3)	-	(3)
Zwiększenia	-	1 904	62	6 742	8 708
Wartość brutto na dzień 30 września 2016 roku	-	21 462	2 008	428	23 898
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	14 525	1 719	323	16 567
Odpis amortyzacyjny za okres	-	917	154	11	1 082
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	(3)	-	(3)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 30 września 2016 roku	-	15 442	1 870	334	17 646
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	5 033	230	12 126	17 389
Wartość netto na dzień 30 września 2016 roku	-	6 020	138	94	6 252

W pozycji inne aktywa niematerialne Grupa prezentuje głównie zakupione uprawnienia do emisji CO₂ ponad obowiązek umorzenia związany z emisją za okres zakończony dnia 30 września 2016 roku. W pozycji Transfer EUA Grupa prezentuje Transfer uprawnień do emisji CO₂ pomiędzy aktywami niematerialnymi długoterminowymi i krótkoterminowymi.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

Aktywa niematerialne długoterminowe – okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)

	<i>Koszty prac rozwojowych</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Inne aktywa niematerialne</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 roku	-	18 549	1 847	76 922	97 318
Transfer EUA	-	-	-	(105 700)	(105 700)
Zmniejszenia	-	(1)	(158)	-	(159)
Zwiększenia	-	942	297	29 173	30 412
Wartość brutto na dzień 30 września 2015 roku	-	19 490	1 986	395	21 871
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2015 roku	-	13 286	1 475	294	15 055
Odpis amortyzacyjny za okres	-	938	329	23	1 290
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	(136)	-	(136)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 30 września 2015 roku	-	14 224	1 668	317	16 209
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	-	5 263	372	76 628	82 263
Wartość netto na dzień 30 września 2015 roku	-	5 266	318	78	5 662

Krótkoterminowe aktywa niematerialne

	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>30 września 2015 roku (niebadane)</i>
	<i>Jednostki poświadczonej redukcji emisji (EUA)</i>	<i>Jednostki poświadczonej redukcji emisji (EUA)</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia	354 389	176 957
Zakup	192 687	217 213
Umorzenie EUA	(354 389)	(174 281)
Transfer EUA	18 764	105 700
	<hr/>	<hr/>
Wartość brutto na dzień 30 września	211 451	325 589
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia	-	-
Odpis aktualizujący	-	-
	<hr/>	<hr/>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 30 września	-	-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Wartość netto na dzień 1 stycznia	354 389	176 957
Wartość netto na dzień 30 września	211 451	325 589

19. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze

Na dzień 30 września 2016 roku pozycja aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych obejmuje głównie aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu oraz inne aktywa górnicze PAK KWB Konin SA w kwocie 82 029 tysięcy złotych.

	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
Stan na 1 stycznia	94 057	150 457
Zwiększenie	940	1 976
Zmniejszenie	-	-
Amortyzacja za okres	(12 758)	(42 187)
Odpis aktualizujący (zmiana stanu)	-	(16 189)
Stan na koniec okresu	82 239	94 057
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
długoterminowe	82 239	92 748
krótkoterminowe	-	1 309

20. Pozostałe aktywa

20.1. Pozostałe aktywa finansowe

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Lokaty na obsługę kosztów zadłużenia	74 940	74 789
Lokaty i depozyty	3 997	2 709
Lokaty i depozyty FLZG oraz FRZG	6 761	7 637
Udziały	167	2 451
Inne	2 620	3 145
Pozostałe aktywa finansowe ogółem	88 485	90 731
krótkoterminowe	77 598	76 979
długoterminowe	10 887	13 752

20.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Należności z tytułu VAT	788	4 031
Ubezpieczenia	464	1 519
Pozostałe należności budżetowe	-	1 783
Inne aktywa niefinansowe	-	-
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	8 662	6 235
Zaliczki na dostawy	3 524	813
Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	165	1 834
Zaliczki na środki trwałe w budowie	6 097	5 848
Zaliczki na środki trwałe -Grunty	-	-
Inne	1 381	461
Pozostałe aktywa niefinansowe ogółem	21 081	22 524
krótkoterminowe	15 325	12 497
długoterminowe	5 756	10 027

Największymi składnikami pozycji pozostałe rozliczenia międzyokresowe są rozliczenia dotyczące opłat licencyjnych w kwocie 1 009 tysięcy złotych w ZE PAK SA, rozliczenia dotyczące opłat za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej i leśnej w kwocie 1 786 tysięcy złotych w PAK KWB Adamów SA i 1 654 tysiące złotych w PAK KWB Konin SA Ponadto w PAK KWB Konin SA rozliczenia kosztów wycen środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży w kwocie 1 017 tysięcy złotych. Głównymi składnikami pozycji „Inne” jest opłata koncesyjna związana ze sprzedażą energii elektrycznej w wysokości 159 tysięcy złotych oraz zwolnienie z podatku akcyzowego związane z umorzeniem świadectw pochodzenia energii w kwocie 178 tysięcy złotych w PAK Volt SA, rozliczenia z tytułu odpisu na ZFŚS w PAK KWB Adamów SA i EKO-Surowce sp. z o.o. w kwocie 522 tysiące złotych.

21. Zapasy

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Paliwo produkcyjne	7 913	14 745
Części zamienne i pozostałe materiały	94 762	67 019
Świadectwa pochodzenia energii	23 194	75 532
Towary	214	219
Zapasy ogółem według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	126 083	157 515

Świadectwa pochodzenia energii z tytułu produkcji energii w źródłach odnawialnych oraz wysokosprawnej kogeneracji wykazywane są według wartości godziwej na koniec miesiąca, w którym zostały wyprodukowane.

Na dzień 30 września 2016 roku Grupa posiadała łącznie według ewidencji 513 285,023 MWh praw majątkowych zielonych certyfikatów i wyprodukowanej, jeszcze nie zweryfikowanej przez URE, zielonej energii, z tego 398 135,556 MWh to już uzyskane prawa majątkowe, natomiast 40 998,503 MWh to produkcja energii zielonej w lipcu 2016 roku oczekująca na potwierdzenie w URE, a 74 150,964 MWh to produkcja miesiąca sierpnia i września 2016 roku oczekująca na złożenie wniosku przez Spółkę. Wniosek o przyznanie praw majątkowych za sierpień został złożony przez Spółkę do PSE SA w dniu 6 października 2016 roku, a za wrzesień 2016 nie został jeszcze złożony. W okresie trzech kwartałów 2016 roku Grupa otrzymała zaległe certyfikaty za 2015 rok w ilości 115 301,589 MWh za produkcję w IV kwartale 2015 oraz 174 206,391 MWh za produkcję w I półroczu 2016 roku. W trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego Grupa realizowała produkcję w źródłach odnawialnych i prezentowała w bilansie zielone certyfikaty po cenach aktualnych na koniec każdego miesiąca.

Odpis aktualizujący wartość zapasów na dzień 30 września 2016 roku w kwocie 32 550 tysięcy złotych dotyczy aktualizacji wyceny praw będących na stanie Spółki w dniu 30 września 2016 roku do ceny jednostkowej 32,69 PLN/MWh, w tym 13 854 tysiące złotych dotyczy odpisu aktualizującego na prawa z produkcji w trzech kwartałach 2016 roku.

22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	121 299	179 735
Należności z tytułu rekompensaty w związku z rozwiązaniem KDT	78 168	57 307
Należności z tytułu zabezpieczenia zakupów energii na rynku bilansującym	5 500	7 826
Pozostałe należności	25 862	23 255
Należności netto	230 829	268 123
Odpis aktualizujący należności	41 867	41 840
Należności brutto	272 696	309 963

W pozycji pozostałe należności na dzień 30 września 2016 roku Grupa prezentuje głównie należności z tytułu kaucji w kwocie 21 312 tysięcy złotych.

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 32.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 14-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 30 września 2016 roku wynosi 458 488 tysięcy złotych (na dzień 30 września 2015 roku: 263 972 tysiące złotych).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Struktura środków pieniężnych

	<i>30 września 2016 roku</i> <i>(niebadane)</i>	<i>30 września 2015 roku</i> <i>(niebadane)</i>
Środki pieniężne w banku i kase	269 179	31 137
Lokaty krótkoterminowe	189 309	232 835
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie:	458 488	263 972
Różnice kursowe	424	(1 031)
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:	458 912	262 941

24. Wypłata dywidendy

W dniu 28 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie pokrycia poniesionej straty netto w 2015 roku w kwocie 1 515 850 561,87 złotych w sposób następujący:

- a) Kapitałem zapasowym Spółki w kwocie 1 513 445 655,87 złotych,
- b) Kapitałem rezerwowym Spółki w kwocie 2 404 906,00 złotych.

Z uwagi na nieznaną wysokość wyniku finansowego za rok 2016, Spółka nie ma pewności co do wypłaty dywidendy za rok bieżący.

25. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

<i>Krótkoterminowe</i>	<i>Termin Spłaty</i>	<i>30 września 2016 roku</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
Kredyt bankowy (konsorcjalny) otrzymany w kwocie 240 000 tysięcy EUR, oprocentowany wg stopy EURIBOR3M+marża banku	20.07.2019	138 624	136 548
Kredyt w rachunku bieżącym w mBank w kwocie 9 700 tysięcy PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku	21.04.2016	-	9 580
Kredyt w rachunku bieżącym w BZ WBK w kwocie 65 000 tysięcy PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku	30.06.2017	16 828	64 385
Kredyt inwestycyjny BZ WBK SA w kwocie 46 463 tysiące PLN, oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku	31.12.2016	3 109	12 438
Umowa świadczenia usług w mBank do kwoty 61 590 tysięcy PLN - dyskonto weksli, oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku	30.06.2016	-	3 851
Kredyt na kwotę 67 000 tysięcy PLN w Banku BPH SA - oprocentowany według stopy WIBOR 1M + marża banku	31.05.2017	63 524	50 884
Kredyt obrotowy na kwotę 76 500 tysięcy PLN w Banku Millennium SA, oprocentowanie WIBOR 3M + marża banku	31.12.2017	28 765	28 765

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

Kredyt inwestycyjny w kwocie 577 000 tysięcy PLN (Kredyt A). Oprocentowany wg stopy WIBOR 3M+marża banku	20.03.2020	148 545	67 642
Kredyt inwestycyjny w kwocie 90 000 tysięcy PLN (Kredyt B). Oprocentowany wg stopy WIBOR 3M+marża banku	20.03.2020	12 583	12 300
Kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 1 000 tysięcy złotych	30.05.2017	-	150
RAZEM		411 978	386 543

<i>Długoterminowe</i>	<i>Termin Spłaty</i>	<i>30 września 2016 roku</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
Kredyt bankowy (konsorcjalny) otrzymany w kwocie 240 000 tysięcy EUR, oprocentowana wg stopy EURIBOR3M+marża banku	20.07.2019	270 493	360 627
Kredyt obrotowy w Banku Millennium SA na kwotę 76 500 tysięcy PLN, oprocentowanie WIBOR 3M + marża banku.	31.12.2017	7 191	28 765
Kredyt inwestycyjny w kwocie 577 000 tysięcy PLN (Kredyt A). Oprocentowany wg stopy WIBOR 3M+marża banku	20.03.2020	317 318	465 400
Kredyt inwestycyjny w kwocie 90 000 tysięcy PLN (Kredyt B). Oprocentowany wg stopy WIBOR 3M+marża banku	20.03.2020	62 999	69 727
RAZEM		658 001	924 519

W okresie 9 miesięcy zakończonym dnia 30 września 2016 roku Grupa dokonała spłaty kredytów wraz z odsetkami w kwocie 289 043 tysiące złotych w tym:

- spłata kapitału kredytu konsorcjalnego przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. w kwocie 105 125 tysięcy złotych wraz z odsetkami,
- spłata kapitału kredytu inwestycyjnego A na modernizację bloków 1-4 w elektrowni Pątnów przez ZE PAK SA w kwocie 78 612 tysięcy złotych wraz z odsetkami,
- spłata kapitału kredytu obrotowego B na refinansowanie kredytu IOS przez ZE PAK SA w kwocie 9 490 tysięcy złotych wraz z odsetkami,
- spłata kapitału kredytu inwestycyjnego przez PAK KWB Konin SA w banku BZ WBK SA w kwocie 9 730 tysięcy złotych wraz z odsetkami,
- spłata kapitału kredytu wekslowego przez PAK KWB Konin SA w mBank SA w kwocie 3 903 tysiące złotych wraz z odsetkami,
- spłata kapitału kredytu obrotowego przez PAK KWB Konin SA w Banku Millennium Bank SA w kwocie 22 604 tysiące złotych wraz z odsetkami,
- spłata kapitału kredytu w rachunku bieżącym przez PAK KWB Konin SA w mBank SA w kwocie 9 655 tysięcy złotych wraz z odsetkami
- spłata kapitału kredytu w rachunku bieżącym przez PAK KWB Konin SA w BZ WBK SA w kwocie 48 684 tysiące złotych wraz z odsetkami,
- spłata odsetek przez PAK KWB Konin SA od kredytu linii wielocelowej w BPH SA w kwocie 1 240 tysięcy złotych.

W dniu 13 marca 2014 roku, ZE PAK SA podpisał Umowę kredytu konsorcjalnego z bankami mBank, BGK, Millennium, PEKAO SA i PKO BP na kwotę 1 200 000 tysięcy złotych. Kredyt został podzielony na dwie części, Kredyt A w kwocie 1 110 000 tysięcy złotych z przeznaczeniem na sfinansowanie modernizacji bloków 1-4 w elektrowni Pątnów I, Kredyt B w kwocie 90 000 tysięcy złotych jako refinansowanie spłaconego w dniu 2 stycznia

2014 roku kredytu na IOS. Oprocentowanie Kredytu A i Kredytu B wynosi WIBOR 3M plus marża banku. W dniu 30 czerwca 2016 roku został podpisany Aneks nr 3 do umowy kredytowej, na mocy którego została zwolniona niewykorzystana jeszcze część Kredytu A. W związku z powyższym kwota wykorzystanego kredytu na dzień 30 czerwca 2016 roku wynosi 667 000 tysięcy złotych (z tego Kredyt A w kwocie 577 000 tysięcy złotych oraz Kredyt B w kwocie 90 000 tysięcy złotych). W związku ze zmniejszeniem limitu kredytu do wykorzystania, zmianie uległ również harmonogram spłaty. Zarówno Kredyt A jak i Kredyt B zostaną całkowicie spłacone w dniu 20 marca 2020 roku. W wyniku zmian szacunków przyszłych płatności związanych z obsługą zadłużenia dokonano przeliczenia wartości bilansowej istniejącego zobowiązania finansowego. Efekt korekty wyceny zobowiązania w kwocie około 8 milionów złotych zostanie ujęty prospektywnie w pozostałym okresie spłaty kredytu konsorcjalnego.

26. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe

26.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Rezerwa na premię i urlopy wypoczynkowe	24 017	35 624
Odszkodowania z zakładu ubezpieczeń	129	41
Badanie sprawozdania finansowego	145	393
Inne	38 777	1 717
Razem	63 068	37 775
krótkoterminowe	63 068	37 775
długoterminowe	-	-

Głównym składnikiem pozycji „Inne” są opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska w kwotach 30 818 tysięcy złotych w ZE PAK SA oraz 6 476 tysięcy złotych w Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
 (w tysiącach złotych)

26.2. Zmiany stanu rezerw

	<i>Rezerwa na umorzenie EUA</i>	<i>Rezerwa na koszty likwidacji środków trwałych</i>	<i>Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów</i>	<i>Rezerwa na stratę na kontrakcie długoterminowym</i>	<i>Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii</i>	<i>Rezerwy na rekultywację terenów górnictw</i>	<i>Inne</i>	<i>Razem</i>
Stan na 1 stycznia 2016 roku	354 389	16 419	1 698	148	9 449	330 561	53 487	766 151
zwiększenia	241 106	322	-	83	508	1 569	11 892	255 480
zmniejszenia	(354 389)	-	(269)	(221)	(4 183)	(8 214)	(11 945)	(379 221)
Stan na 30 września 2016 roku (niebadane)	241 106	16 741	1 429	10	5 774	323 916	53 434	642 410
Długoterminowe	-	16 741	863	-	-	303 483	6 429	327 516
Krótkoterminowe	241 106	-	566	10	5 774	20 433	47 005	314 894
Stan na 1 stycznia 2015 roku	176 957	14 671	4 025	98	6 056	343 828	66 357	611 992
zwiększenia	351 713	1 748	-	64	9 449	10 718	4 509	378 201
zmniejszenia	(174 281)	-	(2 327)	(14)	(6 056)	(23 985)	(17 379)	(224 042)
Stan na 31 grudnia 2015 roku	354 389	16 419	1 698	148	9 449	330 561	53 487	766 151
Długoterminowe	-	16 419	1 005	-	-	307 111	10 344	334 879
Krótkoterminowe	354 389	-	693	148	9 449	23 450	43 143	431 272

26.3. Opis istotnych tytułów rezerw

26.3.1. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych oraz rezerwy na umorzenie jednostek poświadczonych redukcji emisji (EUA, CER)

Grupa rozpoznaje rezerwę na umorzenie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz jednostek poświadczonych redukcji emisji (EUA, CER).

Od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy 2013 – 2020 dotyczący uprawnień do emisji. Założeniem tego okresu jest przyznanie dla Grupy darmowych uprawnień EUA wynikających z produkcji energii cieplnej, aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji. Derogacja wynikająca z art. 10c Dyrektywy ETS polega na przyznaniu dodatkowych darmowych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym. Grupa ZE PAK SA składa do Ministerstwa Środowiska roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z poniesionych nakładów inwestycyjnych na zadania zgłoszone do Krajowego Planu Inwestycyjnego wnosząc tym samym o przyznanie darmowych jednostek EUA za kolejne lata sprawozdawcze.

Dnia 30 września 2015 roku Grupa ZE PAK SA złożyła sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonanych nakładów inwestycyjnych w ramach KPI do Ministerstwa Ochrony Środowiska dotyczące darmowych EUA z art. 10c Dyrektywy ETS za 2015 rok wnosząc o przyznanie ilości 329 417 EUA. W kwietniu 2016 roku do Grupy wpłynęły darmowe EUA w ilości zgodnej ze złożonym wnioskiem.

Emisja w Grupie ZE PAK SA w 2015 roku wyniosła 12 257 921 ton CO₂.

Grupa na dzień 1 stycznia 2016 roku posiadała zakupione jednostki EUA w ilości 12 257 586 ton.

W trzech kwartałach 2016 roku Grupa dokonała zakupu 7 972 500 jednostek EUA. Jednocześnie w lutym 2016 roku Grupa otrzymała darmowe EUA na ciepło za 2016 rok (Art. 10a Dyrektywy ETS) w ilości 101 259 EUA. Następnie w kwietniu 2016 roku Grupa otrzymała darmowe EUA z tytułu derogacji za 2015 rok (Art. 10c Dyrektywy ETS) w ilości 329 417 EUA oraz dokonała umorzenia emisji CO₂ za 2015 rok w ilości 12 257 921 ton CO₂. Po tych zdarzeniach stan jednostek EUA w Grupie na 30 września 2016 roku wynosił 8 402 841 EUA.

Na zakupione uprawnienia CO₂, które Grupa zamierza przedstawić do umorzenia za 2016 rok tworzona jest rezerwa w ciężar podstawowej działalności operacyjnej. Z chwilą faktycznego umorzenia uprawnień nastąpi wykorzystanie utworzonej wcześniej rezerwy.

26.3.2. Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów i koszty likwidacji środków trwałych

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe koszty rekultywacji terenu w oparciu o prawny obowiązek wynikający z „Pozwoleń zintegrowanych”. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania oraz ekspertyzy technologiczno – ekonomiczne sporządzone przez służby wewnętrzne lub zewnętrznych ekspertów. Wartość rezerwy jest szacowana i weryfikowana na każdy dzień bilansowy na podstawie bieżących oszacowań kosztowych oraz dyskonta. Na dzień 30 września 2016 roku utworzona rezerwa wynosiła 1 429 tysięcy złotych.

Ze względu na istnienie prawnego obowiązku likwidacji środków trwałych po ich okresie użytkowania Grupa tworzy rezerwę na przewidywane przyszłe koszty, które będą niezbędne do poniesienia dla wypełnienia tego obowiązku. Na dzień 30 września 2016 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 16 741 tysięcy złotych.

26.3.3. Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górnictwem

PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA są zobowiązane na podstawie ustawy prawo górnicze i geologiczne do dokonania rekultywacji terenów, na których prowadzone były prace wydobywcze. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobyciem węgla na danej odkrywcę jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego w stopniu zaawansowania wydobycia węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji w oparciu o raporty niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie Zarządu. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych aktualizuje się okresowo, z tym że na każdą datę sprawozdawczą weryfikowana jest wielkość rezerwy zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy dyskontowej, inflacji oraz wielkości wydobycia.

PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA w ramach prowadzonej działalności zobowiązane są do przywrócenia stanu pierwotnego lub odbudowy zniszczeń spowodowanych ruchem zakładu górniczego. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę na przewidywane koszty, do których poniesienia jest zobligowana na podstawie zawartych porozumień. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów związanych z ruchem zakładu górniczego aktualizowane są na każdą datę sprawozdawczą.

Rezerwa na likwidację obiektów i rekultywację terenów górniczych oraz z tytułu przygotowania terenów eksploatacyjnych w PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA wg stanu na dzień 30 września 2016 roku wyniosła 323 915 tysięcy złotych i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku o 6 646 tysięcy złotych. Kalkulując rezerwę Grupa przyjęła następujące założenia: stopa dyskonta na poziomie 2,6%, poziom inflacji na poziomie 2,5%. Zmiany stanu rezerwy wynikają również ze zmian szacowanych kosztów rekultywacji oraz likwidacji na podstawie danych z raportu niezależnych ekspertów oraz procentowego wydobycia węgla, a także na podstawie raportu sekcji ochrony środowiska.

26.3.4. Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii

W związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców finalnych, Grupa ma obowiązek umorzenia określonej liczby certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, gazowych i kogeneracji. Na dzień 30 września 2016 roku utworzona rezerwa z tego tytułu wyniosła 5 774 tysiące złotych.

26.3.5. Inne rezerwy

Głównymi pozycjami pozostałych rezerw na 30 września 2016 roku są w PAK KWB Konin S.A.: rezerwy na szkody górnicze w kwocie 15 790 tysięcy złotych, rezerwa na podatek od nieruchomości w kwocie 2 082 tysiące złotych, rezerwy na toczące się postępowania sądowe w kwocie 425 tysięcy złotych, rezerwa na wynagrodzenie za użytkowanie górnicze w kwocie 3 912 tysięcy złotych, rezerwa na opłatę eksploatacyjną w kwocie 4 374 tysiące złotych. W PAK KWB Adamów S.A.: rezerwy z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji pod końcowy zbiornik po odkrywcę Adamów w kwocie 15 828 tysięcy złotych, rezerwa na szkody górnicze w kwocie 3 383 tysiące złotych, rezerwy na sprawy sądowe w kwocie 1 159 tysięcy złotych, rezerwa na opłatę za użytkowanie górnicze w kwocie 1 539 tysięcy złotych. Ponadto w EI PAK sp. z o.o. rezerwy na naprawy gwarancyjne w kwocie 1 286 tysięcy złotych.

27. Prawa do emisji dwutlenku węgla

Od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy 2013 – 2020 dotyczący uprawnień do emisji. Założeniem tego okresu jest przyznanie dla Grupy darmowych uprawnień EUA wynikających z produkcji energii cieplnej, aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji. Derogacja wynikająca z Art. 10c Dyrektywy ETS polega na przyznaniu dodatkowych darmowych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym.

W grudniu 2013 roku Ministerstwo Ochrony Środowiska opublikowało wzór sprawozdania rzeczowo-finansowego, które Grupa Kapitałowa ZE PAK SA przesyła co roku do Ministerstwa w zakresie poniesionych nakładów na zadania inwestycyjne zgłoszone do KPI, w celu skorzystania z derogacji dla energetyki w ramach Art. 10c Dyrektywy ETS. Za poniesione nakłady inwestycyjne w okresie od 1 lipca 2014 roku do 30 czerwca 2015 roku Grupa Kapitałowa ZE PAK SA złożyła sprawozdanie rzeczowo - finansowe wnioskując tym samym o przyznanie 329 417 darmowych jednostek EUA. Powyższe jednostki Grupa otrzymała w dniu 22 kwietnia 2016 roku i wykorzystała je do umorzenia emisji za 2015 rok w kwietniu 2016 roku.

Od 2015 roku nastąpiła zmiana w sposobie ogłaszania informacji dotyczących darmowych uprawnień do emisji CO₂. Zgodnie z nową Ustawą z dnia 12 czerwca 2015 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji CO₂, Minister właściwy do spraw środowiska, po zaakceptowaniu przez Komisję Europejską wykazu instalacji wytwarzających energię elektryczną wraz z liczbą uprawnień do emisji, które są planowane do wydania tym instalacjom w danym roku okresu rozliczeniowego, ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej informację o liczbie uprawnień do emisji, które w danym roku okresu rozliczeniowego zostaną wydane instalacjom wytwarzającym energię elektryczną. W związku z powyższym w 2016 roku pojawiła się informacja iż, Grupa ZE PAK SA otrzyma 329 417 jednostek EUA za 2015 rok z Art. 10c (derogacja) oraz 101 259 EUA za 2016 rok z Art. 10a za produkcję energii cieplnej.

Dla instalacji Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. została przydzielona określona pula uprawnień CO₂, jednak dla instalacji tej nie zostały zgłoszone do Krajowego Planu Inwestycyjnego (KPI) żadne zadania inwestycyjne, które pokrywałyby należność za darmowe uprawnienia CO₂, więc przyznanie dla tej instalacji darmowych jednostek EUA uzależnione jest od wydatków na zadania prowadzone dla instalacji należących do ZE PAK SA.

Emisja w Grupie ZE PAK SA w 2015 roku wyniosła 12 257 921 ton CO₂.

Grupa na dzień 1 stycznia 2016 roku posiadała zakupione jednostki EUA w ilości 12 257 586 ton.

W III kwartałach 2016 roku Grupa dokonała zakupu 7 972 500 jednostek EUA. Jednocześnie w lutym 2016 roku Grupa otrzymała darmowe EUA na ciepło za 2016 rok (z Art. 10a) w ilości 101 259 EUA. Następnie 22 kwietnia 2016 roku Grupa otrzymała 329 417 darmowych jednostek EUA z Art. 10c za 2015 rok.

Również w kwietniu 2016 roku Grupa, w okresie od 1 do 25 kwietnia br., dokonała umorzenia emisji CO₂ za 2015 rok. ZE PAK SA dokonał umorzenia 9 907 506 jednostek EUA za 2015 rok, w tym 329 417 darmowych jednostek EUA z Art. 10c oraz 121 398 darmowych EUA z Art. 10a za 2015 rok, natomiast Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. dokonała umorzenia 2 350 415 jednostek EUA.

W III kwartałach 2016 roku Grupa dokonała zakupu 7 972 500 EUA. Stan EUA w Grupie na dzień 30 września 2016 roku wynosi 8 402 841 EUA.

W poniższych tabelach zaprezentowano prawa do emisji dwutlenku węgla przyznane w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień, nabyte na rynku wtórnym wraz z podziałem na część wykorzystaną na własne potrzeby oraz sprzedaną w okresach zakończonych dnia 30 września 2016 roku oraz dnia 30 września 2015 roku.

Prawa do emisji dwutlenku węgla za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

(w tonach)	Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA	„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.
	Emisja CO ₂ *	7 058 712
	2 016 867	
EUA	Saldo na początek okresu	9 689 990
	Nabyte	7 269 500
	Otrzymane darmowe	430 676
	Umorzenie	(9 907 506)
	Sprzedaż	-
	Wymiana	-
	Saldo na koniec okresu	7 482 660
	920 181	

Prawa do emisji dwutlenku węgla za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)

(w tonach)	Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA	„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.
	Emisja CO ₂ *	7 214 958
	1 782 720	
EUA	Saldo na początek okresu	10 697 412
	Nabyte	6 044 000
	Otrzymane darmowe	2 363 357
	Umorzenie	(10 085 564)
	Sprzedaż	-
	Wymiana	-
	Saldo na koniec okresu	9 019 205
	2 110 096	

*Fizyczne umorzenie uprawnień do emisji za dany rok następuje w pierwszych miesiącach roku następnego.

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

28.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	112 486	111 622
Zobowiązania finansowe	-	-
Pozostałe zobowiązania:		
Zobowiązania z tytułu opcji put	6 061	6 061
Zobowiązania inwestycyjne	3 897	68 882
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	17 741	18 234
Inne zobowiązania	85 362	32 706
Razem	225 547	237 505

W linii inne zobowiązania na dzień 30 września 2016 roku Grupa prezentuje głównie zobowiązania z tytułu leasingu finansowego w kwocie 10 218 tysięcy złotych, zobowiązania związane z rozliczeniem korekty KDT za 2008 rok, na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 4 listopada 2014 roku oraz porozumienia z 2 października 2014 roku, zawartego pomiędzy Elektrownią Pątnów II sp. z o.o. i Zarządcą Rozliczeń w kwocie 67 820 tysięcy złotych. Pozostała kwota w pozycji inne zobowiązania na dzień 30 września 2016 roku dotyczy głównie rozrachunków z pracownikami i potrąceń z listy płac na kwotę 3 762 tysiące złotych, rozrachunków z tytułu wadium w kwocie 1 034 tysiące złotych.

Zobowiązania z tytułu opcji put dotyczą zobowiązania ZE PAK SA do wykupu akcji pracowniczych zgodnie z zapisami umowy sprzedaży akcji PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA, w przypadku gdy pracownicy zgłoszą chęć odsprzedaży. Warunki umowy określają cenę jak również termin wykupu. Zgodnie z MSSF ZE PAK SA rozpoznał na dzień objęcia kontroli zobowiązanie do wykupu akcji posiadanych przez udziały niekontrolujące w wysokości 11 880 tysięcy złotych w przypadku PAK KWB Adamów SA oraz 19 091 tysięcy złotych w przypadku PAK KWB Konin SA. W związku z trwającym procesem wykupu akcji pracowniczych na dzień 30 września 2016 roku pozostała kwota zobowiązania wynosi 6 061 tysięcy złotych. W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku kwota zobowiązania nie uległa zmianie.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 32 dodatkowych informacji i objaśnień.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 bądź 30-dniowych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych bądź kwartalnych w ciągu całego roku obrotowego.

28.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe)

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego	4 472	11 909
Zobowiązanie z tytułu opcji put	-	-
Zobow. krótkot. wobec pozostałych jedn. -powyżej 12 m-cy	671	1 375
Inne zobowiązania finansowe	-	-
Inne	627	67 467
Razem	5 770	80 751

28.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	<i>30 września 2016 roku</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
Zobowiązania z tytułu podatku VAT	18 854	20 551
Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych	-	53 893
Zobowiązania z tytułu podatku akcyzowego	501	701
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	22 305	26 964
Podatek dochodowy od osób fizycznych	5 806	6 797
Pozostałe zobowiązania budżetowe	16	89
Zaliczki na dostawy	4 864	265
Opłata eksploatacyjna	-	12 768
Inne	544	525
Razem	52 890	122 553

Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych dotyczą opłat za zanieczyszczanie powietrza, składowanie odpadów oraz pobór wód i odprowadzanie ścieków. Okresem rozliczeniowym jest rok.

Zobowiązania z tytułu opłat eksploatacyjnych dotyczą opłat od wydobytej kopaliny, które wynikają z Prawa geologicznego i górniczego. Okresem rozliczeniowym jest półrocze.

28.4. Pochodne instrumenty finansowe

	<i>30 września 2016 roku</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
Instrumenty zabezpieczające zmienność stóp procentowych (SWAP)	11 786	16 292
Instrumenty zabezpieczające zmienność kursu walutowego (forward)	827	-
Razem	12 613	16 292
krótkoterminowe	7 034	7 349
długoterminowe	5 579	8 943

28.5. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (długoterminowe)

	<i>30 września 2016 roku</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
Pożyczki preferencyjne długoterminowe	-	-
Rozliczenie leasingu zwrotnego długoterminowe	-	5 163
Dotacje długoterminowe	44 260	45 600
Pozostałe	303	305
Razem	44 563	51 068

Głównym składnikiem dotacji długoterminowych jest różnica pomiędzy wartością z wyceny a wartością nominalną pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, przyznanej w 2005 roku spółce Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. na warunkach innych niż rynkowe (preferencyjnych). Różnica ta została rozpoznana jako dotacja i podlega rozliczeniu w czasie.

28.6. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (krótkoterminowe)

	30 września 2016 roku (niebadane)	31 grudnia 2015 roku
Pożyczki preferencyjne krótkoterminowe	-	-
Rozliczenie leasingu zwrotnego krótkoterminowe	7 909	10 984
Dotacje krótkoterminowe	1 786	1 786
Pozostałe	1	4
Razem	9 696	12 774

29. Zobowiązania warunkowe oraz opis istotnych spraw sądowych

Poza zobowiązaniami opisanymi w nocie poniżej Grupa na dzień 30 września 2016 roku nie posiadała innych zobowiązań warunkowych, udzielonych gwarancji oraz poręczeń.

29.1. Sprawy sądowe

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej

Jednostka zależna Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. W celu oszacowania wartości przychodu przynależnego do danego okresu spółka dokonuje szacunków celem określenia wskaźnika szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych), korekt rocznych oraz przewidywanej korekty końcowej.

Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w oparciu o zbudowany model finansowy rozpoznała w latach 2014 i 2015 przychody z tytułu rekompensat w wysokości odpowiednio 99 223 tysiące złotych oraz 173 435 tysięcy złotych.

Wysoka dysproporcja pomiędzy przychodami z tytułu rekompensat w latach 2014 i 2015 wynika z tego, że przychody roku 2014 zostały jednorazowo skorygowane (obniżone o 81,5 mln zł) w skutek niekorzystnego dla spółki wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie korekty kosztów osieroconych za rok 2008. Szczegóły sprawy opisano chronologicznie poniżej.

Na podstawie wydanej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki SA („Prezes URE”) z dnia 31 lipca 2009 roku, spółka została zobowiązana zwrócić administratorowi systemu rekompensat, Zarządcy Rozliczeń SA kwotę 52 493 tysiące złotych, tytułem korekty kosztów osieroconych za rok 2008. Zarząd spółki nie godząc się z decyzją Prezesa URE, odwołał się do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”). W dniu 23 września 2009 roku Sąd orzekł o wstrzymaniu wykonania części decyzji i nakazał zapłatę kwoty 26 493 tysiące złotych.

W dniu 1 grudnia 2010 roku SOKiK, wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie spółki od decyzji Prezesa URE, uznając jego argumenty za słuszne.

Spółka w dniu 9 lutego 2011 roku złożyła apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie zaskarżając wyrok Sądu pierwszej instancji.

W dniu 11 października 2012 roku Sąd Apelacyjny wydał dla spółki korzystny wyrok zmieniający wyrok Sądu pierwszej instancji i decyzję Prezesa URE z dnia 31 lipca 2009 roku ustalając dla roku 2008 dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych, jaką Zarządca Rozliczeń SA jest zobowiązany wypłacić Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., w kwocie plus 29 082 tysiące złotych. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. W związku z powyższym w dniu 17 października 2012 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. wezwała Zarządcę Rozliczeń SA do zapłaty zasądzonej kwoty korekty roku 2008 oraz zwrotu zapłaconej przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. kwoty 26 493 tysiące złotych tytułem częściowego wykonania decyzji Prezesa URE zgodnie z postanowieniem SOKiK z dnia 23 września 2009 roku. Wezwanie do zapłaty wystawiono na łączną kwotę 55 576 tysięcy złotych. W dniu 22 października 2012 roku Zarządca Rozliczeń SA wpłacił powyższą kwotę na rachunek spółki.

W dniu 22 lutego 2013 roku Prezes URE wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie do Sądu Najwyższego.

W dniu 22 maja 2014 roku Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym wydał wyrok uchylający wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 października 2012 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia temu sądowi.

W dniu 4 listopada 2014 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok, w którym oddalił apelację Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 1 grudnia 2010 roku i w ten sposób utrzymał w mocy decyzję Prezesa URE z dnia 31 lipca 2009 roku ustalającą dla roku 2008 dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych, jaką Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. zobowiązana jest zwrócić Zarządy Rozliczeń SA w wysokości (-) 52 493 tysiące złotych. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. ujęła wyrok Sądu w sprawozdaniu za III kwartały 2014 roku z uwzględnieniem dotychczasowych rozliczeń stron w przedmiotowej sprawie, tj. z uwzględnieniem konieczności zwrotu przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. kwoty 29 082 tysiące złotych, jaką Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. otrzymała od Zarządy Rozliczeń SA na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 11 października 2012 roku.

W związku z wyrokiem Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. pomniejszyła przychody z tytułu rozliczeń KDT w roku 2014 o 81,5 mln złotych.

W dniu 15 kwietnia 2015 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. złożyła skargę kasacyjną od tego wyroku.

W dniu 24 lutego 2016 roku Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 listopada 2014 roku, w sprawie rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych za 2008 rok. Orzeczenie Sądu Najwyższego kończy postępowanie w sprawie rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. za 2008 rok.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 listopada 2014 roku jest prawomocny i podlega wykonaniu przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. Zgodnie z ustaleniami, dokonanymi pomiędzy Elektrownią Pątnów II sp. z o.o. a Zarządcą Rozliczeń SA kwota będąca przedmiotem sporu jest sukcesywnie spłacana Zarządcy Rozliczeń SA zgodnie z przyjętym harmonogramem płatności.

Postępowanie w związku z niezrealizowaniem obowiązku utrzymywania zapasów paliw

W dniach 17 września 2008 roku oraz 29 maja 2009 roku, Prezes URE wszczął postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Spółce ZE PAK SA w związku z niespełnieniem obowiązku utrzymywania zapasu paliw zapewniających ciągłość dostaw energii elektrycznej i ciepła do odbiorców na dzień 31 grudnia 2007 roku, 31 marca 2008 roku, 1 lipca 2008 roku, 1 września 2008 roku, 1 października 2008 roku, 1 listopada 2008 roku, 1 grudnia 2008 roku, 1 stycznia 2009 roku, 1 lutego 2009 roku oraz 1 marca 2009 roku.

Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 28 grudnia 2010 roku wymierzono ZE PAK SA karę pieniężną za nie przestrzeganie obowiązku utrzymania zapasów paliwa w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do odbiorców w roku 2008 i 2009 w wysokości 1 500 tysięcy złotych. Spółka początkowo utworzyła w 2010 roku rezerwę na koszt kary w pełnej wysokości, którą następnie w 2015 roku rozwiązała, w związku z zapłatą kary.

W dniu 30 stycznia 2014 roku SOKiK wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie Spółki od decyzji Prezesa URE. Spółka złożyła w dniu 30 kwietnia 2014 roku apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

W dniu 13 maja 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację Spółki od wyroku SOKiK z 30 stycznia 2014 roku, czego skutkiem jest utrzymanie w mocy decyzji Prezesa URE.

W dniu 11 grudnia 2015 roku Spółka wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 maja 2015 roku.

Sprawa niezakończona.

Postępowanie w sprawie zwrotu nadpłaty podatku akcyzowego

W świetle przepisów obowiązujących na terenie Unii Europejskiej a w szczególności przepisów art. 21 ust. 5 Dyrektywy energetycznej, w związku z art. 6 ust. 1 Dyrektywy horyzontalnej, po dniu 1 stycznia 2006 roku przedmiotem opodatkowania podatkiem akcyzowym jest sprzedaż energii na ostatnim etapie obrotu tzn. sprzedaż przez dystrybutora ostatecznemu odbiorcy (konsumentowi). Nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem wcześniejszy etap obrotu, np. między producentem energii elektrycznej, a jej dystrybutorem. W takim przypadku obowiązek podatkowy powstaje w momencie dostawy energii elektrycznej konsumentowi.

W związku z powyższym ZE PAK SA na podstawie art. 75 § 1, w związku z art. 75 § 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 1997 roku Nr 137, poz. 926, z późniejszymi zmianami) złożyła wnioski o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006, 2007, 2008 oraz styczeń i luty roku 2009 na łączną kwotę około 626 000 tysięcy złotych, uzasadniając to tym, że na podstawie przepisów prawa obowiązującego na terenie Unii Europejskiej oraz orzecznictwa Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, wykonywane przez ZE PAK SA czynności nie podlegają opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. Poszczególne wnioski były rozpatrywane na poziomach: Urzędu Celnego w Kaliszu, Izby Celnej w Poznaniu a obecnie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W związku z wyrokami Sądów Administracyjnych w sprawach innych spółek energetycznych w przedmiocie nadpłaconego podatku akcyzowego, ZE PAK SA we współpracy z doradcą podatkowym przeanalizowała uchwałę I GPS 1/11 Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2011 roku, gdzie NSA uznał, że przeniesienie ciężaru podatku w cenie wyłącza możliwość zwrotu nadpłaty. Z uzasadnienia tej uchwały można wywieść ryzyko, że organy podatkowe będą odmawiały zwrotu nadpłat wskazując, że postępowanie podatkowe w ogóle nie jest właściwe dla tego typu roszczeń. Wówczas ich dochodzenie będzie możliwe na drodze cywilnoprawnej, co powoduje, iż istotną kwestią stanie się przedawnienie (na gruncie prawa cywilnego termin ten wynosi 3 lata). W związku z powyższym ZE PAK SA 10 lutego 2012 roku złożyła do Sądu Rejonowego Warszawa Śródmieście zawezwanie Skarbu Państwa do próby ugodowej na kwotę 626 406 tysięcy złotych i tym samym przerwała bieg przedawnienia. Do zawarcia ugody nie doszło, gdyż na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2012 roku sygnatura akt VI Co 311/12 przedstawiciele Skarbu Państwa nie zgodzili się na ugodę. Równolegle, Spółka oczekując na wyniki postępowań podatkowych w sprawie wcześniej złożonych wniosków o nadpłatę złożyła na piśmie w dniu 14 września 2012 roku w Izbie Celnej w Poznaniu dodatkowe wyjaśnienia w postaci wyników szczegółowej analizy ekonomicznej, której celem było wykazanie, czy Spółka poniosła uszczerbek związany z zapłatą podatku akcyzowego, do którego nie była zobowiązana. Spółka stoi na stanowisku, iż złożony dokument dotyczy wniosków nadpłatowych z całego okresu objętego postępowaniami, tj. styczeń 2006 - luty 2009 roku. Ostatecznie wszystkie wnioski trafiły na wokandy sądów WSA lub NSA. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania status postępowań jest następujący:

- 22 sprawy za okres styczeń 2006 – listopad 2007 roku (z wyłączeniem listopada 2006 roku) prowadzone były ponownie od początku przez Naczelnika UC, po tym jak sprawy wróciły z NSA. Spółka przedłożyła w nich miesięczne analizy ekonomiczne poniesienia uszczerbku. Po negatywnych decyzjach Naczelnika UC a potem Dyrektora IC zostały złożone do WSA w Poznaniu skargi. Rozprawy przed WSA w Poznaniu odbyły się w dniach 04 i 18 listopada 2015 roku. We wszystkich sprawach zapadły wyroki negatywne dla Spółki. Spółka zdecydowała się składać kasacje do NSA.
- 14 postępowań za okres grudzień 2007 – luty 2009 roku (z wyłączeniem lipca 2008 roku) jest zawieszonych w WSA na zgodny wniosek stron ze względu na uchwałę sygn. II FPS 5/13 podjętą przez NSA 27 stycznia 2014 roku. Do tej pory żadna ze stron nie wnioskowała o ponowne podjęcie postępowania. W tych postępowaniach przedłożone zostały również roczne analizy ekonomiczne.
- postępowanie za listopad 2006 roku zostało zakończone negatywnym wyrokiem NSA z dnia 8 grudnia 2011 roku
- postępowanie za lipiec 2008 roku doczekało się rozpoznania skargi kasacyjnej Spółki przez NSA. Na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2015 roku NSA oddalił skargę kasacyjną Spółki i wskazał, że w pełni podziela stanowisko zajęte przez WSA w Poznaniu w wyroku, od którego została złożona skarga kasacyjna.

W zależności od postanowień wydanych decyzji Spółka podejmie dalsze działania.

W przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. postępowanie za wszystkie okresy (jedna sprawa) trafiło na wokandę WSA po negatywnej dla spółki Decyzji Dyrektora IC. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. nie dysponuje analizami, ponieważ nie działała w roku 2001 i brak jest danych porównawczych. Dnia 4 listopada 2015 roku w WSA w Poznaniu odbyła się rozprawa. Dnia 18 listopada 2015 roku został ogłoszony negatywny wyrok, 08 lutego 2016 roku spółka złożyła skargę kasacyjną do NSA.

Od dnia 1 marca 2009 roku weszła w życie ustawa z dnia 6 grudnia 2008 roku o podatku akcyzowym, zgodnie z którą sprzedaż energii elektrycznej podmiotowi, który nie jest jej odbiorcą końcowym, nie podlega opodatkowaniu akcyzą.

Postępowanie w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2015 rok

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) w dniu 29 marca 2016 roku wszczął z urzędu, jak co roku, postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2015 rok. W dniu 28 lipca 2016 roku Prezes URE wydał decyzję ustalając dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. dodatnią korektę kosztów osieroconych w wysokości 57 310 tysięcy złotych.

W dniu 30 września 2016 r. Zarządca Rozliczeń SA zapłacił Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. kwotę wynikającą z decyzji Prezesa URE.

Sprawa zakończona

Postępowanie w sprawie udzielenia zwolnienia z obowiązku sprzedaży energii elektrycznej w sposób, o którym mowa w art. 49a ust. 2 ustawy-Prawo energetyczne.

W dniu 27 stycznia 2016 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. złożyła wniosek do Prezesa URE o udzielenie zwolnienia z obowiązku sprzedaży energii elektrycznej w sposób, o którym mowa w art. 49a ust. 2 ustawy-Prawo energetyczne w stosunku do 60% energii elektrycznej netto wytwarzanej w jednostce wytwórczej Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. jako sprzedawanej na potrzeby wykonywania długoterminowych zobowiązań wynikających z umów zawartych z instytucjami finansowymi w celu realizacji inwestycji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej, na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2019 roku.

W dniu 2 maja 2016 roku Prezes URE wydał pozytywną decyzję przychylając się w całości do wniosku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. i zwolnił ją z obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne w stosunku do 60% wolumenu produkcji na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2019 roku.

Sprawa zakończona.

Postępowanie w sprawie nie przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 49a ust.1 i 2 ustawy-Prawo energetyczne.

W dniu 27 września 2016 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) wszczął z urzędu postępowanie administracyjne przeciwko Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. w związku nieprzestrzeganiem przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. obowiązków, o których mowa w art. 49a ust.1 i 2 ustawy - Prawo energetyczne, tj. obowiązku sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w okresie od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r. w drodze tzw. publicznego obrotu.

W dniu 12 października 2016 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. przesłała do Prezesa URE stosowne wyjaśnienia oraz swoje stanowisko w ww. sprawie.

Sprawa w toku.

Spór PAK KWB Konin SA z FUGO SA o kary umowne i bezpodstawne wzbogacenie

Do chwili obecnej nie wpłynął do PAK KWB Konin SA odpis ww. powództwa, przez co należy przyjąć, że wszelkie ewentualne roszczenia FUGO SA będą podstawą do skorzystania z instytucji przedawnienia roszczeń.

W dniu 26 czerwca 2008 roku pomiędzy PAK KWB Konin SA a konsorcjum FUGO SA (lider) i SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sapkowski, Kanczewski, Wocka Spółka jawna w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta Umowa na „Demontaż, przewiezienie, montaż dwóch koparek wielonaczyniowych typu SRs 1800 pochodzących z likwidowanej kopalni „As Pontes” Endesa Generacion SA (Hiszpania)”.

Pierwotny termin wykonania umowy w zakresie I koparki - do 31 października 2009 roku, natomiast w zakresie II koparki – do 31 stycznia 2010 roku, został następnie zmieniony aneksem z dnia 16 lutego 2009 roku w zakresie I koparki - do 31 maja 2010 roku, natomiast w zakresie II koparki – do 31 sierpnia 2010 roku.

Na wezwanie PAK KWB Konin SA z dnia 29 lipca 2010 roku Gwarant HDI-Gerling Polska Towarzystwo Ubezpieczeń SA, na podstawie pkt 5 Gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu Nr 3018763/8402 z dnia 23 listopada 2009 roku, dokonał na rzecz PAK KWB Konin SA zapłaty kwoty 762 tysiące złotych w związku z niewykonaniem w terminie przez zobowiązanego FUGO SA - Lidera Konsorcjum w składzie: FUGO SA i SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sapkowski, Kanczewski, Wocka Spółka jawna, Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku, objętej gwarancją w zakresie I koparki.

Ponadto na wezwanie PAK KWB Konin SA z dnia 20 października 2010 roku Gwarant HDI-Gerling Polska Towarzystwo Ubezpieczeń SA wypłacił PAK KWB Konin SA kwotę 2 349 tysięcy złotych tytułem kary umownej za okres od 16 września 2010 roku do 25 października 2010 roku w związku z opóźnieniem wykonania przez zobowiązanego, FUGO SA Lidera Konsorcjum w składzie: FUGO SA i SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sapkowski, Kanczewski, Wocka Spółka jawna, Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku, objętej gwarancją – w zakresie II koparki.

Następnie PAK KWB Konin SA na podstawie noty obciążeniowej z dnia 26 maja 2011 roku na kwotę 2 762 tysiące złotych obciążyła FUGO SA pozostałą karą umowną z Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku. Z uwagi na brak zapłaty

ww. należności PAK KWB Konin SA dokonała potrąceń z wynagrodzeń przysługujących FUGO SA z tytułu wykonania umowy.

Bezsporne jest, iż wykonanie Umowy z dnia 26 czerwca 2008 roku nastąpiło z opóźnieniem.

W dniu 14 maja 2012 roku Spółka FUGO SA wystąpiła do Sądu Rejonowego w Koninie z zawezwaniem do próby ugodowej na kwotę 12 896 tysięcy złotych. Na kwotę tę składają się następujące roszczenia :

- kwota 5 872 tysiące złotych z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia,
- kwota 7 024 tysiące złotych z tytułu wynagrodzenia za wykonanie zwiększonego zakresu prac związanych z ww. umową.

Zarząd PAK KWB Konin SA odmówił zawarcia ugody uznając roszczenia za bezzasadne. W tej sytuacji postępowanie z zawezwania zostało zakończone stwierdzeniem przez Sąd, że nie doszło do zawarcia Ugody i zamknięciem postępowania w dniu 26 września 2012 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania PAK KWB Konin SA nie może wykluczyć, że FUGO SA wystąpi do sądu powszechnego z powództwem o zapłatę wskazanych kwot. Obecnie nie istnieje formalny spór sądowy. FUGO SA podjęło tylko bezkosztową próbę zawarcia ugody przed sądem, co pozwoliło przerwać bieg przedawnienia zgłaszanych roszczeń a dalsze kroki zależą od oceny przez w/w spółkę możliwości uzyskania określonego świadczenia w procesie.

Kwestia sporna z FUGO SA nie została odzwierciedlona w księgach rachunkowych PAK KWB Konin SA W ocenie Zarządu nie występują przesłanki uzasadniające tworzenie rezerw w związku ze wskazanym sporem.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej wydanej na rzecz PAK KWB Konin SA dotyczącej złoża węgla brunatnego w Tomisławicach

PAK KWB Konin SA jest stroną postępowań administracyjnych dotyczących decyzji środowiskowej związanej ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach. W dniu 7 sierpnia 2007 roku wójt gminy Wierzbiniek wydał decyzję środowiskową dotyczącą odkrywki węgla brunatnego. W dniu 5 grudnia 2008 roku decyzja ta została zaskarżona przez dziewięć osób fizycznych wspieranych przez fundację Greenpeace z powodu rzekomego rażącego naruszenia przepisów prawa. W dniu 25 marca 2009 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze odmówiło uchylecia decyzji środowiskowej. Powodowie złożyli wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 4 maja 2009 roku, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze podtrzymało swoje wcześniejsze orzeczenie. Powodowie po raz kolejny złożyli odwołanie od decyzji środowiskowej. W dniu 5 maja 2010 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu orzekł, iż decyzja środowiskowa, na podstawie której została udzielona koncesja na wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Tomisławice, w rażący sposób narusza przepisy prawa. PAK KWB Konin SA i Samorządowe Kolegium Odwoławcze złożyły odwołanie od tego wyroku. W dniu 21 marca 2012 roku Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 listopada 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu ogłosił wyrok uchylający decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbiniek związanej z eksploatacją przez PAK KWB Konin SA odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. W dniu 7 stycznia 2013 roku PAK KWB Konin SA złożyła skargę kasacyjną od opisywanego wyroku.

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 października 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną PAK KWB Konin SA od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku uchylającego decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbiniek związanej z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice.

Oddalenie skargi kasacyjnej PAK KWB Konin SA oznacza, że wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku stał się prawomocny, a sprawa dotycząca stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wróciła ponownie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W dniu 1 października 2015 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej przez Wójta Gminy Wierzbiniek w związku z niezakończonym przez Komisję Europejską postępowaniem przeciwko rządowi polskiemu w przedmiocie naruszenia przepisów dotyczących ochrony środowiska w związku ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 października 2014 roku nie pozbawia mocy prawnej decyzji środowiskowej wydanej przez wójta gminy Wierzbiniek i nie wstrzymuje prac eksploatacyjnych oraz wydobywczych na odkrywce Tomisławice. Decyzja środowiskowa Wójta Gminy Wierzbiniek z dnia

7 sierpnia 2007 roku w dalszym ciągu pozostaje w obrocie prawnym i do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze wywołuje ona skutki prawne

29.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

30. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki oraz zastawy rejestrowe.

Na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała następujące zobowiązania zabezpieczone na jej majątku oraz pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań:

Zobowiązania zabezpieczone na majątku jednostki

Rodzaj zobowiązań, gwarancji i poręczeń	30 września 2016 roku (niebadane)		31 grudnia 2015 roku	
	Kwota zabezpieczenia	Waluta	Kwota zabezpieczenia	Waluta
„EL PAK SERWIS” sp. z o.o.				
1. Zapłata-wadium				
1.1. Umowa z PAK KWB KONIN SA usługi elektryczne	3	PLN	3	PLN
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.				
1. Zastaw rejestrowy i finansowy				
1.1. Zastaw rejestrowy i finansowy na prawach z umów rachunków bankowych Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. w PEKAO i mBanku	400 000	EUR	400 000	EUR
1.2. Zastaw rejestrowy i finansowy na prawach z umów rachunków bankowych Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. w PEKAO i mBanku	339 750	PLN	339 750	PLN
2. Hipoteka				
2.1. Hipoteka umowna łączna kaucyjna ustanowiona przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. oraz PAK Infrastruktura sp. z o.o. na działkach o księgach wieczystych numer KN1N/00071134/0, KN1N/00040530/0, KN1N/00064879/2, KN1N/00064880/2, KN1N/00071136/4 na rzecz mBank SA	400 000	EUR	400 000	EUR
2.2. Hipoteka umowna łączna kaucyjna ustanowiona przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. oraz PAK Infrastruktura sp. z o.o. na działkach o księgach wieczystych numer KN1N/00071134/0, KN1N/00040530/0, KN1N/00064879/2, KN1N/00064880/2, KN1N/00071136/4 na rzecz mBank SA	339 750	PLN	339 750	PLN
3. Zastaw rejestrowy				
3.1. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.	400 000	EUR	400 000	EUR
3.2. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.	339 750	PLN	339 750	PLN

„PAK – HOLDCO” sp. z o.o.

1. Zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach w podmiotach zależnych

1.1. Zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach posiadanych przez PAK Holdco w Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz mBank SA

400 000 EUR 400 000 EUR

1.2. Zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach posiadanych przez PAK Holdco w Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz mBank SA

339 750 PLN 339 750 PLN

2. Zastaw rejestrowy

2.1. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw PAK Holdco sp. z o.o.

400 000 EUR 400 000 EUR

2.2. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw PAK Holdco sp. z o.o.

339 750 PLN 339 750 PLN

„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.

1. Zastaw rejestrowy

1.1. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw PAK Infrastruktura sp. z o.o.

400 000 EUR 400 000 EUR

1.2. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw PAK Infrastruktura sp. z o.o.

339 750 PLN 339 750 PLN

PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA

1. Zastaw rejestrowy i finansowy

1.1. Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach wraz z cesją z polisy ubezpieczeniowej

100 500 PLN 100 500 PLN

1.2. Zastaw rejestrowy na wierzytelnościach z umów sprzedaży węgla brunatnego do Elektrowni Pątnów II Sp. Z o.o. (Millennium Bank)

122 400 PLN 122 400 PLN

1.3. Przewłaszczenie na jedną koparkę wraz z cesją z polisy ubezpieczeniowej

- PLN 46 942 PLN

1.4. Zastaw rejestrowy na maszynie i urządzenia

115 050 PLN - PLN

2. Hipoteka

2.1. Hipoteka na prawie użytkowania wieczystego

100 500 PLN 100 500 PLN

Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń EL

PAK sp. z o.o.

1. Lokata bankowa

1.1. Lokata bankowa powyżej wysokości sumy gwarancyjnej

672 PLN 1 013 PLN

2. Zapłata-wadium

2.1. Środki pieniężne - przelew

88 PLN 8 PLN

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA

1. Zastaw rejestrowy i finansowy

1.1. Zastaw finansowy na środkach pieniężnych na rachunkach bankowych ZE PAK SA w bankach: mBank, BGK, PEKAO SA, PKO BP, Millennium w związku z kredytem 667 mln zł z dnia 13.03.2014 r.

2 040 000 PLN 2 040 000 PLN

2. Zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach w podmiotach zależnych

2.1. Zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach ZE PAK SA w PAK Infrastruktura Sp. z o.o. i PAK HOLDCO Sp. z o.o. na rzecz mBank SA (ZE PAK jako gwarant projektu "Pątnów II")

339 750 PLN 339 750 PLN

2.2. Zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach ZE PAK SA w PAK Infrastruktura Sp. z o.o. i PAK HOLDCO Sp. z o.o. na rzecz mBank SA (ZE PAK jako gwarant projektu "Pątnów II")

400 000 EUR 400 000 EUR

3. Hipoteka

3.1. Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach w Koninie składających się z działek o

2 040 000 PLN 2 040 000 PLN

numerach 89/20, 89/53, 89/57, 89/55, 89/56 i 89/21 oraz na nieruchomościach w Gminie Kazimierz Biskupi składających się z działek o numerach 148/26, 148,28 i 148/34 dla których Sąd Rejonowy w Koninie prowadzi księgi wieczyste o numerach KN1N/00072269/2, KN1N1/00072270/2, KN1N/00073272

4. Zastaw rejestrowy

4.1. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ZE PAK SA (bloki energetyczne Nr 1-4 w Elektrowni Pątnów) dla banku mBank w związku z kredytem 667 mln zł z dnia 13.03.2014 r.	2 040 000	PLN	2 040 000	PLN
4.2. Zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych ZE PAK SA ustanowiony dla banku mBank w związku z kredytem 667 mln zł z dnia 13.03.2014 r.	2 040 000	PLN	2 040 000	PLN

Pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań

<i>Rodzaj zobowiązań, gwarancji i poręczeń</i>	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>		<i>31 grudnia 2015 roku</i>	
	<i>Kwota zabezpieczenia Waluta</i>		<i>Kwota zabezpieczenia Waluta</i>	
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.				
1. Cesje				
1.1. Cesja z Umowy Ramowej Sprzedaży Energii Elektrycznej Nr TPE/HOU/2009/0082 zawarta dnia 30.04.2009 pomiędzy EPII i TAURON Polska Energia SA wraz z zawartymi w roku 2014 Porozumieniami Transakcyjnymi na 2015 rok	-	PLN	236 716	PLN
1.2. Cesja z Umowy Ramowej Sprzedaży Energii Elektrycznej Nr SPOT/127/EPII/Inter Energia/2009 zawarta dnia 9.12.2009 pomiędzy EPII i Inter Energia SA wraz z zawartym w roku 2014 Porozumieniem Transakcyjnym na rok 2015	-	PLN	66 251	PLN
1.3. Cesja z Umowy Ramowej Sprzedaży Energii Elektrycznej Nr TPE/HOU/2009/0082 zawarta dnia 30.04.2009 pomiędzy EPII i TAURON Polska Energia SA wraz z zawartymi Porozumieniami Transakcyjnymi na 2016 rok	121 381	PLN	-	PLN
1.4. Cesja z Umowy Ramowej Sprzedaży Energii Elektrycznej Nr SPOT/127/EPII/Inter Energia/2009 zawarta dnia 9.12.2009 pomiędzy EPII i Inter Energia SA wraz z zawartym Porozumieniem Transakcyjnym na rok 2016	62 024	PLN	-	PLN
1.5. Cesja z Polisy ubezpieczeniowej nr 908200170153/908200174148	-	EUR	658 705	EUR
1.6. Cesja z Polisy ubezpieczeniowej nr 908200170155/908200174154	659 763	EUR	-	EUR
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA				
1. Gwarancje				
1.1. Gwarancja Bank Przemysłowo Handlowy SA	4 000	PLN	4 000	PLN
1.2. Gwarancja Bank Przemysłowo Handlowy SA	4 800	PLN	4 800	PLN
2. Poręczenia				
2.1. Zakład opieki zdrowotnej i Medycy Pracy "MED-ALKO"	-	PLN	800	PLN
2.2. Poręczenie kredytu w wysokości 1 mln PLN dla AQUAKON sp. z o .o.	1 000	PLN	1 000	PLN
2.3. Poręczenie kredytu w wysokości 1 mln PLN dla Eko-Surowce sp. z o .o.	1 000	PLN	1 000	PLN
3. Cesje				
3.1. Cesja należności 1,6 mln miesięcznie wartości zamówionych comiesięcznych dostaw węgla do ZE PAK wynikające z porozumienia (Bank mBANK)	-	PLN	19 200	PLN

3.2. Cesja należności 3 mln miesięcznie wartości zamówionych comiesięcznych dostaw węgla do ZE PAK wynikające z porozumienia (Bank mBANK)	36 000	PLN	36 000	PLN
3.3. Cesja należności 120 mln rocznie wartości zamówionych comiesięcznych dostaw węgla do ZE PAK (Bank BPH)	120 000	PLN	120 000	PLN

Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.

1. Gwarancje				
1.1. Gwarancja należytego wykonania kontraktu	9 529	PLN	12 133	PLN
1.2. Gwarancja usunięcia wad i usterek	279	EUR	781	EUR
1.3. Gwarancja usunięcia wad i usterek	4 264	PLN	3 246	PLN
1.4. Gwarancja zapłaty	11	PLN	4	PLN
1.5. Gwarancja należytego wykonania kontraktu	195	EUR	-	EUR
1.6. Gwarancja zwrotu zaliczki	6 025	PLN	134	PLN
2. Poręczenia				
2.1. Poręczenie za ENERGOINWEST SERWIS w Banku Millennium SA	-	PLN	4 800	PLN
2.2. Poręczenie za ENERGOINWEST SERWIS w Banku BGŻ BNP PARIBAS SA	-	PLN	1 500	PLN
3. Weksle				
3.1. Weksel in blanco na rzecz PAK KWB KONIN SA	148	PLN	148	PLN
4. Cesje				
4.1. Umowa przelewu wierzytelności dotycząca umowy na usługi remontowo-serwisowe z ZE PAK SA	309 018	PLN	-	PLN.
4.2. Umowa przelewu wierzytelności dotycząca umowy UM140076 z ZE PAK SA	6 238	PLN	-	PLN
4.3. Umowa przelewu wierzytelności dotycząca umów UM160041 i UM160043 z ZE PAK SA	630	PLN	-	PLN
4.4. Umowa przelewu wierzytelności dotycząca umów UM160010, UM160012 i UM160036 z Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.	4 174	PLN	-	PLN

Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń EL PAK sp. z o.o.

1. Gwarancje				
1.1. Gwarancje ubezpieczeniowe należytego wykonania umowy	5 603	PLN	5 388	PLN
1.2. Gwarancja ubezpieczeniowa zapłaty wadium	220	PLN	560	PLN
1.3. Ubezpieczeniowa gwarancja zapłaty należności z tytułu wykorzystania kart flotowych PKN ORLEN SA	-	PLN	33	PLN
2. Inne				
2.1. Przewłaszczenie środków trwałych zabezpieczających gwarancję ubezpieczeniową	-	PLN	702	PLN

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA

1. Poręczenia				
1.1. Poręczenie ZE PAK za PAK KWB Konin z tytułu kredytu inwestycyjnego w banku BZ WBK na kwotę 46 463 tysiące PLN	23 839	PLN	23 839	PLN
1.2. Poręczenie ZE PAK za PAK KWB Konin z tytułu kredytu w rachunku bieżącym w banku BZ WBK na kwotę 61 680 tysięcy PLN	65 000	PLN	65 000	PLN
1.3. Poręczenie ZE PAK za PAK KWB Konin z tytułu kredytu obrotowego w banku Millennium na kwotę 76 500 tysięcy PLN	76 500	PLN	76 500	PLN
1.4. Poręczenie ZE PAK za PAK KWB Adamów z tytułu kredytu w rachunku bieżącym w banku BZ WBK na kwotę 10 000 tysięcy PLN	-	PLN	10 000	PLN

2. Cesje					
2.1. Cesja z umowy ubezpieczenia majątkowego Elektrowni Pątnów oraz cesja ubezpieczenia inwestycji pt. "Modernizacja bloków 1-4 w El. Pątnów" w związku z kredytem 667 mln zł z dnia 13.03.2014 r. na rzecz banku mBANK	200 000	PLN	1 200 000	PLN	
2.2. Cesja z umów sprzedaży energii elektrycznej z ENERGA Obrót, PAK-Volt, RWE Polska, Tauron oraz PSE Operator w związku z z kredytem 667 mln zł z dnia 13.03.2014r. na rzecz banku mBANK	-	PLN	1 200 000	PLN	
2.3. Cesja z umów sprzedaży energii elektrycznej z ENEA Trading, ENERGA Obrót, PAK-Volt, GET En Tra, RWE Polska oraz PSE Operator w związku z z kredytem 667 mln zł z dnia 13.03.2014r. na rzecz banku mBANK	1 200 000	PLN	-	PLN	
3. Inne					
3.1. Pełnomocnictwo do rachunków bankowych ZE PAK SA w bankach mBANK, PEKAO SA, BGK, PKO BP i Millennium w związku z kredytem 667 mln zł z dnia 13.03.2014 r.	1 200 000	PLN	1 200 000	PLN	
3.2. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w banku PEKAO SA w związku z kredytem w rachunku bieżącym w wysokości 40,0 mln zł z dnia 20.12.2005 r.	120 000	PLN	-	PLN	
3.3. Pełnomocnictwo do rachunku bankowego ZE PAK SA w banku PEKAO SA w związku z z kredytem w rachunku bieżącym w wysokości 40,0 mln zł z dnia 20.12.2005 r.	40 000	PLN	80 000	PLN	
3.4. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w związku z kredytem 667 mln z dnia 13.03.2014 r.	2 040 000	PLN	2 040 000	PLN	

31. Otrzymane gwarancje i poręczenia

<i>Rodzaj zobowiązań, gwarancji i poręczeń</i>	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
	<i>Otrzymane w PLN</i>	<i>Otrzymane w EUR</i>	<i>Otrzymane w PLN</i>	<i>Otrzymane w EUR</i>
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.				
1. Gwarancje				
1.1. Gwarancje płatności	10 158	-	10 891	-
1.2. Gwarancje dobrego wykonania umowy	4 743	-	3 425	-
1.3. Gwarancje zwrotu zaliczki	291	-	-	-
„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.				
1. Gwarancje				
1.1. Gwarancje dobrego wykonania umowy	-	34	-	-
Energoinwest Serwis sp. z o.o.				
1. Gwarancje				
1.1. Gwarancje dobrego wykonania umowy i usunięcia wad i usterek PZU SA	620	-	620	-
2. Poręczenia				
2.1. Umowa limitu wieloproduktowego Bank BGŻ poręczone przez Pak Serwis	-	-	4 800	-
2.2. Kredyt w rach. bieżącym w banku Millennium poręczone przez Pak Serwis	-	-	1 500	-
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA				
1. Poręczenia				
1.1. Poręczenie ZE PAK SA	76 500	-	76 500	-
1.2. Poręczenie ZE PAK SA	65 000	-	65 000	-
1.3. Poręczenie ZE PAK SA	26 223	-	26 223	-
Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.				

1. Weksle				
1.1. Weksel in blanco od FABRYKA WENTYLATORÓW FAWENT SA	338	-	169	-
2. Gwarancje				
2.1. Gwarancja usunięcia wad i usterek (w tym rozpoczynające się po 30.09.2016)	2 814	-	2 519	40
2.2. Gwarancje dobrego wykonania umowy (w tym rozpoczynające się po 30.09.2016)	2 382	-	1 212	-
2.3. Gwarancja zwrotu zaliczki	738	-	-	-
Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń EL PAK sp. z o.o.				
1. Gwarancje				
1.1. Gwarancja dobrego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek (wpłata gotówkowa)	181	-	409	-
1.2. Gwarancje ubezpieczeniowe i bankowe dobrego wykonania umowy	1 017	-	2 656	-
Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA				
1. Weksle				
1.1. Weksle	2 525	363	27 500	363
2. Gwarancje				
2.1. Gwarancje dobrego wykonania umowy	36 908	-	49 774	351
2.2. Gwarancje zwrotu zaliczki	5 929	-	5 692	-
2.3. Gwarancje płatności	8 551	-	-	-
3. Poręczenia				
3.1. Poręczenia*	-	-	211 143	17 550

* poręczenia w kwocie 211 143 tysiące złotych dotyczą umowy nr 1/2009 z dnia 30 lipca 2009 roku z Foster Wheeler Energia Polska sp. z o.o.

32. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 i 30 września 2015:

(niebadane)

<i>Podmiot powiązany</i>		<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Elektrim SA	2016	-	90	-	-
	2015	-	90	-	-
Megadex Serwis Sp. z o.o.	2016	1	35 706	617	4 783
	2015	10	95 240	921	14 751
Polkomtel sp. z o.o.	2016	90 296	3 384	14 538	1 716
	2015	36 182	2 707	8 018	1 679
Laris Investments sp. z o.o.	2016	384	730	231	21
	2015	309	727	216	-
Razem	2016	90 681	39 910	15 386	6 520
	2015	36 501	98 764	9 155	16 430

32.1. Pożyczki udzielone członkom Zarządu

Zarówno w okresie 9 miesięcy kończącym się dnia 30 września 2016 roku jak i w okresie 9 miesięcy zakończonym dnia 30 września 2015 roku Jednostka dominująca nie udzieliła osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących żadnych pożyczek i świadczeń o podobnym charakterze.

32.2. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

Zarówno w okresie 9 miesięcy kończącym się dnia 30 września 2016 roku jak i w okresie 9 miesięcy zakończonym dnia 30 września 2015 roku nie miały miejsca transakcje z udziałem osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących.

32.3. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

32.3.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

	Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku <i>(niebadane)</i>	Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku <i>(niebadane)</i>
Zarząd jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 434	2 205
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	28	-
Rada Nadzorcza jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	845	817
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Zarządy jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	4 212	4 537
Nagrody jubileuszowe	-	406
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	49
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	11
Świadczenia pracownicze w formie akcji	-	-
Rada Nadzorcza jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	-	-
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Razem	7 519	8 025

32.3.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku <i>(niebadane)</i>	Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku <i>(niebadane)</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	11 326	12 359
Nagrody jubileuszowe	64	1 392

Świadczenia po okresie zatrudnienia	15	86
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	164	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	11 569	13 837

33. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, pożyczki otrzymane od jednostek powiązanych i innych instytucji, środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

33.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa korzysta z zobowiązań finansowych, głównie kredytów i pożyczek o oprocentowaniu zmiennym.

W celu zminimalizowania ryzyka stopy procentowej, Grupa zawiera kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe), w ramach których zgadza się na wymianę, w określonych odstępach czasu, różnicy między kwotą odsetek naliczonych według stałego i zmiennego oprocentowania od uzgodnionej kwoty głównej. Transakcje te mają na celu zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych ATMF opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych z daty bilansowej.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
 (w tysiącach złotych)

Klasy instrumentów finansowych	30 września 2016 roku (niebadane)		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 30 września 2016 roku							
	WIBOR		WIBOR + 68 pb		WIBOR - 68 pb		EURIBOR + 18,35 pb		EURIBOR - 18,35 pb	
	wartość bilansowa	wartość narażona na ryzyko	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody
Pozostałe aktywa finansowe	88 485	85 698	78	-	(78)	-	136	-	(136)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	230 829	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	458 488	458 488	2 650	-	(2 650)	-	126	-	(126)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 069 979)	(1 069 979)	(4 493)	-	4 493	-	(751)	-	751	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(231 317)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	(12 613)	(12 613)	-	-	-	-	-	657	-	(657)
Razem	(536 107)	(538 406)	(1 765)	-	1 765	-	(489)	657	489	(657)

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
 (w tysiącach złotych)

Klasy instrumentów finansowych	30 września 2015 roku (niebadane)		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 30 września 2015 roku							
	WIBOR		WIBOR + 59 pb		WIBOR - 59 pb		EURIBOR + 5 pb		EURIBOR - 5 pb	
	wartość bilansowa	wartość narażona na ryzyko	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody
Pozostałe aktywa finansowe	51 827	47 888	68	-	(68)	-	18	-	(18)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	275 210	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	263 972	263 972	1 152	-	(1 152)	-	34	-	(34)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 282 921)	(1 282 921)	(4 477)	-	4 477	-	(262)	-	262	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(423 429)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	(17 789)	(17 790)	-	-	-	-	-	303	-	(303)
Razem	(1 133 130)	(988 851)	(3 257)	-	3 257	-	(210)	303	210	(303)

33.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie dotyczy zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Grupa nie korzysta z instrumentów pochodnych zabezpieczających przed zmianą kursu walutowego.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej.

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
 (w tysiącach złotych)

<i>Klasy instrumentów finansowych</i>	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 30 września 2016 roku EUR/PLN</i>			
	<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko</i>	<i>kurs EUR/PLN + 7,4%</i>		<i>kurs EUR/PLN - 7,4%</i>	
			<i>4,6311</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>3,9929</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>
		<i>Wynik finansowy</i>		<i>Wynik finansowy</i>		
Pozostałe aktywa finansowe	88 485	74 268	5 496	-	(5 496)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	230 829	3 380	250	-	(250)	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	458 488	68 794	5 091	-	(5 091)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 069 979)	(409 116)	(30 275)	-	30 275	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(231 317)	(2 174)	(161)	-	161	-
Pochodne instrumenty finansowe	(12 613)	(827)	(61)	-	61	-
Razem	(536 107)	(265 675)	(19 660)	-	19 660	-

<i>Klasy instrumentów finansowych</i>	<i>30 września 2015 roku (niebadane)</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 30 września 2015 roku EUR/PLN</i>			
	<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko</i>	<i>kurs EUR/PLN + 7,675%</i>		<i>kurs EUR/PLN - 7,675%</i>	
			<i>4,5639</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>3,9133</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>
		<i>Wynik finansowy</i>		<i>Wynik finansowy</i>		
Pozostałe aktywa finansowe	51 827	36 360	2 791	-	(2 791)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	275 210	304	23	-	(23)	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	263 972	68 800	5 280	-	(5 280)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 282 921)	(524 102)	(40 225)	-	40 225	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(423 429)	(1 189)	(91)	-	91	-
Pochodne instrumenty finansowe	(17 789)	-	-	-	-	-
Razem	(1 133 130)	(419 827)	(32 222)	-	32 222	-

33.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstępstwa od warunków kontraktowych.

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

Głównymi odbiorcami energii elektrycznej są duże grupy energetyczne takie jak ENERGA SA, ENEA Trading, PAK Volt SA, RWE Polska. Transakcje dokonywane na giełdzie rozliczane są w trybie dziennym przez spółkę Towarowa Giełda Energii SA, co minimalizuje ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

33.4. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności / zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 30 września 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

<i>30 września 2016 roku</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	91 786	326 165	710 536	-	1 128 487
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	165 415	60 131	5 746	25	231 317
Pochodne instrumenty finansowe	2 429	4 008	4 965	-	11 402
	259 630	390 304	721 247	25	1 371 206
<i>31 grudnia 2015 roku</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	64 021	326 041	794 375	235 284	1 419 721
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	217 145	20 360	80 726	25	318 256
Pochodne instrumenty finansowe	1 948	5 080	8 867	-	15 895
	283 114	351 481	883 968	235 309	1 753 872

Wykazane w powyższych tabelach instrumenty pochodne zostały zaprezentowane w wartościach brutto niezdyktowanych płatności. Jednak, kontrakty te mogą być rozliczone w wartościach brutto lub w kwotach netto. Poniższe tabele prezentują uzgodnienie tych wartości do wartości bilansowych instrumentów pochodnych:

<i>30 września 2016 roku</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Wpływy	-	(154)	(435)	(359)	-	(948)
Wyływy	-	1 603	4 008	4 965	-	10 576
Kwoty netto	-	(1 757)	(4 443)	(5 324)	-	(11 524)
Zdyktowane przy użyciu odpowiednich stóp międzybankowych	-	(1 757)	(4 450)	(5 579)	-	(11 786)
<i>31 grudnia 2015 roku</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Wpływy	-	(32)	(283)	(57)	-	(372)
Wyływy	-	1 948	5 080	8 867	-	15 895
Kwoty netto	-	(1 980)	(5 363)	(8 924)	-	(16 267)
Zdyktowane przy użyciu odpowiednich stóp międzybankowych	-	(1 981)	(5 368)	(8 943)	-	(16 292)

34. Instrumenty finansowe

34.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Aktywa finansowe	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Poziom hierarchii wartości godziwej dla potrzeb ujawnień
		30 września 2016 roku	31 grudnia 2015 roku	30 września 2016 roku	31 grudnia 2015 roku	
Pozostałe aktywa finansowe	PiN	88 485	90 731	88 485	90 731	2
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	230 829	268 123	230 829	268 123	2
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGpWF	-	-	-	-	2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	UdtW	458 488	383 354	458 488	383 354	1
<i>Zobowiązania finansowe</i>						
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:		1 069 979	1 311 062	1 069 979	1 311 062	3
długoterminowe	PZFwgZK	658 001	924 519	658 001	924 519	
krótkoterminowe	PZFwgZK	411 978	386 543	411 978	386 543	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFwgZK	231 317	318 256	231 317	318 256	2
Pochodne instrumenty finansowe	WwWGpWF	12 613	16 292	12 613	16 292	2

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
 (w tysiącach złotych)

Użyte skróty:

UdtW – Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
 WwWGpWF – Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 PiN – Pożyczki i należności,
 DDS – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
 PZFWgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu.

Na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku, Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	30 września 2016 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa	-	-	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania	-	-	12 613	-
	31 grudnia 2015 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa	-	-	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania	-	-	16 292	-

W okresie 9 miesięcy zakończonym dnia 30 września 2016 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

34.2. Ryzyko stopy procentowej

Poniższa tabela prezentuje lukę stopy procentowej, stanowiącą ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej, oraz koncentrację tego ryzyka w podziale na waluty oraz rodzaj oprocentowania z uwzględnieniem efektu transakcji zabezpieczających Interest Rate Swap zamieniających strumień płatności odsetkowych na bazie zmiennej stopy EURIBOR na stałą stopę w EUR.

	Rodzaj oprocentowania	<i>Wartość bilansowa na dzień 30 września 2016 roku</i>	<i>Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2015 roku</i>
Aktywa finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej -PLN	Stała	-	-
	Zmienna	401 125	362 966
Aktywa finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej -Inne waluty	Stała	-	-
	Zmienna	143 062	105 523
Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej- PLN	Stała	-	-
	Zmienna	660 863	813 887
Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej- Inne waluty	Stała	204 780	248 947
	Zmienna	204 336	248 228
Ekspozycja netto -PLN	Stała	-	-
	Zmienna	(259 738)	(450 921)
Ekspozycja netto-Inne waluty	Stała	(204 780)	(248 947)
	Zmienna	(61 274)	(142 705)

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności / wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

34.2.1. Zabezpieczenia

Grupa zabezpiecza ryzyko stopy procentowej związane z zaciągniętym kredytem konsorcjalnym denominowanym w EUR o zmiennym oprocentowaniu na bazie stopy referencyjnej EURIBOR 3M przy wykorzystaniu transakcji pochodnych. Instrumentem zabezpieczającym ekspozycję na ryzyko stopy procentowej jest transakcja typu Interest Rate Swap, w ramach której Grupa dokonuje zamiany strumienia płatności odsetkowych opartych o zmienną stopę procentową EURIBOR 3M na płatności o stałej stopie procentowej w wysokości 3,1050%. Grupa wyznacza desygnowane instrumenty pochodne jako instrumenty zabezpieczające w modelu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujmuje je zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

W tabelach poniżej przedstawione zostały podstawowe parametry transakcji pochodnych wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające, w tym okresy, w których wystąpią przepływy pieniężne z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz w których wpłyną one na wynik finansowy, a także ich wartość godziwa w polskich złotych na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku
(w tysiącach złotych)

Typ instrumentu	Wartość nominalna w walucie transakcji [EUR]*	Wartość godziwa w PLN	Oczekiwany okres realizacji pozycji zabezpieczenia
	30 września 2016 roku (niebadane)	30 września 2016 roku (niebadane)	30 września 2016 roku
Transakcja typu IRS	47 491	(11 787)	w okresach kwartalnych, w styczniu, kwietniu, lipcu oraz październiku każdego roku do daty zapadalności transakcji IRS, tzn. lipca 2019 roku

* nominal amortyzowany zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu

Typ instrumentu	Wartość nominalna w walucie transakcji [EUR]*	Wartość godziwa w PLN	Oczekiwany okres realizacji pozycji zabezpieczenia
	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2015 roku
Transakcja typu IRS	58 418	(16 292)	w okresach kwartalnych, w styczniu, kwietniu, lipcu oraz październiku każdego roku do daty zapadalności transakcji IRS, tzn. lipca 2019 roku

* nominal amortyzowany zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu

Zmiana wartości godziwej zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszona na kapitał własny została przedstawiona poniżej:

	Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)	Rok zakończony 31 grudnia 2015 roku
Bilans otwarcia	(14 742)	(21 902)
Efektywna część zysków/strat na instrumencie zabezpieczającym	(1 254)	(1 217)
Kwoty odnoszone w rachunek zysków i strat, z tego:	(5 584)	(8 377)
-korekta kosztów odsetkowych	(5 584)	(8 377)
-korekta z tytułu nieefektywności zabezpieczenia	-	-
Bilans zamknięcia	(10 412)	(14 742)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego - rozpoznany w kapitale z aktualizacji wyceny	1 978	2 801
Bilans zamknięcia z uwzględnieniem podatku odroczonego	(8 434)	(11 941)

W III kwartale 2016 roku spółki Grupy nie stosowały instrumentów służących ograniczaniu ryzyka wynikającego ze zmian kursów walutowych, z wyjątkiem ZE PAK SA która zabezpieczyła kurs euro dla części przepływów związanych z zakupem jednostek uprawniających do emisji CO₂. Do zabezpieczenia kursu zastosowano transakcje typu forward z datą rozliczenia w grudniu 2016 roku. W poniższej tabeli przedstawiono podsumowanie aktywnych na dzień bilansowy transakcji terminowych forward na kupno waluty EUR.

Typ instrumentu	Para walutowa	Kwota transakcji (wartość nominalna w tys. EUR) 30 września 2016 roku (niebadane)	Wartość rynkowa netto (wartość godziwa w tys. PLN) 30 września 2016 roku (niebadane)	Termin zapadalności (okres realizacji pozycji zabezpieczenia)
Transakcje terminowe kupna waluty EUR (forward)	(EUR / PLN)	20 000	(827)	Grudzień 2016

Grupa zabezpiecza także ryzyko zmian cen uprawnień do emisji CO₂ wykorzystując transakcje terminowe na zakup uprawnień na własne potrzeby. W poniżej tabeli przedstawiono podsumowanie aktywnych na dzień bilansowy transakcji terminowych.

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Ilość zakupionych uprawnień</i>	<i>Łączny nominalny transakcji (tys. EUR)</i>	<i>Waluta Transakcji</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje forward	5 880 000	46 004	EUR	Do 1 roku
Transakcje forward	650 000	5 336	EUR	Do 2 lat

35. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W okresie zakończonym dnia 30 września 2016 roku oraz dnia 31 grudnia 2015 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 20 - 60%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 069 979	1 311 062
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	12 613	16 292
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	231 317	318 256
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	458 488	383 354
Zadłużenie netto	<u>855 421</u>	<u>1 262 256</u>
Kapitał własny	2 106 053	1 884 823
Kapitały z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	(8 434)	(11 941)
Kapitał razem	<u>2 114 487</u>	<u>1 896 764</u>
Kapitał i zadłużenie netto	<u>2 969 908</u>	<u>3 159 020</u>
Wskaźnik dźwigni	28,80%	39,96%

36. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku, nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia poza opisanymi w dodatkowych notach objaśniających.

ZESPÓŁ ELEKTROWNI PAŃNÓW-ADAMÓW-KONIN SA

**KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU**

SPIS TREŚCI

BILANS.....	3
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (WARIANT KALKULACYJNY).....	7
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	11
INFORMACJE DODATKOWE DO KWARTALNEGO SKRÓCONEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	13
2. POŁĄCZENIE SPÓŁEK HANDLOWYCH	13
3. PRZYJĘTE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	13

BILANS

Aktywa

	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>30 czerwca 2016 roku (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>	<i>30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>30 czerwca 2015 roku (niebadane)</i>
A. Aktywa trwałe	2 065 000	2 070 559	2 184 042	3 735 548	3 586 924
I. Wartości niematerialne i prawne	193 376	185 580	289 858	265 791	197 417
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-	-	-	-
2. Wartość firmy	-	-	-	-	-
3. Inne wartości niematerialne i prawne	193 376	185 580	289 858	265 791	197 417
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	-	-	-	-	-
II. Rzeczowe aktywa trwałe	668 280	676 107	684 220	2 216 153	2 139 547
1. Środki trwałe	625 318	634 417	392 252	1 243 342	1 254 405
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	1 244	1 245	1 248	1 249	1 250
b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	190 211	192 766	178 928	570 925	573 431
c) urządzenia techniczne i maszyny	431 539	437 941	209 074	666 808	675 386
d) środki transportu	965	1 103	1 381	2 064	2 029
e) inne środki trwałe	1 359	1 362	1 621	2 296	2 309
2. Środki trwałe w budowie	39 053	37 781	287 639	965 442	872 300
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie	3 909	3 909	4 329	7 369	12 842
III. Należności długoterminowe	-	-	-	-	-
1. Od jednostek powiązanych	-	-	-	-	-
2. Od pozostałych jednostek	-	-	-	-	-
IV. Inwestycje długoterminowe	1 202 323	1 207 577	1 205 340	1 248 264	1 244 916
1. Nieruchomości	-	-	-	-	-
2. Wartości niematerialne i prawne	-	-	-	-	-
3. Długoterminowe aktywa finansowe	1 202 323	1 207 577	1 205 340	1 248 264	1 244 916
a) w jednostkach powiązanych	1 202 172	1 207 426	1 205 189	1 248 113	1 244 765
– udziały lub akcje	1 139 747	1 143 453	1 143 453	1 171 334	1 168 739
– inne papiery wartościowe	-	-	-	-	-
– udzielone pożyczki	62 425	63 973	61 736	76 779	76 026
– inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	-
b) w pozostałych jednostkach	151	151	151	151	151
– udziały lub akcje	151	151	151	151	151
– inne papiery wartościowe	-	-	-	-	-
– udzielone pożyczki	-	-	-	-	-
– inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	-
4. Inne inwestycje długoterminowe	-	-	-	-	-
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 021	1 295	4 624	5 340	5 044
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 021	1 295	4 624	5 340	5 044
B. Aktywa obrotowe	440 663	442 799	465 329	427 274	450 430

ZESPÓŁ ELEKTROWNI PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU
 (w tysiącach złotych)

I. Zapasy	72 881	92 252	104 156	203 064	186 755
1. Materiały	52 844	49 142	38 536	47 388	53 390
2. Półprodukty i produkty w toku	-	-	-	-	-
3. Produkty gotowe	-	-	-	-	-
4. Towary	17 088	40 358	64 816	132 514	117 602
5. Zaliczki na dostawy	2 949	2 752	804	23 162	15 763
II. Należności krótkoterminowe	134 329	146 018	153 828	171 327	141 671
1. Należności od jednostek powiązanych	65 059	68 927	51 587	71 095	57 806
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	46 646	46 514	44 187	55 711	42 422
– do 12 miesięcy	46 646	46 514	44 187	55 711	42 422
– powyżej 12 miesięcy	-	-	-	-	-
b) inne	18 413	22 413	7 400	15 384	15 384
2. Należności od pozostałych jednostek	69 270	77 091	102 241	100 232	83 865
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	50 406	47 944	78 595	69 830	56 886
– do 12 miesięcy	50 406	47 944	78 595	69 830	56 886
– powyżej 12 miesięcy	-	-	-	-	-
b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	8 522	7 044	8 030	16 303	14 464
c) inne	10 342	22 103	15 616	14 099	12 515
d) dochodzone na drodze sądowej	-	-	-	-	-
III. Inwestycje krótkoterminowe	231 708	202 149	206 163	48 632	119 736
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	231 708	202 149	206 163	48 632	119 736
a) w jednostkach powiązanych	16 484	24 197	23 174	24 055	23 602
– udziały lub akcje	-	-	-	-	-
– inne papiery wartościowe	-	7 522	7 537	7 522	7 522
– udzielone pożyczki	16 484	16 675	15 637	16 533	16 080
– inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	-
b) w pozostałych jednostkach	-	-	-	-	-
– udziały lub akcje	-	-	-	-	-
– inne papiery wartościowe	-	-	-	-	-
– udzielone pożyczki	-	-	-	-	-
– inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	-
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	215 224	177 952	182 989	24 577	96 134
– środki pieniężne w kasie i na rachunkach	215 224	177 952	182 989	24 577	96 134
– inne środki pieniężne	-	-	-	-	-
– inne aktywa pieniężne	-	-	-	-	-
2. Inne inwestycje krótkoterminowe	-	-	-	-	-
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 745	2 380	1 182	4 251	2 268
Aktywa razem	2 505 663	2 513 358	2 649 371	4 162 822	4 037 354

Pasywa

	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>30 czerwca 2016 roku (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>	<i>30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>30 czerwca 2015 roku (niebadane)</i>
A. Kapitał własny	1 500 094	1 488 233	1 360 431	2 926 249	2 937 594
I. Kapitał podstawowy	101 647	101 647	101 647	101 647	101 647
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	-	-	-	-	-
III. Akcje własne (wielkość ujemna)	-	-	-	-	-
IV. Kapitał zapasowy	1 028 639	1 028 639	2 542 060	2 542 060	2 542 058
V. Kapitał z aktualizacji wyceny	227 507	227 506	227 531	286 222	286 224
VI. Pozostałe kapitały rezerwowe	3 472	3 472	5 877	5 877	5 877
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	(834)	(834)	(834)	(834)	(834)
VIII. Zysk (strata) netto	139 663	127 803	(1 515 850)	(8 723)	2 622
IX. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-	-	-	-
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 005 569	1 025 125	1 288 940	1 236 573	1 099 760
I. Rezerwy na zobowiązania	283 498	237 059	374 770	283 621	217 365
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	74 789	82 284	62 920	60 149	62 685
2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	11 808	11 737	11 598	11 820	11 642
– długoterminowa	11 798	11 530	10 967	11 544	11 281
– krótkoterminowa	10	207	631	276	361
3. Pozostałe rezerwy	196 901	143 038	300 252	211 652	143 038
– długoterminowe	17 604	17 497	17 424	17 096	16 992
– krótkoterminowe	179 297	125 541	282 828	194 556	126 046
II. Zobowiązania długoterminowe	381 101	415 790	536 213	472 688	508 532
1. Wobec jednostek powiązanych	744	778	845	843	749
2. Wobec pozostałych jednostek	380 357	415 012	535 368	471 845	507 783
a) kredyty i pożyczki	380 318	414 926	535 127	463 180	497 793
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	-	-
c) inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-
d) inne	39	86	241	8 665	9 990
III. Zobowiązania krótkoterminowe	292 288	332 457	343 449	413 716	323 232
1. Wobec jednostek powiązanych	55 205	84 327	85 602	117 282	93 919
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	52 803	80 520	75 744	109 567	85 471
– do 12 miesięcy	52 803	80 520	75 744	109 567	85 471
– powyżej 12 miesięcy	-	-	-	-	-
b) inne	2 402	3 807	9 858	7 715	8 448
2. Wobec pozostałych jednostek	231 994	242 666	253 112	290 799	223 274
a) kredyty i pożyczki	161 128	162 389	79 943	95 675	52 307
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	-	-
c) inne zobowiązania finansowe	827	-	-	-	4
d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	32 409	35 625	15 184	20 864	31 008
– do 12 miesięcy	32 409	35 625	15 184	20 864	31 008
– powyżej 12 miesięcy	-	-	-	-	-

ZESPÓŁ ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU
 (w tysiącach złotych)

e) zaliczki otrzymane na dostawy	90	79	124	98	98
f) zobowiązania wekslowe	-	-	-	-	-
g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	27 511	29 841	83 113	18 910	17 200
h) z tytułu wynagrodzeń	4 114	4 050	4 067	4 059	4 050
i) inne	5 915	10 682	70 681	151 193	118 607
3. Fundusze specjalne	5 089	5 464	4 735	5 635	6 039
IV. Rozliczenia międzyokresowe	48 682	39 819	34 508	66 548	50 631
1. Ujemna wartość firmy	-	-	-	-	-
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	48 682	39 819	34 508	66 548	50 631
– długoterminowe	14 987	15 069	15 234	15 313	15 396
– krótkoterminowe	33 695	24 750	19 274	51 235	35 235
Pasywa razem	2 505 663	2 513 358	2 649 371	4 162 822	4 037 354

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (wariant kalkulacyjny)

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)</i>
A. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	1 208 091	392 083	1 188 994	390 478
– od jednostek powiązanych	427 700	141 872	415 136	146 024
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	1 124 335	352 303	1 105 060	362 351
II. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	83 756	39 780	83 934	28 127
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	1 067 873	362 175	1 194 780	413 508
– jednostkom powiązanym	379 653	130 828	439 808	172 657
I. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	988 801	329 375	1 118 275	386 743
II. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	79 072	32 800	76 505	26 765
C. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (A–B)	140 218	29 908	(5 786)	(23 030)
D. Koszty sprzedaży	2 129	700	2 197	856
E. Koszty ogólnego zarządu	19 177	6 895	26 665	9 805
F. Zysk (strata) ze sprzedaży (C–D–E)	118 912	22 313	(34 648)	(33 691)
G. Pozostałe przychody operacyjne	3 675	775	1 322	282
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	123	27
II. Dotacje	247	82	249	83
III. Inne przychody operacyjne	3 428	693	950	172
H. Pozostałe koszty operacyjne	32 745	9 579	26 088	(19 289)
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	-
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	30 814	9 083	23 683	(20 077)
III. Inne koszty operacyjne	1 931	496	2 405	788
I. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (F+G–H)	89 842	13 509	(59 414)	(14 120)
J. Przychody finansowe	82 526	(860)	44 583	435
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	78 778	-	42 948	1
– od jednostek powiązanych	78 722	-	42 898	0
II. Odsetki, w tym:	2 858	1 081	1 621	431
– od jednostek powiązanych	803	253	1 000	334
III. Zysk ze zbycia inwestycji	-	-	-	-
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	856	(1 951)	-	-
V. Inne	34	10	14	3
K. Koszty finansowe	20 826	8 273	5 611	196
I. Odsetki, w tym:	15 807	7 178	2 171	718
– dla jednostek powiązanych	-	-	-	-
II. Strata ze zbycia inwestycji	33	33	-	-
III. Aktualizacja wartości inwestycji	827	827	471	(914)
IV. Inne	4 159	235	2 969	392
L. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (I+J–K)	151 542	4 376	(20 442)	(13 881)

ZESPÓŁ ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU
(w tysiącach złotych)

M. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (M.I.–M.II.)	-	-	-	-
I. Zyski nadzwyczajne	-	-	-	-
II. Straty nadzwyczajne	-	-	-	-
N. Zysk (strata) brutto (L±M)	151 542	4 376	(20 442)	(13 881)
O. Podatek dochodowy	11 879	(7 484)	(11 719)	(2 536)
P. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-	-	-	-
R. Zysk (strata) netto (N–O–P)	139 663	11 860	(8 723)	(11 345)

RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)	Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)	Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku (niebadane)
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
I. Zysk (strata) netto	139 663	11 860	(8 723)	(11 345)
II. Korekty razem	(7 815)	61 088	(60 776)	(9 795)
1. Amortyzacja	27 129	9 482	63 215	21 472
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(854)	2 010	1 016	(833)
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	(63 777)	6 924	(41 777)	384
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	859	859	189	(27)
5. Zmiana stanu rezerw	190 863	46 440	149 201	53 922
6. Zmiana stanu zapasów	31 275	19 371	(22 545)	(16 308)
7. Zmiana stanu należności	36 318	7 632	(6 648)	(29 705)
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(62 650)	-33 355	(49 513)	15 129
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	17 533	9 772	31 196	14 179
10. Inne korekty	(184 511)	-8 047	(185 110)	(68 008)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I±II)	131 848	72 948	(69 499)	(21 140)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
I. Wpływy	73 293	15 293	28 190	133
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 594	-	154	42
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	-	-	-	-
3. Z aktywów finansowych, w tym:	71 699	15 293	28 036	91
a) w jednostkach powiązanych	71 643	15 237	27 986	41
b) w pozostałych jednostkach	56	56	50	50
– zbycie aktywów finansowych	-	-	-	-
– dywidendy i udziały w zyskach	56	56	50	50
– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	-	-	-	-
– odsetki	-	-	-	-
– inne wpływy z aktywów finansowych	-	-	-	-
4. Inne wpływy inwestycyjne	-	-	-	-
II. Wydatki	82 502	7 824	300 923	54 489
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	82 502	7 824	268 833	51 894
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	-	-	-	-
3. Na aktywa finansowe, w tym:	-	-	32 090	2 595
a) w jednostkach powiązanych	-	-	32 090	2 595

ZESPÓŁ ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU
 (w tysiącach złotych)

b) w pozostałych jednostkach	-	-	-	-
– nabycie aktywów finansowych	-	-	-	-
– udzielone pożyczki długoterminowe	-	-	-	-
4. Inne wydatki inwestycyjne	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	(9 209)	7 469	(272 733)	(54 356)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			-	
I. Wpływy	-	-	236 066	27 066
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-	-	-
2. Kredyty i pożyczki	-	-	236 066	27 066
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	-
4. Inne wpływy finansowe	-	-	-	-
II. Wydatki	90 403	43 087	42 495	23 047
1. Nabycie akcji własnych	-	-	-	-
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-	-	-	-
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-	-	-
4. Spłaty kredytów i pożyczek	74 741	37 136	29 517	18 803
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	-
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-	-	(46)
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	97	33	87	87
8. Odsetki	15 505	5 918	12 726	4 148
9. Inne wydatki finansowe	60	-	165	55
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	(90 403)	-43 087	193 571	4 019
D. Przepływy pieniężne netto razem (A.III±B.III±C.III)	32 236	37 330	(148 661)	(71 477)
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	32 235	37 272	(149 206)	(71 558)
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(1)	-58	(545)	(81)
F. Środki pieniężne na początek okresu	182 989	177 895	173 239	96 055
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F±D), w tym	215 225	215 225	24 578	24 578
– o ograniczonej możliwości dysponowania	6 088	760	5 707	5 707

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	<i>30 września 2016 roku (niebadane)</i>	<i>30 czerwca 2016 roku (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2015 roku</i>	<i>30 września 2015 roku (niebadane)</i>	<i>30 czerwca 2015 roku (niebadane)</i>
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	1 360 431	1 360 431	2 995 960	2 995 960	2 995 960
– zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-
– korekty błędów	-	-	-	-	-
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po korektach	1 360 431	1 360 431	2 995 960	2 995 960	2 995 960
1. Kapitał podstawowy na początek okresu	101 647	101 647	101 647	101 647	101 647
1.1. Zmiany kapitału podstawowego	-	-	-	-	-
a) zwiększenie	-	-	-	-	-
b) zmniejszenie	-	-	-	-	-
1.2. Kapitał podstawowy na koniec okresu	101 647	101 647	101 647	101 647	101 647
2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na początek okresu	-	-	-	-	-
2.1. Zmiana należnych wpłat na kapitał podstawowy	-	-	-	-	-
a) zwiększenie (z tytułu)	-	-	-	-	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	-	-	-	-	-
2.2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na koniec okresu	-	-	-	-	-
3. Akcje własne na początek okresu	-	-	-	-	-
a) zwiększenie	-	-	-	-	-
b) zmniejszenie	-	-	-	-	-
3.1. Akcje własne na koniec okresu	-	-	-	-	-
4. Kapitał zapasowy na początek okresu	2 542 060	2 542 060	2 398 399	2 398 399	2 398 399
4.1. Zmiany kapitału zapasowego	1 513 421	1 513 421	143 661	143 661	-
a) zwiększenie (z tytułu)	25	25	143 661	143 661	143 659
– z podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)	-	-	143 654	143 654	143 654
– likwidacji i sprzedaży środków trwałych	25	25	7	7	5
b) zmniejszenie	1 513 446	1 513 446	-	-	-
4.2. Stan kapitału zapasowego na koniec okresu	1 028 639	1 028 639	2 542 060	2 542 060	2 542 058
5. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	227 531	227 531	286 229	286 229	286 229
5.1. Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	(24)	(25)	(58 698)	(7)	(5)
a) zwiększenie	-	-	-	-	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	24	25	58 698	7	5
– likwidacji i sprzedaży środków trwałych	24	25	7	7	5
– korekta aktualizacji wyceny	-	-	58 691	-	-
5.2. Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	227 507	227 506	227 531	286 222	286 224
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	5 877	5 877	5 877	5 877	5 877
6.1. Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych	-	-	-	-	-

ZESPÓŁ ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
 KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU
 (w tysiącach złotych)

a) zwiększenie	-	-	-	-	-
b) zmniejszenie	2 405	2 405	-	-	-
6.2. Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	3 472	3 472	5 877	5 877	5 877
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	-	-	204 642	-	-
7.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	-	-	-	204 642	204 642
– zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-
– korekty błędów	-	-	-	-	-
7.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	-	-	204 642	204 642	204 642
a) zwiększenie (z tytułu)	-	-	-	-	-
– podziału zysku	-	-	-	-	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	-	-	204 642	204 642	204 642
– podziału zysku na kapitał zapasowy	-	-	143 654	143 654	143 654
– wypłaty dywidendy	-	-	60 988	60 988	60 988
7.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-	-	-	-
7.4. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	(1 516 684)	(1 516 684)	(834)	(834)	(834)
– zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	-
– korekty błędów	-	-	-	-	-
7.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	(1 516 684)	(1 516 684)	(834)	(834)	(834)
a) zwiększenie (z tytułu)	-	-	-	-	-
– przeniesienie straty z lat ubiegłych do pokrycia	-	-	-	-	-
b) zmniejszenie (z tytułu)	(1 515 850)	(1 515 850)	-	-	-
– przeniesienie straty z lat ubiegłych do pokrycia	(1 515 850)	(1 515 850)	-	-	-
7.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	(834)	(834)	(834)	(834)	(834)
8. Wynik netto	139 663	127 803	(1 515 850)	(8 723)	2 622
a) zysk netto	139 663	127 803	(1 515 850)	-	2 622
b) strata netto	-	-	-	(8 723)	-
c) odpisy z zysku	-	-	-	-	-
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	1 500 094	1 488 233	1 360 431	2 926 249	2 937 594
III. Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)			1 360 431		

INFORMACJE DODATKOWE DO KWARTALNEGO SKRÓCONEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin Spółka Akcyjna („ZE PAK SA”, „Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 29 grudnia 1994 roku. Siedziba Spółki mieści się w Koninie przy ul. Kazimierskiej 45.

Spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000021374 nadanym w dniu 21 czerwca 2001 roku.

Spółka działa pod numerem NIP: 665-00-01-645 nadanym w dniu 17 września 1993 roku oraz symbolem REGON: 310186795.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego akcjonariat Spółki przedstawia się następująco:

<i>Wyszczególnienie akcjonariuszy</i>	<i>szt. Liczba akcji</i>	<i>zł Wartość nominalna 1 akcji</i>	<i>% Udział w kapitale zakładowym</i>	<i>szt. Liczba posiadanych głosów</i>	<i>% Udział w ogólnej liczbie głosów</i>
Zygmunt Solorz-Żak (pośrednio) poprzez: Elektrim SA, Embud Sp. z o.o., Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, Argumenol Investment Company Limited	26 200 867	2,00	51,55	26 200 867	51,55
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	5 068 410	2,00	9,97	5 068 410	9,97
TFI PZU SA	3 081 567	2,00	6,06	3 081 567	6,06
Pozostali	16 472 703	2,00	32,42	16 472 703	32,42
Razem	50 823 547	2,00	100,00	50 823 547	100,00

Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA.

Głównym przedmiotem działalności Spółki jest:

- 1) wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej,
- 2) produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody).

1. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po 30 września 2015 roku.

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki nie stwierdza występowania faktów i okoliczności, które mogłyby wpłynąć na możliwość kontynuowania przez Spółkę działalności.

2. Połączenie spółek handlowych

W okresie sprawozdawczym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe nie nastąpiło połączenie w trybie art. 492 §1 pkt. 1 Kodeksu Spółek Handlowych z inną spółką prawa handlowego.

3. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

Spółka działa w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1047 – dalej „UoR”, „ustawa”),
- 2) Ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 851 z późniejszymi zmianami),
- 3) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uzyskania za równoważne informacji

wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 133 z późniejszymi zmianami),

- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1639 z późniejszymi zmianami).

Spółka wprowadziła do stosowania w zakresie metod wyceny aktywów i pasywów następujące zarządzenia:

- 1) Zarządzenie nr 35 Prezesa ZE PAK SA w Koninie z dnia 1 lipca 2003 roku w sprawie gospodarki rzeczowymi składnikami majątku trwałego,
- 2) Zarządzenie nr 34 Prezesa ZE PAK SA w Koninie z dnia 1 lipca 2003 roku w sprawie Zakładowego Planu Kont dla ZE PAK SA.

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z konwencją kosztu historycznego, która została zmodyfikowana w przypadku:

- wartości niematerialnych i prawnych,
- środków trwałych,
- inwestycji w jednostkach podporządkowanych i innych inwestycji długoterminowych,
- innych inwestycji krótkoterminowych (z wyłączeniem środków pieniężnych i aktywów finansowych),
- instrumentów finansowych.

**GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI
PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA**

**POZOSTAŁE INFORMACJE DO ROZSZERZONEGO SKONSOLIDOWANEGO
RAPORTU ZA III KWARTAŁ 2016 ROKU**

SPIS TREŚCI

1.	WYBRANE DANE FINANSOWE.....	3
2.	OPIS GRUPY	5
2.1.	Podstawowe wiadomości.....	5
2.2.	Struktura	6
2.3.	Skład Zarządu.....	7
2.4.	Opis zmian w strukturze Grupy w okresie, którego dotyczy raport	7
3.	ISTOTNE WYDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI I GRUPY	7
3.1.	Istotne dokonania i niepowodzenia w okresie, którego dotyczy raport	7
3.2.	Pozostałe istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego oraz zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	15
4.	INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DOTYCZĄCYCH ZE PAK SA LUB SPÓŁEK ZALEŻNYCH KONSOLIDOWANYCH W RAMACH GRUPY	16
5.	INFORMACJE DOTYCZĄCE AKCJONARIATU.....	18
5.1.	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów.....	18
5.2.	Zestawienie stanu posiadania akcji osób zarządzających i nadzorujących.....	18
6.	STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PUBLIKOWANYCH WCZEŚNIEJ PROGNOZ FINANSOWYCH.....	19
7.	INFORMACJA NA TEMAT WYPŁACONEJ LUB ZADEKLAROWANEJ DYWIDENDY	19
8.	INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY KONSOLIDOWANE W RAMACH GRUPY ISTOTNYCH TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH ODBIEGAJĄCYCH OD RYNKOWYCH.....	19
9.	INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY KONSOLIDOWANE W RAMACH GRUPY ISTOTNYCH GWARANCJI, PORĘCZEŃ, KREDYTÓW LUB POŻYCZEK	19
10.	INFORMACJE DOTYCZĄCE EMISJI, WYKUPU I SPŁATY NIEUDZIAŁOWYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	19
11.	CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE ZARZĄDU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ JEDNEGO KWARTAŁU.....	19
11.1.	Trendy makroekonomiczne w gospodarce Polski i zapotrzebowanie na energię elektryczną.....	20
11.2.	Otoczenie regulacyjne	21
11.3.	Ceny energii elektrycznej	22
11.4.	Ceny i podaż świadectw pochodzenia	23
11.5.	Koszty paliw, koszt wydobycia węgla.....	24
11.6.	Koszty uprawnień do emisji CO ₂	24
11.7.	Rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem „Kontraktu Długoterminowego” („KDT”) Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.....	25
11.8.	Sezonowość i warunki meteorologiczne.....	25
11.9.	Nakłady inwestycyjne.....	26
11.10.	Kurs walutowy euro/złoty, poziom stóp procentowych.....	26

1. WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	<i>tysiące złotych</i>	<i>tysiące złotych</i>	<i>tysiące euro</i>	<i>tysiące euro</i>
	<i>9 miesięcy 2016</i>	<i>9 miesięcy 2015</i>	<i>9 miesięcy 2016</i>	<i>9 miesięcy 2015</i>
	<i>okres</i>	<i>okres</i>	<i>okres</i>	<i>okres</i>
	<i>od 01.01.2016</i>	<i>od 01.01.2015</i>	<i>od 01.01.2016</i>	<i>od 01.01.2015</i>
	<i>do 30.09.2016</i>	<i>do 30.09.2015</i>	<i>do 30.09.2016</i>	<i>do 30.09.2015</i>
Przychody ze sprzedaży	2 053 540	2 254 784	470 047	542 211
Zysk/Strata z działalności operacyjnej	311 727	53 855	71 353	12 951
Zysk/Strata brutto	262 470	26 482	60 078	6 368
Zysk/Strata netto za okres obrotowy	218 665	21 321	50 052	5 127
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	216 208	21 179	49 489	5 093
Całkowite dochody	221 274	24 224	50 649	5 825
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	474 869	165 062	108 696	39 693
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(95 707)	(284 023)	(21 907)	(68 299)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(303 569)	26 634	(69 486)	6 405
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	75 593	(92 327)	17 303	(22 202)
Zysk netto na akcję (w złotych/euro na akcję)	4,25	0,42	0,97	0,10
Średnioważona liczba akcji	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547
	<i>stan na</i>	<i>stan na</i>	<i>stan na</i>	<i>stan na</i>
	<i>30.09.2016</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>30.09.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
Aktywa razem	4 702 469	4 974 381	1 090 554	1 167 284
Aktywa trwałe	3 570 092	3 714 123	827 943	871 553
Aktywa obrotowe	1 132 377	1 260 258	262 611	295 731
Kapitał własny ogółem	2 106 053	1 884 823	488 417	442 291
Kapitał podstawowy	101 647	101 647	23 573	23 852
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	2 106 053	1 884 823	488 417	442 291
Zobowiązania razem	2 596 416	3 089 558	602 137	724 993
Zobowiązania długoterminowe	1 495 092	1 829 696	346 728	429 355
Zobowiązania krótkoterminowe	1 101 324	1 259 862	255 409	295 638
Wartość księgową na akcję (w złotych/euro na akcję)	41,44	37,09	9,61	8,70
Średnioważona liczba akcji	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
POZOSTAŁE INFORMACJE DO ROZSZERZONEGO SKONSOLIDOWANEGO RAPORTU ZA III KWARTAŁ 2016 ROKU

Wybrane jednostkowe dane finansowe	tysiące złotych	tysiące złotych	tysiące euro	tysiące euro
	9 miesięcy 2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016	9 miesięcy 2015 okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	9 miesięcy 2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016	9 miesięcy 2015 okres od 01.01.2015 do 30.09.2015
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 208 091	1 188 994	276 527	285 919
Zysk/Strata z działalności operacyjnej	89 842	(59 414)	20 564	(14 287)
Zysk/Strata brutto	151 542	(20 442)	34 687	(4 916)
Zysk/Strata netto	139 663	(8 723)	31 968	(2 098)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	131 848	(69 499)	30 179	(16 713)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(9 209)	(272 733)	(2 108)	(65 584)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(90 403)	193 571	(20 693)	46 548
Przepływy pieniężne netto razem	32 236	(148 661)	7 379	(35 749)
Zysk netto na akcję (w złotych/euro na akcję)	2,75	(0,17)	0,63	(0,04)
Średnioważona liczba akcji	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547
	<i>stan na</i> 30.09.2016	<i>stan na</i> 31.12.2015	<i>stan na</i> 30.09.2016	<i>stan na</i> 31.12.2015
Aktywa razem	2 505 663	2 649 371	581 091	621 699
Aktywa trwałe	2 065 000	2 184 042	478 896	512 505
Aktywa obrotowe	440 663	465 329	102 195	109 194
Kapitał własny	1 500 094	1 360 431	347 888	319 238
Kapitał podstawowy	101 647	101 647	23 573	23 852
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 005 569	1 288 940	233 202	302 462
Zobowiązania długoterminowe	381 101	536 213	88 381	125 827
Zobowiązania krótkoterminowe	292 288	343 449	67 785	80 593
Wartość księgowa na akcję (w złotych/euro na akcję)	29,52	26,77	6,85	6,28
Średnioważona liczba akcji	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547

Powyższe dane zostały przeliczone z zastosowaniem następujących kursów:

- dane dotyczące sprawozdania z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat) oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych (rachunku przepływów pieniężnych) zgodnie z kursem stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów NBP z każdego ostatniego roboczego dnia miesiąca okresu obrotowego od dnia 1 stycznia 2016 roku do 30 września 2016 roku, co daje 4,3688 euro/złoty oraz od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 września 2015 roku, co daje 4,1585 euro/złoty;
- dane dotyczące poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) zgodnie ze średnim kursem euro/złoty określonym przez NBP na dzień 30 września 2016 roku, tj. 4,3120 euro/złoty oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku, tj. 4,2615 euro/złoty.

2. OPIS GRUPY

2.1. Podstawowe wiadomości

Na 30 września 2016 roku w skład Grupy Kapitałowej ZE PAK SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa ZE PAK SA”) wchodzi jednostka dominująca Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „ZE PAK SA” lub „Spółka”) oraz trzynaście spółek zależnych, tj. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., PAK – Volt SA, PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „PAK KWB Adamów SA”), PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „PAK KWB Konin SA”), Przedsiębiorstwo Remontowe PAK SERWIS sp. z o.o. (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „PAK SERWIS sp. z o.o.”), Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń Elektrycznych EL PAK sp. z o.o. (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „EL PAK sp. z o.o.”), EL PAK Serwis sp. z o.o., Aquakon sp. z o.o., Eko-Surowce sp. z o.o., Energoinvest SERWIS sp. z o.o., PAK GÓRNICTWO sp. z o.o., PAK – HOLDCO sp. z o.o., PAK Infrastruktura sp. z o.o. Konsolidacji podlegają wszystkie wyżej wymienione spółki.

Spółki mające największe znaczenia dla Grupy ze względu na swoją skalę działalności to ZE PAK SA, zajmująca się wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła, Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., zajmująca się wytwarzaniem energii elektrycznej, oraz PAK KWB Adamów SA i PAK KWB Konin SA, zajmujące się wydobywaniem węgla brunatnego. Oprócz wymienionych głównych obszarów działalności w skład Grupy wchodzi również inne spółki, które zajmują się m.in.: realizacją robót budowlanych i montażowych, pracami konserwacyjnymi, działalnością usługową, produkcyjną i handlową skierowaną na zaspokojenie potrzeb i kompleksową obsługę przemysłu.

Aktywa wytwórcze Grupy obejmują cztery elektrownie opalane węglem brunatnym zlokalizowane w centralnej Polsce, w województwie wielkopolskim. Są to: Pątnów II, która jest wyposażona w blok energetyczny na parametry nadkrytyczne, Pątnów I, Adamów oraz Konin, wyposażona m.in. w blok z kotłem dedykowanym opalanym biomasą. Łączna zainstalowana moc elektryczna brutto aktywów wytwórczych Grupy na dzień 30 września 2016 roku wynosiła 2506 MWe.

Aktywa wydobywcze Grupy skoncentrowane są w trzech spółkach: PAK KWB Konin SA, która eksploatuje aktualnie odkrywki Józwin, Tomisławice oraz Drzewce, PAK KWB Adamów SA eksploatującą odkrywki Adamów i Koźmin oraz PAK GÓRNICTWO sp. z o.o., realizującą prace związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węgla brunatnego w rejonie Poniec-Krobia i Oczkowice w południowej Wielkopolsce.

Zdecydowana większość generowanych przez Grupę przychodów ze sprzedaży pochodzi ze sprzedaży energii elektrycznej (wytworzonej wewnątrz Grupy oraz zakupionej w celu jej odsprzedaży) i praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii. Uzupelnienie stanowią przychody ze sprzedaży ciepła oraz z umów o usługi budowlane. Dodatkowo, uzależnione od poziomu cen energii na rynku i wolumenu produkcji, źródło przychodów ze sprzedaży stanowią przychody z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych na sprzedaż energii elektrycznej, generowane przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. Grupa posiadając w swej strukturze kopalnie węgla brunatnego zapewnia elektrowniom dostęp do nieprzerwanych dostaw węgla brunatnego dla własnych instalacji produkcyjnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie kopalń. Pionowo zintegrowana Grupa pozwala optymalizować zapasy i dostawy węgla, koordynując wydobywanie węgla z zapotrzebowaniem na to paliwo. Zapotrzebowanie na biomasę pokrywane jest na podstawie umów zawieranych z dostawcami.

2.2. Struktura

Rysunek 1: Schemat Grupy na dzień 30 września 2016 roku

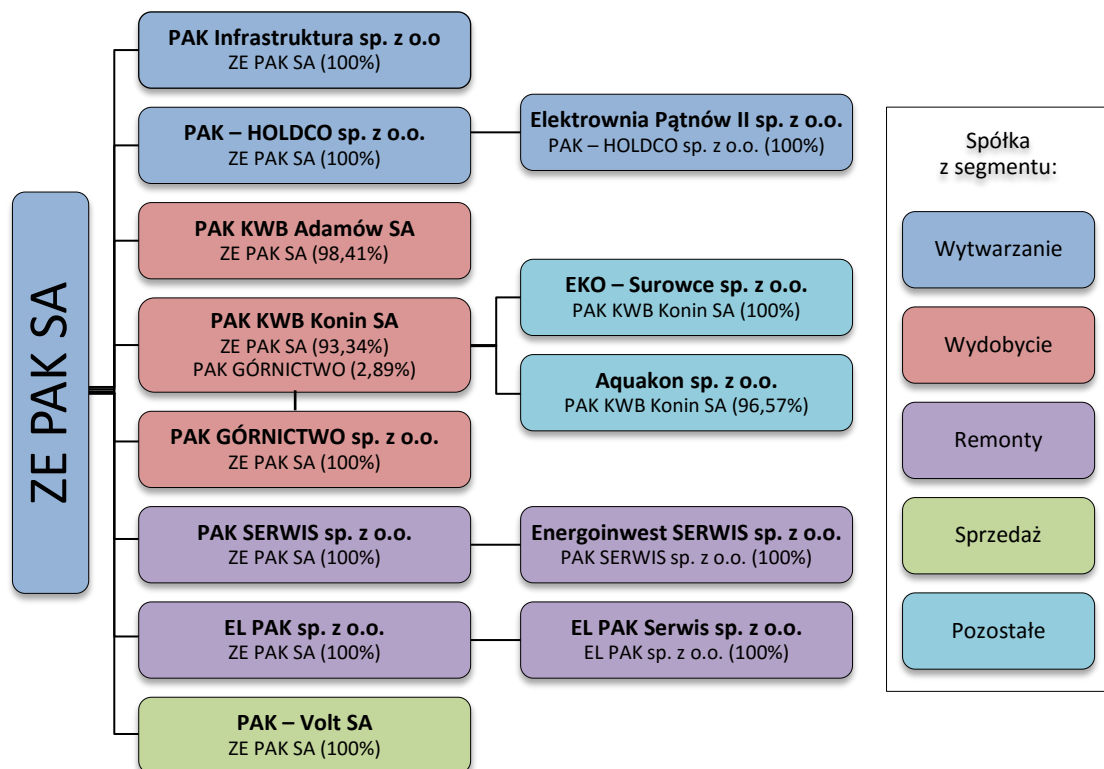

Tabela 1: Zestawienie spółek Grupy (bez ZE PAK SA)

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale na dzień	
			30.09.2016	31.12.2015
Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Usługi remontowo-budowlane	100,00%	100,00%
Przedsiębiorstwo Serwisu Automatyki i Urządzeń „EL PAK” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Usługi w zakresie serwisu automatyki przemysłowej i urządzeń elektrycznych	100,00%	100,00%
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej z bloku 464 MW	100,00%*	100,00%*
„PAK – HOLDCO” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich gdzie indziej niesklasyfikowanych	100,00%	100,00%
„PAK GÓRNICTWO” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Poszukiwanie i rozpoznanie złóż węgla brunatnego	100,00%	100,00%
Energoinwest SERWIS sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Spółdzielców 3	Usługi remontowo-budowlane	100,00%*	100,00%*
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA	62-540 Kleczew ul. 600-lecia 9	Wydobycie węgla brunatnego	96,23%*	96,23%
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów SA	62-700 Turek ul. Uniejowska 9	Wydobycie węgla brunatnego	98,41%	98,41%
„Aquakon” sp. z o.o.	62-610 Sompolno Police	Usługi mechaniczne, remontowe, montażowe, rekultywacja gruntów, produkcja i handel wodami mineralnymi	92,57%*	92,57%*

Eko – Surowce sp. z o.o.	62-540 Kleczew ul. 600-lecia 9	Usługi wulkanizacyjne, sprzedaż węgla brunatnego	96,23%*	96,23%*
PAK – Volt SA	00-834 Warszawa ul. Pańska 77/79	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
EL PAK Serwis sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych, naprawa i konserwacja maszyn.	100,00%*	100,00%*

* Podmioty gdzie występuje częściowo lub w całości udział pośredni ZE PAK SA przez inne spółki z Grupy ZE PAK.

2.3. Skład Zarządu

W skład Zarządu ZE PAK SA na dzień przekazania raportu wchodzi:

- Adam Kłapszta   Wiceprezes Zarządu, pełniący obowiązki Prezesa Zarządu,
- Aneta Lato-Żuchowska   Wiceprezes Zarządu,
- Tomasz Zadroga   Wiceprezes Zarządu,
- Zygmunt Artwik   Wiceprezes Zarządu,
- Katarzyna Sobierajska   Wiceprezes Zarządu.

Obecny skład Zarządu uległ zmianie w stosunku do składu z 30 września 2016 roku. Na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 26 października 2016 roku Pan Adrian Kaźmierczak złożył rezygnację ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu Spółki. Panu Adrianowi Kaźmierczakowi zostały powierzone nowe zadania w Grupie Kapitałowej ZE PAK SA. Jednocześnie, na tym samym posiedzeniu, Rada Nadzorcza Spółki powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Panią Katarzynę Sobierajską.

2.4. Opis zmian w strukturze Grupy w okresie, którego dotyczy raport

W III kwartale 2016 roku nie doszło do istotnych zmian w strukturze Grupy Kapitałowej ZE PAK SA.

3. ISTOTNE WYDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI I GRUPY

3.1. Istotne dokonania i niepowodzenia w okresie, którego dotyczy raport

Krótką charakterystyka osiągniętych wyników finansowych

W III kwartale 2016 roku przychody ze sprzedaży ogółem wyniosły 686 020 tysięcy złotych i w porównaniu do III kwartału 2015 roku zmniejszyły się o 61 242 tysięcy złotych, tj. o 8,20%. W okresie 9 miesięcy 2016 roku przychody ze sprzedaży ogółem wyniosły 2 053 540 tysięcy złotych i w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku były mniejsze o 201 244 tysiące złotych, tj. o 8,93%.

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej ogółem (z własnej produkcji i z obrotu) w III kwartale 2016 roku, w porównaniu do III kwartału 2015 roku zmniejszyły się o 26 556 tysięcy złotych, tj. o 4,16%. Spadek przychodów w III kwartale 2016 roku jest rezultatem uzyskania niższej średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej o 6,06 zł/MWh, tj. o 3,40%. Dodatkowo na niższy poziom przychodów wpłynął mniejszy wolumen sprzedaży energii elektrycznej o 0,02 TWh. Podobna tendencja miała miejsce w okresie 9 miesięcy 2016 roku, w którym, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku, zanotowaliśmy spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej ogółem o 106 912 tysiące złotych, tj. o 5,62%. Natomiast w przypadku 9 miesięcy 2016 roku na spadek przychodów większy wpływ miał mniejszy o 0,46 TWh wolumen sprzedaży energii ogółem niż spadek średniej ceny energii elektrycznej o 2,53 zł/MWh.

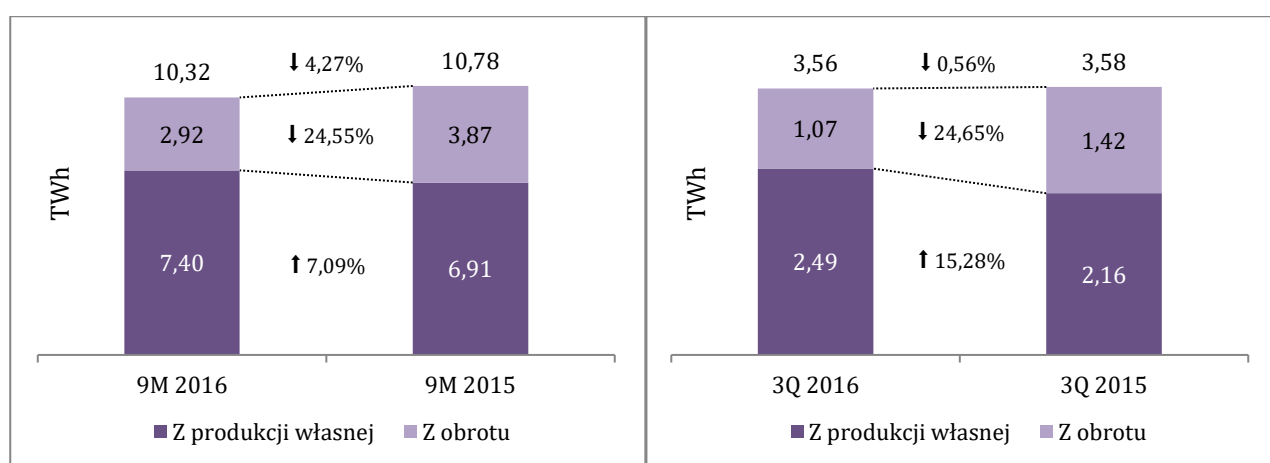
W III kwartale 2016 roku przychody ze sprzedaży praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii wyniosły (5 583) tysiące złotych. Wartość ujemna przychodów jest rezultatem spadku wartości rynkowej zielonych certyfikatów w III kwartale 2016 roku, jak i realizacji sprzedaży części zapasów w wysokości 0,18 TWh poniżej ceny 69 zł/MWh, po której wyceniono je na 30 czerwca 2016 roku. W okresie 9 miesięcy 2016 roku przychody ze sprzedaży praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii wyniosły 14 239 tysięcy złotych i w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku zmniejszyły się o 24 710 tysięcy złotych. Na spadek przychodów w okresie 9 miesięcy 2016 roku wpłynęły te same czynniki co w III kwartale 2016 roku, czyli spadek cen rynkowych zielonych certyfikatów, jak i realizacja sprzedaży zapasów po cenach niższych w stosunku do ich wcześniejszej wyceny.

W III kwartale 2016 roku przychody z rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. były niższe o 2 343 tysiące złotych, tj. o 4,89% w porównaniu z rekompensatą uzyskaną w III kwartale 2015 roku. W okresie 9 miesięcy 2016 roku w stosunku do 9 miesięcy 2015 roku wartość rekompensaty jest wyższa o 438 tysięcy złotych, tj. o 0,32%.

Przychody z umów o usługi budowlane w III kwartale 2016 roku w stosunku do przychodów uzyskanych w analogicznym kwartale poprzedniego roku zmniejszyły się o 11 746 tysięcy złotych, tj. o 38,89%. Natomiast w okresie 9 miesięcy 2016 roku w porównaniu z 9 miesiącami 2015 roku spadek przychodów wyniósł 66 400 tysięcy złotych, czyli 59,62%. Główną przyczyną spadku przychodów jest mniejszy zakres prac budowlanych niż to miało miejsce w ubiegłym roku, gdy spółki z Grupy pracowały przy modernizacji bloków 1-2 w elektrowni Pątnów I.

Przychody ze sprzedaży ciepła w III kwartale 2016 roku od uzyskanych w III kwartale ubiegłego roku były niższe o 175 tysięcy złotych, tj. 1,81%, a w okresie 9 miesięcy 2016 roku do 9 miesięcy 2015 roku o 979 tysięcy złotych, tj. o 2,29%. Na spadek przychodów w III kwartale 2016 roku wpłynęła niższa zrealizowana średnia cena sprzedaży, a w okresie 9 miesięcy 2016 roku wpłynął niższy wolumen sprzedaży.

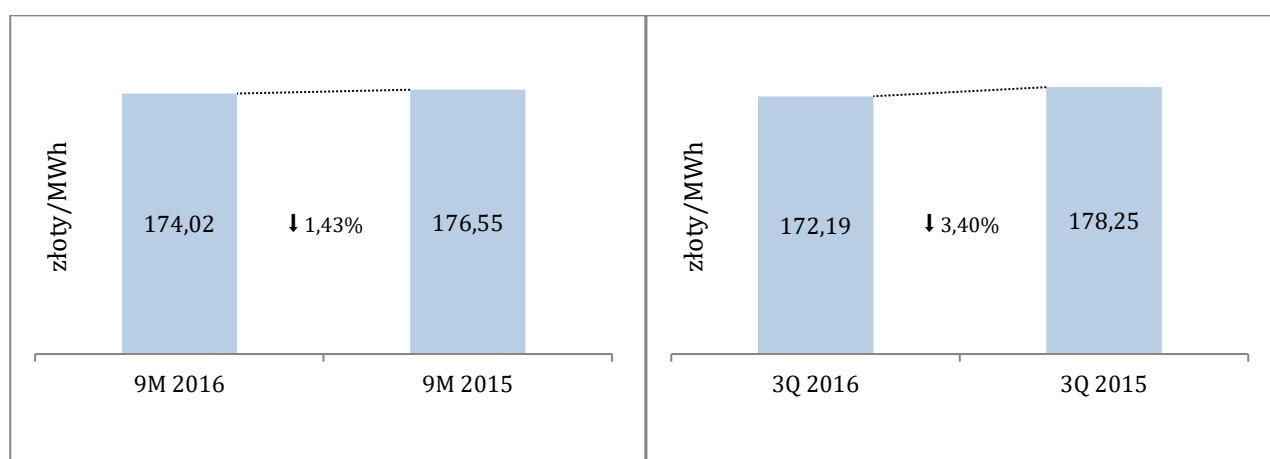
Wykres 1: Sprzedaż energii elektrycznej*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 9 miesięcy 2016 roku sprzedano 0,04 TWh energii elektrycznej w ramach produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w III kwartale 2016 roku 0,00 TWh (w analogicznych okresach 2015 roku sprzedaż w okresie inwestycji wyniosła odpowiednio: 0,29 TWh i 0,24 TWh).

Źródło: Dane wewnętrzne

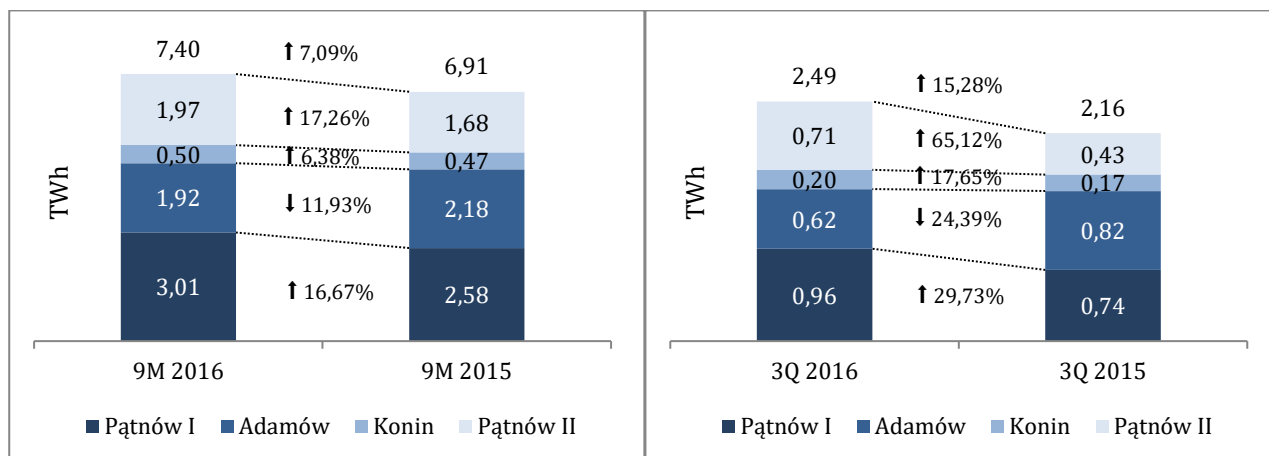
Wykres 2: Średnie ceny sprzedaży energii elektrycznej*

* Średnia cena liczona, jako przychody ze sprzedaży energii podzielone przez wolumen sprzedaży.

Źródło: Dane wewnętrzne

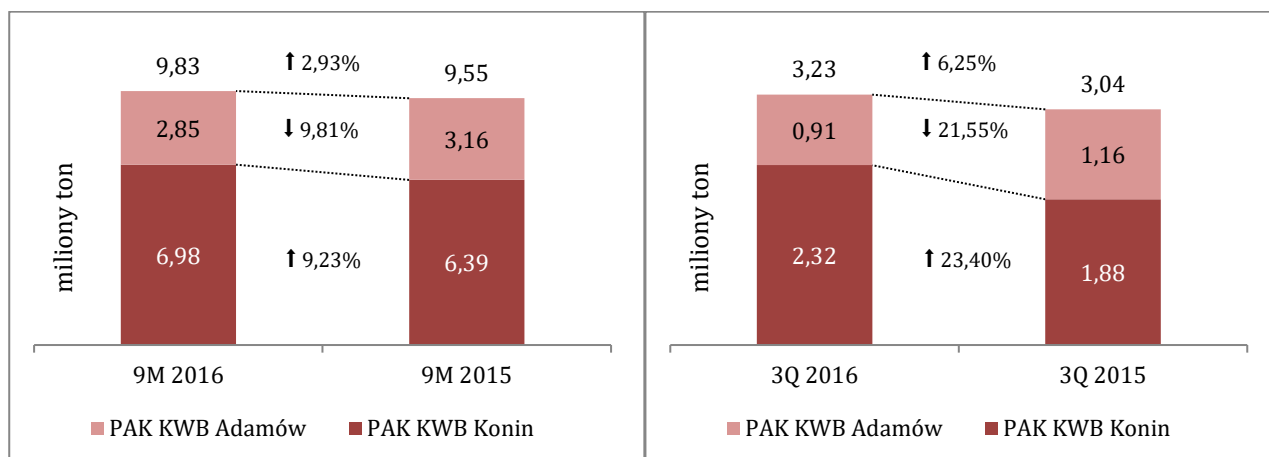
Wykres 3: Produkcja netto energii elektrycznej*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 6 miesięcy 2016 roku wyprodukowano 0,04 TWh energii elektrycznej w ramach produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w II kwartale 2016 roku 0,00 TWh (w analogicznych okresach 2015 roku produkcja w okresie inwestycji wyniosła odpowiednio: 0,27 TWh i 0,22 TWh).

Źródło: Dane wewnętrzne

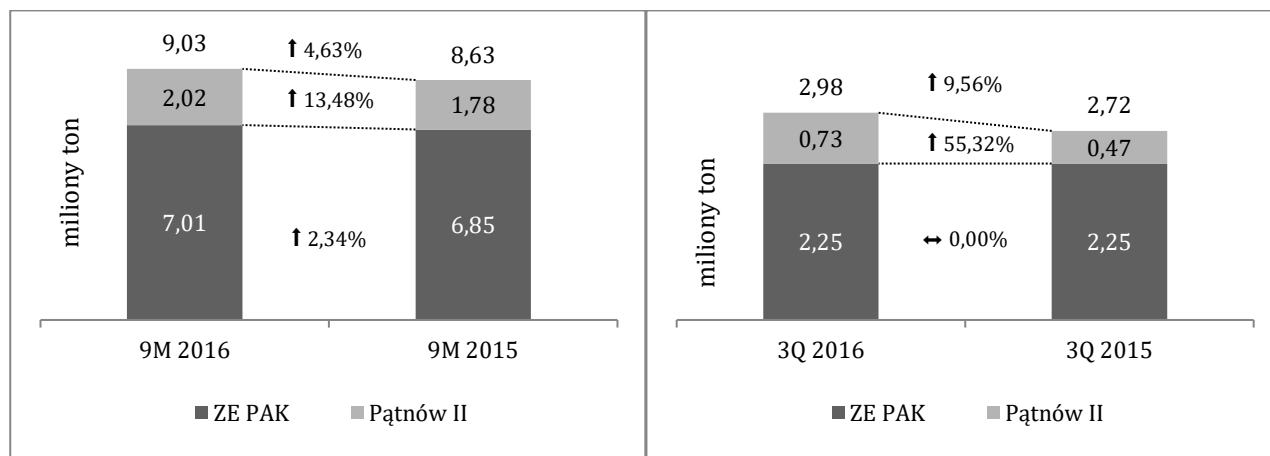
Wykres 4: Zużycie węgla brunatnego*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 6 miesięcy 2016 roku zużyto 0,05 miliona ton węgla na potrzeby produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w II kwartale 2016 roku 0,00 miliona ton (w analogicznych okresach 2015 roku zużycie węgla w okresie inwestycji wyniosło odpowiednio: 0,41 miliona ton i 0,34 miliona ton).

Źródło: Dane wewnętrzne

Wykres 5: Emisja CO₂*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 6 miesięcy 2016 roku wyemitowano 0,04 miliona ton CO₂ w trakcie produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w II kwartale 2016 roku 0,00 miliona ton (w analogicznych okresach 2015 roku emisja CO₂ w okresie inwestycji wyniosła odpowiednio: 0,37 miliona ton i 0,30 miliona ton).

Źródło: Dane wewnętrzne

Tabela 2: Zestawienie skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży

	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (pomniejszone o podatek akcyzowy)	429 376	387 873	41 503	10,70
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z obrotu	182 897	250 956	(68 059)	(27,12)
Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii	(5 583)	11 266	(16 849)	-
Przychody z umów o usługi budowlane	18 456	30 202	(11 746)	(38,89)
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	45 551	47 894	(2 343)	(4,89)
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	9 469	9 644	(175)	(1,81)
Pozostałe przychody ze sprzedaży	5 854	9 427	(3 573)	(37,90)
Przychody ze sprzedaży ogółem	686 020	747 262	(61 242)	(8,20)
	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (pomniejszone o podatek akcyzowy)	1 286 325	1 219 181	67 144	5,51
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z obrotu	509 711	683 767	(174 056)	(25,46)
Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii	14 239	38 949	(24 710)	(63,44)
Przychody z umów o usługi budowlane	44 965	111 365	(66 400)	(59,62)
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	137 574	137 136	438	0,32
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	41 839	42 818	(979)	(2,29)
Pozostałe przychody ze sprzedaży	18 887	21 568	(2 681)	(12,43)
Przychody ze sprzedaży ogółem	2 053 540	2 254 784	(201 244)	(8,93)

Tabela 3: Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat

	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży	686 020	747 262	(61 242)	(8,20)
Koszt własny sprzedaży	(570 220)	(699 115)	128 895	(18,44)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	115 800	48 147	67 653	140,51
Pozostałe przychody operacyjne	7 773	4 004	3 769	94,13
Koszty sprzedaży	(966)	(1 094)	128	(11,70)
Koszty ogólnego zarządu	(23 996)	(29 847)	5 851	(19,60)
Pozostałe koszty operacyjne	(5 864)	(1 012)	(4 852)	479,45
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	92 747	20 198	72 549	359,19
Przychody finansowe	1 160	(3 843)	5 003	-
Koszty finansowe	(9 414)	(9 187)	(227)	2,47
Zysk (strata) brutto	84 493	7 168	77 325	1 078,75
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(5 713)	(1 266)	(4 447)	351,26
Zysk (strata) netto	78 780	5 902	72 878	1 234,80
Inne całkowite dochody netto	1 558	478	1 080	225,94
Całkowity dochód	80 338	6 380	73 958	1 159,22
EBITDA*	144 367	114 288	30 079	26,32

	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży	2 053 540	2 254 784	(201 244)	(8,93)
Koszt własny sprzedaży	(1 677 507)	(2 122 847)	445 340	(20,98)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	376 033	131 937	244 096	185,01
Pozostałe przychody operacyjne	18 747	15 396	3 351	21,77
Koszty sprzedaży	(3 105)	(3 018)	(87)	2,88
Koszty ogólnego zarządu	(71 791)	(86 705)	14 914	(17,20)
Pozostałe koszty operacyjne	(8 157)	(3 755)	(4 402)	117,23
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	311 727	53 855	257 872	478,83
Przychody finansowe	6 334	7 775	(1 441)	(18,53)
Koszty finansowe	(55 591)	(35 148)	(20 443)	58,16
Zysk (strata) brutto	262 470	26 482	235 988	891,13
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(43 805)	(5 161)	(38 644)	748,77
Zysk (strata) netto	218 665	21 321	197 344	925,59
Inne całkowite dochody netto	2 609	2 903	(294)	(10,13)
Całkowity dochód	221 274	24 224	197 050	813,45
EBITDA*	473 170	337 695	135 475	40,12

* Spółka definiuje i oblicza EBITDA, jako zysk/(stratę) z działalności operacyjnej (obliczonej, jako zysk/(strata) netto za rok obrotowy skorygowany o (i) podatek dochodowy (obciążenie podatkowe), (ii) przychody finansowe oraz (iii) koszty finansowe) skorygowany o amortyzację (wykazaną w rachunku zysków i strat) oraz odpisy aktualizujące wartość środków trwałych, aktywów niematerialnych oraz aktywów górniczych.

Tabela 4: Skonsolidowane koszty rodzajowe

	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Amortyzacja	51 620	94 090	(42 470)	(45,14)
Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	9 050	(19 957)	29 007	-
Zużycie materiałów	91 106	100 576	(9 470)	(9,42)
Usługi obce	13 383	32 148	(18 765)	(58,37)
Podatki i opłaty z wyłączeniem podatku akcyzowego	37 969	40 708	(2 739)	(6,73)
Koszty emisji CO ₂ *	57 341	74 056	(16 715)	(22,57)
Koszty świadczeń pracowniczych	117 010	126 849	(9 839)	(7,76)
Pozostałe koszty rodzajowe	14 198	7 386	6 812	92,23
Wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz sprzedanej energii zakupionej z obrotu	183 877	252 648	(68 771)	(27,22)
Koszty według rodzaju ogółem	575 554	708 504	(132 950)	(18,76)

* Koszty emisji CO₂ w koszcie własnym sprzedaży w III kwartale 2016 roku wyniosły 76 567 tysięcy złotych (różnica w wysokości 19 226 tysięcy złotych, w stosunku do wartości zaprezentowanej w kosztach rodzajowych, stanowi składnik zmiany stanu produktów).

	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Amortyzacja	161 443	283 840	(122 397)	(43,12)
Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	30 891	23 754	7 137	30,05
Zużycie materiałów	245 031	326 109	(81 078)	(24,86)
Usługi obce	34 281	87 861	(53 580)	(60,98)
Podatki i opłaty z wyłączeniem podatku akcyzowego	117 984	124 099	(6 115)	(4,93)
Koszty emisji CO ₂ *	200 180	232 512	(32 332)	(13,91)
Koszty świadczeń pracowniczych	378 946	427 715	(48 769)	(11,40)
Pozostałe koszty rodzajowe	24 961	30 354	(5 393)	(17,77)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz sprzedanej energii zakupionej z obrotu	517 275	675 412	(158 137)	(23,41)
Koszty według rodzaju ogółem	1 710 992	2 211 656	(500 664)	(22,64)

* Koszty emisji CO₂ w koszcie własnym sprzedaży w okresie 9 miesięcy 2016 roku wyniosły 239 707 tysięcy złotych (różnica w wysokości 39 527 tysięcy złotych, w stosunku do wartości zaprezentowanej w kosztach rodzajowych, stanowi składnik zmiany stanu produktów).

Koszt własny sprzedaży w III kwartale 2016 roku wyniósł 570 220 tysięcy złotych i w stosunku do poniesionego w III kwartale 2015 roku zmniejszył się o 128 895 tysięcy złotych, tj. o 18,44%. W okresie 9 miesięcy 2016 roku koszt własny sprzedaży wyniósł 1 677 507 tysięcy złotych i w stosunku do poniesionego w analogicznym okresie roku ubiegłego zmniejszył się o 445 340 tysięcy złotych, tj. o 20,98%. Do zmniejszenia kosztu własnego w największym stopniu przyczyniły się: niższa amortyzacja (w efekcie dokonanego w 2015 roku odpisu z tytułu utraty wartości aktywów wytwórczych Spółki), niższa wartość zakupionej do sprzedaży energii elektrycznej z obrotu, niższe koszty usług obcych i zużycia materiałów oraz niższe koszty świadczeń pracowniczych. Natomiast na zwiększenie kosztu własnego wpływ miały wyższe koszty emisji CO₂ i wyższe wartości odpisów aktualizujących wartość zapasów zielonych certyfikatów w wyniku ich wyceny na dzień 30 września 2016 roku po cenie 32,69 złotych/MWh.

Pozostałe przychody operacyjne w III kwartale 2016 roku wyniosły 7 773 tysiące złotych i od uzyskanych w analogicznym okresie ubiegłego roku były wyższe o 3 769 tysięcy złotych, tj. 94,13%, natomiast w okresie 9 miesięcy 2016 roku wyniosły 18 747 tysięcy złotych, co oznacza, że w porównaniu do 9 miesięcy 2015 roku były wyższe o 3 351 tysięcy złotych. Zarówno w III kwartale, jaki i w okresie 9 miesięcy 2016 roku największy wzrost przychodów w porównaniu do analogicznych okresów ubiegłego roku nastąpił w pozycji zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych.

Koszty sprzedaży w III kwartale 2016 roku wyniosły 966 tysięcy złotych i od poniesionych w III kwartale 2015 roku były niższe o 128 tysięcy złotych, tj. 11,70%. Natomiast w okresie 9 miesięcy 2016 roku wyniosły 3 105 tysięcy złotych i w stosunku do 9 miesięcy ubiegłego roku zwiększyły się o 87 tysięcy złotych, tj. 2,88%.

W III kwartale 2016 roku koszty ogólnego zarządu wyniosły 23 996 tysięcy złotych, czyli zmniejszyły się o 5 851 tysięcy złotych, tj. 19,60% w stosunku do kosztów poniesionych w III kwartale 2015 roku. Za 9 miesięcy 2016 roku wyniosły 71 791 tysięcy złotych, co oznacza, że były niższe o 14 914 tysięcy złotych, tj. 17,20%. Spadek kosztów ogólnego zarządu jest przede wszystkim efektem mniejszych kosztów związanych ze świadczeniami pracowniczymi.

Pozostałe koszty operacyjne w III kwartale 2016 roku wyniosły 5 864 tysięcy złotych i zwiększyły się w stosunku do III kwartału poprzedniego roku o 4 852 tysiące złotych, tj. 479,45%. W okresie 9 miesięcy 2016 roku pozostałe koszty operacyjne wyniosły 8 157 tysięcy złotych, co oznacza, że zwiększyły się o 4 402 tysiące złotych, tj. 117,23%. Zarówno w III kwartale, jaki i w okresie 9 miesięcy 2016 roku największy wzrost kosztów w porównaniu do analogicznych okresów ubiegłego roku nastąpił w pozycji inne z tytułu odpisu aktualizującego wartość środków trwałych w budowie.

Grupa ZE PAK SA w III kwartale 2016 roku uzyskała na działalności operacyjnej zysk w wysokości 92 747 tysięcy złotych, który w porównaniu do III kwartału 2015 roku zwiększył się o 72 549 tysięcy złotych, tj. 359,19%. W okresie 9 miesięcy 2016 roku zysk z działalności operacyjnej wyniósł 311 727 tysięcy złotych i w porównaniu do 9 miesięcy ubiegłego roku zwiększył się o 257 872 tysiące złotych, tj. o 478,83%.

W III kwartale 2016 roku ujemny wynik na działalności finansowej wyniósł (8 254) tysiące złotych i był lepszy od wyniku w III kwartale 2015 roku, który wyniósł (13 030) tysięcy złotych. Uzyskany lepszy wynik w III kwartale jest zasługą korzystniejszej sytuacji kursowej, w III kwartale 2016 roku nastąpiło umocnienie złotówki w stosunku do II kwartału 2016 roku, niż miało to miejsce w III kwartale 2015 roku, w którym sytuacja była odwrotna. Za okres 9 miesięcy 2016 roku na działalności finansowej wynik również był ujemny i wyniósł (49 257) tysięcy złotych i był gorszy od wyniku za 9 miesięcy 2015 roku, który wyniósł (27 373) tysięcy złotych. W okresie 9 miesięcy 2016 roku w porównaniu do 9 miesięcy 2015 roku wzrosły koszty odsetkowe, głównie w wyniku zmiany ewidencjonowania kosztów finansowych kredytu na modernizację bloków w elektrowni Pątnów I, w związku zakończeniem inwestycji. Dodatkowo do zwiększenia negatywnego wyniku działalności finansowej w 2016 roku przyczynił się wzrost kursu euro/złoty, który wpłynął niekorzystnie na wyceny instrumentów finansowych w euro.

Zysk brutto w III kwartale 2016 roku wyniósł 84 493 tysiące złotych i w porównaniu do III kwartału poprzedniego roku wzrósł o 77 325 tysięcy złotych, tj. 1 078,75%. Za okres 9 miesięcy 2016 roku zysk brutto wyniósł 262 470 tysięcy złotych, czyli w stosunku do zysku brutto za 9 miesięcy 2015 roku zwiększył się o 235 988 tysięcy złotych, tj. o 891,13%.

Zysk netto w III kwartale 2016 roku wyniósł 78 780 tysięcy złotych i w porównaniu do III kwartału poprzedniego roku wzrósł o 72 878 tysięcy złotych, tj. o 1 234,80%. Za okres 9 miesięcy 2016 roku zysk netto wyniósł 218 665 tysięcy złotych, czyli w stosunku do zysku netto za 9 miesięcy 2015 roku zwiększył się o 197 344 tysięcy złotych, tj. o 925,59%.

Opis czynników i zdarzeń w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych

W III kwartale 2016 roku nie wystąpiły zdarzenia o nietypowym charakterze mające znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych.

Realizacja programu inwestycyjnego

W okresie od 1 stycznia do dnia 30 września 2016 roku nakłady inwestycyjne w Grupie razem z komponentami remontowymi wyniosły 43 124 tysiące złotych. Zadania inwestycyjne realizowane w tym okresie dotyczyły w największym stopniu segmentu wytwarzania.

Segment Wytwarzania

W trzecim kwartale 2016 roku przeprowadzone zostały komisyjne odbiory pozytywnego zakończenia pomiarów gwarancyjnych zmodernizowanych bloków nr 1 i 2 w Elektrowni Pątnów. Komisje na podstawie uzyskanych wyników

pomiarów parametrów gwarantowanych, które zostały opublikowane w sprawozdaniach z pomiarów, skwitowały poszczególnych wykonawców realizujących modernizację odpowiednich urządzeń technologicznych takich jak elektrofiltry, kotły, rurociągi wysokoprężne, turbogeneratory, instalacje odpowielania i pompy wody chłodzącej wraz z rurociągami. Wszystkie firmy wykonawcze wypełniły swoje zobowiązania w zakresie spełnienia gwarantowanych parametrów technicznych określonych w umowach dotyczących modernizacji poszczególnych urządzeń technologicznych bloków nr 1 i 2 w Elektrowni Pątnów.

Głównym celem wydatkowania nakładów inwestycyjnych w minionym kwartale było sfinansowanie trwającej modernizacji układu nawęglania bloków 1-6 w Elektrowni Pątnów oraz przygotowanie kilku noworozpoczynanych pomniejszych zadań inwestycyjnych tj. przebudowa ściany między kotłownią a maszynownią bloków 1 i 2 w Elektrowni Pątnów oraz wymiana (modernizacja) szafy sterowania stacji dawkowania fosforanów i hydrazyny.

We wrześniu 2016 roku Spółka opublikowała raport bieżący dotyczący przesunięcia decyzji odnośnie budowy bloku parowo-gazowego w Elektrowni Konin. W związku z powyższym unieważniono prowadzony przetarg na pozyskanie wykonawcy przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na budowie bloku parowo-gazowego o mocy 120 MWe i 90 MWt oraz dodatkowego kotła szczytowego o mocy 40 MWt w Elektrowni Konin. W konsekwencji zawieszono czasowo realizację prac przygotowawczych wdrażających to przedsięwzięcie. Z uwagi na obecne uwarunkowania zewnętrzne wpływające na efektywność ekonomiczną projektu, a przede wszystkim niepewność co do kształtu systemu wsparcia dla kogeneracji gazowej po 2018 roku, a także z uwagi na obecne relacje między cenami gazu, cenami praw do emisji CO₂ i cenami energii elektrycznej, Zarząd Spółki zdecydował, że podjęcie decyzji o realizacji projektu w obecnych warunkach byłoby obciążone nadmiernym ryzykiem, mogącym negatywnie oddziaływać na osiągnięte w przyszłości wyniki finansowe.

Niezależnie od powyższej decyzji kontynuowano prace studialne dotyczące realizacji rozwiązania alternatywnego, polegającego na przebudowie źródła ciepła w elektrowni Konin, które pozwoliłoby zapewnić dostawy ciepła do miasta Konina po unieruchomieniu części węglowej Elektrowni Konin w czerwcu 2020 roku i braku uruchomienia planowanego nowego bloku gazowo-parowego. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji oparta byłaby o kocioł biomasowy CFB K-12 i turbogenerator TG-6. W ramach tego projektu ZE PAK SA zgłosił akces do dialogu technicznego prowadzonego, na podstawie art. 31 a i 31 b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień Publicznych, przez Urząd Miejski w Koninie, poprzedzający wszczęcie procedury na realizację przedsięwzięcia pod nazwą: "Budowa nowego źródła ciepła dla Miasta Konina".

Segment Wydobycia

Kontynuacja prac rozpoznawczych i projektowych na perspektywicznych złożach węgla brunatnego Dęby Szlacheckie, Ościszów i Piaski oraz kontynuacja nakładów na utrzymanie obecnie eksploatowanych odkrywek Drzewce, Józwin, Tomisławice, Koźmin i Adamów.

W III kwartałach 2016 roku obie kopalnie należące do Grupy Kapitałowej realizowały zadania inwestycyjne na czynnych odkrywkach mające na celu utrzymanie zdolności produkcyjnych. W PAK KWB Konin SA na odkrywkach Józwin, Drzewce i Tomisławice prowadzone są prace związane z koniecznością budowy systemów odwodnienia wynikającą z postępów robót górniczych i potrzebą przygotowania terenu pod przyszłą eksploatację. Największe wydatki poniesiono na rozbudowę osadnika wód brudnych odkrywki Tomisławice, wiercenie studni odwodnieniowych na odkrywce Drzewce oraz na budowę zasilania obiektów technologicznych na odkrywce Józwin. W PAK KWB Adamów SA realizowane są prace związane z zakończeniem budowy systemu odwodnienia wgłębnego na odkrywce Adamów.

W odniesieniu do złóż perspektywicznych na obecnym etapie prowadzone są następujące działania:

Złoże węgla brunatnego Dęby Szlacheckie

W ramach prac zmierzających do udokumentowania złoża wykonano tzw. „Dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża Dęby Szlacheckie”, który został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2015 roku.

W maju 2015 roku został złożony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu („RDOŚ Poznań”) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (wraz z ustaleniem zakresu raportu) dla przedsięwzięcia nazwanego: „Wydobywanie węgla brunatnego i kopalni towarzyszących ze złoża Dęby Szlacheckie w gminach: Babiak i Koło, woj. Wielkopolskie”. W lipcu 2015 wpłynęło do kopalni pismo RDOŚ Poznań określające właściwość rzeczową organu. RDOŚ Poznań uznał, że jest organem właściwym do wydania decyzji środowiskowej dla zakresu: wykonania wyrobiska odkrywkowego wraz z budową w nim układu technologicznego zbierania nadkładu, wykonania zwałowiska zewnętrznego i budowy układu do zwałowania nadkładu, wykonania systemu odwodnienia studziennego i systemu odwodnienia powierzchniowego, wykonania obiektów infrastruktury lokalnego transportu wewnętrznego, wykonania zbiornika końcowego na zakończenie eksploatacji złoża, prac rekultywacyjnych na wierzchowinach zwałowisk.

W 2016 roku w Gminie Babiak i Gminie Koło PAK KWB Konin SA złożyła wnioski dotyczące zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego Gminy Babiak powinny zostać ujęte udokumentowane granice złoża węgla brunatnego „Dęby Szlacheckie”, zwałowisko zewnętrzne oraz pas infrastruktury technicznej. Natomiast w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koło powinny zostać ujęte udokumentowane granice złoża węgla brunatnego „Dęby Szlacheckie” oraz pas infrastruktury technicznej. Ponadto zmiana studium powinna uwzględniać przebudowę istniejącej infrastruktury technicznej niezbędnej do eksploatacji złoża „Dęby Szlacheckie”.

Złoże węgla brunatnego Ościsłowo

W marcu 2015 roku PAK KWB Konin SA wystąpiła do Wójta Gminy Wilczyn z wnioskiem o umorzenie prowadzonego od 2013 roku postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowej dotyczącego przedsięwzięcia „Wydobywanie węgla brunatnego i kopalini towarzyszących ze złoża Ościsłowo”, gdyż zmieniła się właściwość organu wydającego decyzję środowiskową i obecnie organem właściwym jest RDOŚ Poznań. Zostały przygotowane Raport o oddziaływaniu na środowisko dla odkrywki Ościsłowo oraz Ekspertyza dotycząca wpływu projektowanej odkrywki Ościsłowo na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz obszary chronione.

PAK KWB Konin SA dnia 6 sierpnia 2015 roku w związku ze zmianami przepisów prawa złożyła w RDOŚ Poznań wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla projektowanej odkrywki Ościsłowo. Wraz z wnioskiem złożony został również raport o oddziaływaniu na środowisko odkrywki Ościsłowo, stanowiący wymagany załącznik do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej.

Dnia 16 września 2015 roku zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji środowiskowej dla Odkrywki Ościsłowo. RDOŚ Poznań wyznaczył kolejny termin załatwienia sprawy na 5 grudnia 2016 roku.

Złoże węgla brunatnego Piaski

W sierpniu 2014 roku PAK KWB Konin SA złożyła wnioski do gmin Rychwał, Stare Miasto oraz Rzgów o zmianę studium mającego na celu dostosowanie układu przestrzennego w gminach do koncepcji eksploatacji i odstawy węgla ze złoża Piaski. Pismem z sierpnia 2014 roku Burmistrz Miasta i Gminy Rychwał poinformował, że w sierpniu 2013 roku Rada Miasta przystąpiła do zmiany studium. Projekt studium został zatwierdzony w czerwcu 2014 roku i nie przewiduje się podjęcia nowej uchwały inicjującej proces zmiany studium gminnego.

W marcu 2016 roku Rada Miejska w Rychwale negatywnie zaopiniowała wnioskowaną zmianę przeznaczenia części terenów gminy Rychwał pod odkrywkową kopalnię węgla brunatnego na złożu „Piaski”. Konsekwencją ww. opinii było nie podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał.

W lipcu 2016 roku do PAK KWB Konin SA wpłynęło zawiadomienie gminy Rzgów o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rzgów.

Złoże węgla brunatnego Poniec-Krobia i Oczkowice

Spółka PAK GÓRNICTWO sp. z o.o. jest obecnie na etapie bilansowania dotychczas wykonanych prac. Kompletowana jest również dokumentacja dotycząca kwestii formalnych związanych z dotychczasową działalnością.

3.2. Pozostałe istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego oraz zdarzenia następujące po dniu bilansowym.

Pozostałe istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego

Przesunięcie decyzji w sprawie budowy bloku parowo-gazowego w Elektrowni Konin

We wrześniu 2016 roku Zarząd Spółki postanowił, że decyzja dotycząca realizacji inwestycji polegającej na budowie bloku parowo-gazowego o mocy 120 MWe i 90 MWt oraz dodatkowego kotła szczytowego o mocy 40 MWt w Elektrowni Konin nie zostanie podjęta w tym roku. Z uwagi na obecne uwarunkowania zewnętrzne wpływające na efektywność ekonomiczną planowanego projektu, a przede wszystkim niepewność co do kształtu systemu wsparcia dla kogeneracji gazowej po 2018 roku, a także z uwagi na obecne relacje między cenami gazu, cenami praw do emisji CO₂ i cenami energii elektrycznej, Zarząd Spółki zdecydował, że podjęcie decyzji o realizacji projektu w obecnych warunkach wiązałoby się ze zbyt dużym ryzykiem, mogącym negatywnie oddziaływać na osiągnięte w przyszłości wyniki finansowe, wartość spółki a co za tym idzie interesy akcjonariuszy. Budowa bloku parowo-gazowego w Elektrowni Konin jest inwestycją zgłoszoną do Krajowego Planu Inwestycyjnego („KPI”). Realizacja tego przedsięwzięcia w określonym zakresie i czasie związana była z możliwością przydziału bezpłatnych pozwoleń do emisji CO₂ w ilości około 6,3 miliona ton. W obecnym stanie, wobec braku decyzji o rozpoczęciu realizacji do końca roku, Spółka zakłada że nie uda się

uzyskać bezpłatnych pozwoleń do emisji CO₂ wynikających z wykonania tego projektu w ramach obecnie obowiązującego KPI.

Budowa bloku parowo-gazowego w Elektrowni Konin nadal jest elementem planu inwestycyjnego Spółki, jednak by mogła być realizowana konieczne jest zaistnienie warunków uprawdopodobniających pozytywny wpływ tego projektu na wartość Spółki.

Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 26 października 2016 roku Przewodniczący Rady Nadzorczej Pan Zygmunt Solorz złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem natychmiastowym. Pan Zygmunt Solorz będzie się koncentrował na tworzeniu strategii oraz na dozorze nad ich wdrażaniem w grupie kontrolowanych przez siebie spółek.

W związku z rezygnacją Pana Zygmunta Solorza Rada Nadzorcza wyłoniła spośród swoich członków Pana Tomasza Szeląga na stanowisko Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Pan Tomasz Szeląg jest członkiem Rady Nadzorczej ZE PAK SA od 28 czerwca 2016 roku.

4. INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DOTYCZĄCYCH ZE PAK SA LUB SPÓŁEK ZALEŻNYCH KONSOLIDOWANYCH W RAMACH GRUPY

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz spółki konsolidowane w ramach Grupy nie były w trzecim kwartale 2016 roku stroną w postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których pojedyncza lub łączna wartość przewyższałaby 10% kapitałów własnych ZE PAK SA z wyjątkiem opisanych poniżej.

W świetle przepisów obowiązujących na terenie Unii Europejskiej a w szczególności przepisów art. 21 ust. 5 Dyrektywy energetycznej, w związku z art. 6 ust. 1 Dyrektywy horyzontalnej, po dniu 1 stycznia 2006 roku przedmiotem opodatkowania podatkiem akcyzowym jest sprzedaż energii na ostatnim etapie obrotu tzn. sprzedaż przez dystrybutora ostatecznemu odbiorcy (konsumentowi). Nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem wcześniejszy etap obrotu, np. między producentem energii elektrycznej, a jej dystrybutorem. W takim przypadku obowiązek podatkowy powstaje w momencie dostawy energii elektrycznej konsumentowi.

W związku z powyższym ZE PAK SA na podstawie art. 75 § 1, w związku z art. 75 § 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 1997 roku Nr 137, poz. 926, z późniejszymi zmianami) złożyła wnioski o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006, 2007, 2008 oraz styczeń i luty roku 2009 na łączną kwotę około 626 000 tysięcy złotych, uzasadniając to tym, że na podstawie przepisów prawa obowiązującego na terenie Unii Europejskiej oraz orzecznictwa Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, wykonywane przez ZE PAK SA czynności nie podlegają opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. Poszczególne wnioski były rozpatrywane na poziomach: Urzędu Celnego w Kaliszu, Izby Celnej w Poznaniu a obecnie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W związku z wyrokami Sądów Administracyjnych w sprawach innych spółek energetycznych w przedmiocie nadpłaconego podatku akcyzowego, ZE PAK SA we współpracy z doradcą podatkowym przeanalizowała uchwałę I GPS 1/11 Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2011 roku, gdzie NSA uznał, że przeniesienie ciężaru podatku w cenie wyłącza możliwość zwrotu nadpłaty. Z uzasadnienia tej uchwały można wywieść ryzyko, że organy podatkowe będą odmawiały zwrotu nadpłat wskazując, że postępowanie podatkowe w ogóle nie jest właściwe dla tego typu roszczeń. Wówczas ich dochodzenie będzie możliwe na drodze cywilnoprawnej, co powoduje, iż istotną kwestią stanie się przedawnienie (na gruncie prawa cywilnego termin ten wynosi 3 lata). W związku z powyższym ZE PAK SA 10 lutego 2012 roku złożyła do Sądu Rejonowego Warszawa Śródmieście zawezwanie Skarbu Państwa do próby ugodowej na kwotę 626 406 tysięcy złotych i tym samym przerwała bieg przedawnienia. Do zawarcia ugody nie doszło, gdyż na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2012 roku sygnatura akt VI Co 311/12 przedstawiciele Skarbu Państwa nie zgodzili się na ugodę. Równolegle, Spółka oczekując na wyniki postępowań podatkowych w sprawie wcześniej złożonych wniosków o nadpłatę złożyła na piśmie w dniu 14 września 2012 roku w Izbie Celnej w Poznaniu dodatkowe wyjaśnienia w postaci wyników szczegółowej analizy ekonomicznej, której celem było wykazanie, czy Spółka poniosła uszczerbek związany z zapłatą podatku akcyzowego, do którego nie była zobowiązana. Spółka stoi na stanowisku, iż złożony dokument dotyczy wniosków nadpłatowych z całego okresu objętego postępowaniami, tj. styczeń 2006 – luty 2009 roku. Ostatecznie wszystkie wnioski trafiły na wokandy sądów WSA lub NSA. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania status postępowań jest następujący:

- 22 sprawy za okres styczeń 2006 – listopad 2007 roku (z wyłączeniem listopada 2006 roku) prowadzone były ponownie od początku przez Naczelnika UC, po tym jak sprawy wróciły z NSA. Spółka przedłożyła w nich miesięczne analizy ekonomiczne poniesienia uszczerbku. Po negatywnych decyzjach Naczelnika UC a potem Dyrektora IC zostały złożone do WSA w Poznaniu skargi. Rozprawy przed WSA w Poznaniu odbyły się w dniach 4 i 18 listopada 2015 roku. We wszystkich sprawach zapadły wyroki negatywne dla Spółki. Spółka zdecydowała się składać kasacje do NSA.
- 14 postępowań za okres grudzień 2007 – luty 2009 roku (z wyłączeniem lipca 2008 roku) jest zawieszonych w WSA na zgodny wniosek stron ze względu na uchwałę sygn. II FPS 5/13 podjętą przez NSA 27 stycznia 2014 roku. Do tej pory żadna ze stron nie wniosowała o ponowne podjęcie postępowania. W tych postępowaniach przedłożone zostały również roczne analizy ekonomiczne.
- Postępowanie za listopad 2006 roku zostało zakończone negatywnym wyrokiem NSA z dnia 8 grudnia 2011 roku.
- Postępowanie za lipiec 2008 roku doczekało się rozpoznania skargi kasacyjnej Spółki przez NSA. Na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2015 roku NSA oddalił skargę kasacyjną Spółki i wskazał, że w pełni podziela stanowisko zajęte przez WSA w Poznaniu w wyroku, od którego została złożona skarga kasacyjna.

W zależności od postanowień wydanych decyzji Spółka podejmie dalsze działania.

W przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. postępowanie za wszystkie okresy (jedna sprawa) trafiło na wokandę WSA po negatywnej dla spółki Decyzji Dyrektora IC. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. nie dysponuje analizami, ponieważ nie działała w 2001 roku i brak jest danych porównawczych. Dnia 4 listopada 2015 roku w WSA w Poznaniu odbyła się rozprawa. Dnia 18 listopada 2015 roku został ogłoszony negatywny wyrok, 8 lutego 2016 roku spółka złożyła skargę kasacyjną do NSA.

Od dnia 1 marca 2009 roku weszła w życie ustawa z dnia 6 grudnia 2008 roku o podatku akcyzowym, zgodnie z którą sprzedaż energii elektrycznej podmiotowi, który nie jest jej odbiorcą końcowym, nie podlega opodatkowaniu akcyzą.

PAK KWB Konin SA jest stroną postępowań administracyjnych dotyczących decyzji środowiskowej związanej ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach. W dniu 7 sierpnia 2007 roku wójt gminy Wierzbiniek wydał decyzję środowiskową dotyczącą odkrywki węgla brunatnego. W dniu 5 grudnia 2008 roku decyzja ta została zaskarżona przez dziewięć osób fizycznych wspieranych przez fundację Greenpeace z powodu rzekomego rażącego naruszenia przepisów prawa. W dniu 25 marca 2009 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze odmówiło uchylecia decyzji środowiskowej. Powodowie złożyli wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 4 maja 2009 roku, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze podtrzymało swoje wcześniejsze orzeczenie. Powodowie po raz kolejny złożyli odwołanie od decyzji środowiskowej. W dniu 5 maja 2010 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu orzekł, iż decyzja środowiskowa, na podstawie której została udzielona koncesja na wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Tomisławice, w rażący sposób narusza przepisy prawa. PAK KWB Konin SA i Samorządowe Kolegium Odwoławcze złożyły odwołanie od tego wyroku. W dniu 21 marca 2012 roku Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 listopada 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu ogłosił wyrok uchylający decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbiniek związanej z eksploatacją przez PAK KWB Konin SA odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. W dniu 7 stycznia 2013 roku PAK KWB Konin SA złożyła skargę kasacyjną od opisywanego wyroku.

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 października 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin SA od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku uchylającego decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbiniek związanej z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice.

Oddalenie skargi kasacyjnej PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA oznacza, że wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku stał się prawomocny, a sprawa dotycząca stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wróciła ponownie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W dniu 1 października 2015 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej przez Wójta Gminy Wierzbiniek w związku z niezakończonym przez Komisję Europejską postępowaniem przeciwko rządowi polskiemu w przedmiocie naruszenia przepisów dotyczących ochrony środowiska w związku ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 października 2014 roku nie pozbawia mocy prawnej decyzji środowiskowej wydanej przez wójta gminy Wierzbinek i nie wstrzymuje prac eksploatacyjnych oraz wydobywczych na odkrywcę Tomisławice. Decyzja środowiskowa Wójta Gminy Wierzbinek z dnia 7 sierpnia 2007 roku w dalszym ciągu pozostaje w obrocie prawnym i do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze wywołuje ona skutki prawne.

Pozostałe sprawy sądowe zostały opisane w Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku w punkcie 29.1.

5. INFORMACJE DOTYCZĄCE AKCJONARIATU

Kapitał zakładowy ZE PAK jest reprezentowany przez 50 823 547 akcji. Akcje nie są uprzywilejowane. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

5.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów

Tabela 4: Wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki na dzień przekazania niniejszego raportu*

Akcjonariusz	szt.	%
	Liczba akcji oraz odpowiadająca im liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	Udział w ogólnej liczbie akcji/głosów
Zygmunt Solorz-Żak (pośrednio) poprzez:	26 200 867	51,55
– Elektrim SA	196 560	0,39
– Embud sp. z o.o.	592 533	1,16
– Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	10 004 001	19,68
– Argumenol Investment Company Limited	15 407 773	30,32
Nationale – Nederlanden OFE	5 068 410	9,97
TFI PZU SA	3 081 567	6,06

* Według informacji posiadanych przez Spółkę na podstawie dostarczonych zawiadomień o nabyciu/zbyciu akcji.

Wykaz akcjonariuszy posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na dzień 30 września 2016 roku różni się od aktualnego wykazu nieobecnością w zestawieniu TFI PZU SA. Spółka została powiadomiona przez TFI PZU SA o przekroczeniu progu 5% w wyniku rozliczenia w dniu 21 października 2016 roku transakcji nabycia akcji ZE PAK SA.

5.2. Zestawienie stanu posiadania akcji osób zarządzających i nadzorujących

Tabela 5: Wykaz osób zarządzających i nadzorujących posiadających na dzień przekazania niniejszego raportu akcje ZE PAK SA wraz z liczbą posiadanych akcji*

Akcjonariusz	Pełniona funkcja w organach Spółki	szt.	%
		Liczba akcji oraz odpowiadająca im liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	Udział w ogólnej liczbie akcji/głosów
Zygmunt Solorz-Żak (pośrednio) poprzez:	Przewodniczący Rady Nadzorczej Spółki	26 200 867	51,55
– Elektrim SA		196 560	0,39
– Embud sp. z o.o.		592 533	1,16
– Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty		10 004 001	19,68
– Argumenol Investment Company Limited		15 407 773	30,32

* Według informacji posiadanych przez Spółkę na podstawie dostarczonych zawiadomień o nabyciu/zbyciu akcji.

6. STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PUBLIKOWANYCH WCZEŚNIEJ PROGNOZ FINANSOWYCH

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA nie publikował prognoz finansowych.

7. INFORMACJA NA TEMAT WYPŁACONEJ LUB ZADEKLAROWANEJ DYWIDENDY

W 2015 roku ZE PAK SA poniosła stratę netto w wysokości 1 515,8 milionów złotych (według PSR), którą Zarząd Spółki zaproponował pokryć z kapitału zapasowego ZE PAK SA (wynoszącego na dzień 31 grudnia 2015 roku 2 542,0 milionów złotych) w kwocie 1 513,4 milionów złotych oraz z kapitału rezerwowego (wynoszącego na dzień 31 grudnia 2015 roku 5,9 milionów złotych) w kwocie 2,4 milionów złotych.

Akcjonariusze zgromadzeni na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu ZE PAK SA w dniu 28 czerwca 2016 roku poparli propozycję Zarządu w sprawie pokrycia poniesionej w 2015 roku straty.

8. INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY KONSOLIDOWANE W RAMACH GRUPY ISTOTNYCH TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH ODBIEGAJĄCYCH OD RYNKOWYCH

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz podmioty konsolidowane w ramach Grupy nie zawierały w III kwartale 2016 roku transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach odbiegających od warunków rynkowych.

9. INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY KONSOLIDOWANE W RAMACH GRUPY ISTOTNYCH GWARANCJI, PORĘCZEŃ, KREDYTÓW LUB POŻYCZEK

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz podmioty konsolidowane w ramach Grupy nie udzieliły w III kwartale 2016 roku gwarancji, poręczeń kredytów lub pożyczek, których wartość pojedynczo lub łącznie stanowiłaby 10% kapitałów własnych ZE PAK SA.

10. INFORMACJE DOTYCZĄCE EMISJI, WYKUPU I SPŁATY NIEUDZIAŁOWYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W III kwartale 2016 roku PAK KWB Konin SA, spółka podlegająca konsolidacji w ramach Grupy, dokonała dwóch emisji obligacji na łączną kwotę 30 000 tysięcy złotych (w całości objęte przez spółki w ramach Grupy). W III kwartale 2016 roku PAK KWB Konin SA dokonała również wykupu obligacji na kwotę 30 000 tysięcy złotych (całość od podmiotów w ramach Grupy).

11. CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE ZARZĄDU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ JEDNEGO KWARTAŁU

W procesie przewidywania przyszłych wyników Grupy Kapitałowej Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA należy brać pod uwagę szereg czynników, występujących faktycznie, potencjalnie lub teoretycznie, obecnych w branży oraz na rynkach, na których działa Grupa. Są to czynniki mające swoje źródło zarówno wewnątrz Grupy jak i w jej otoczeniu. W ocenie Zarządu można je podzielić na takie, które występują w sposób ciągły w każdym okresie oraz te, pojawiające się incydentalnie w okresie, którego dotyczy dany raport okresowy.

Spośród najistotniejszych czynników o stałym wpływie na wyniki Grupy z pewnością wymienić należy:

- trendy makroekonomiczne w gospodarce Polski i zapotrzebowanie na energię elektryczną;
- otoczenie regulacyjne;
- ceny energii elektrycznej;
- ceny i podaż świadectw pochodzenia;
- koszty paliw, koszt wydobycia węgla;
- koszty uprawnień do emisji CO₂;
- rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem KDT Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.;
- sezonowość i warunki meteorologiczne;
- nakłady inwestycyjne, w szczególności uprawniające do otrzymania darmowych uprawnień do emisji CO₂;
- kurs walutowy euro/złoty, poziom stóp procentowych.

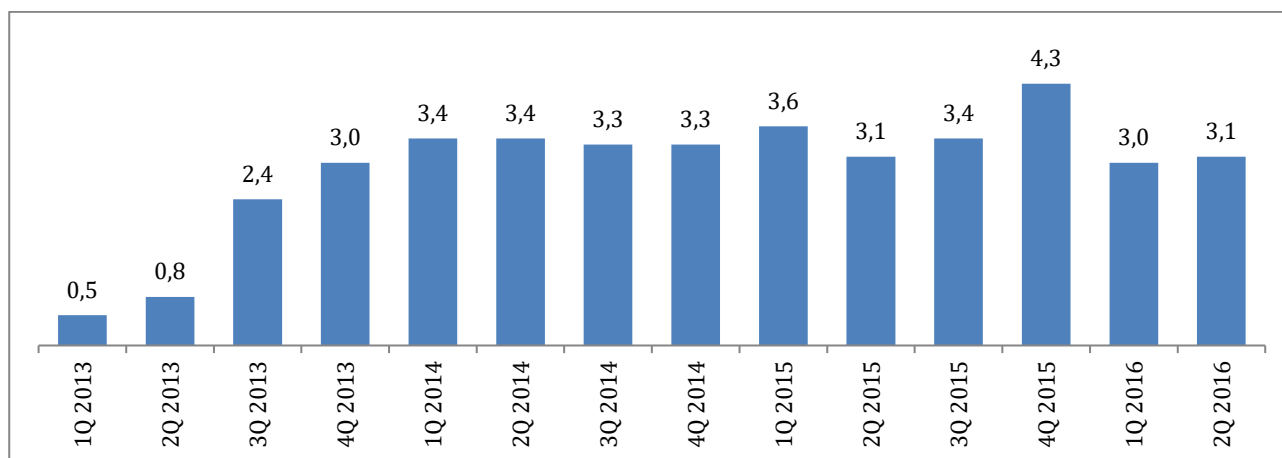
Ponadto istotnym czynnikiem mogącym mieć znaczący wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnych kwartałów są wyniki testów na utratę wartości aktywów. Zgodnie z MSR 36 test na utratę wartości aktywów przeprowadzany jest po zaistnieniu określonych przesłanek. Ostatnie testy zostały przeprowadzone na dzień 30 września 2016 roku a ich wynik nie uzasadniał zmiany wartości składników majątku. Wykorzystywane modele wyceny aktywów wykazują wrażliwość na szereg parametrów m.in. tych opisanych w niniejszym punkcie, więc w obliczu pogarszania się perspektyw działalności, zarówno tych rynkowych jak i mających swe źródło w uwarunkowaniach prawnych, założenia do modeli wyceny majątku mogą ulec zmianie a co za tym idzie wyniki testów na utratę wartości w przyszłości mogą skutkować koniecznością dokonania weryfikacji wysokości odpisów aktualizujących wartość składników majątku. Kolejna analiza przesłanek uzasadniających potencjalną konieczność przeprowadzenia testów na utratę wartości składników majątku przeprowadzona zostanie na koniec następnego okresu sprawozdawczego.

11.1. Trendy makroekonomiczne w gospodarce Polski i zapotrzebowanie na energię elektryczną

Prowadząc działalność na terenie Polski, osiągając znaczną większość przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej należy brać pod uwagę tendencje makroekonomiczne w polskiej gospodarce. Szczególne znaczenie ma wzrost realnego PKB i produkcji przemysłowej w Polsce, rozwój sektora usług oraz wzrost konsumpcji indywidualnej. Wszystkie wymienione czynniki wpływają w sposób istotny na zapotrzebowanie na energię elektryczną i jej zużycie.

Produkt krajowy brutto („PKB”) liczony w cenach stałych roku poprzedniego wzrósł realnie w I kwartale 2016 roku o 3,0%, natomiast w II kwartale wzrost wyniósł 3,1% (tzw. szybki szacunek produktu krajowego brutto za trzeci kwartał 2016 roku zostanie opublikowany przez GUS 15 listopada 2016). Analogiczne wartości dla roku poprzedniego to 3,6%, 3,1% oraz 3,4% wzrostu w trzecim kwartale 2015. Kwartalna dynamika przyrostu produktu krajowego brutto, już od 2,5 roku, utrzymuje się na poziomie powyżej 3%. Na podstawie cząstkowych danych dotyczących gospodarki w trzecim kwartale należy się spodziewać, że dynamika PKB prawdopodobnie pozostanie na poziomie zbliżonym bądź lekko niższym niż odnotowany w pierwszym półroczu.

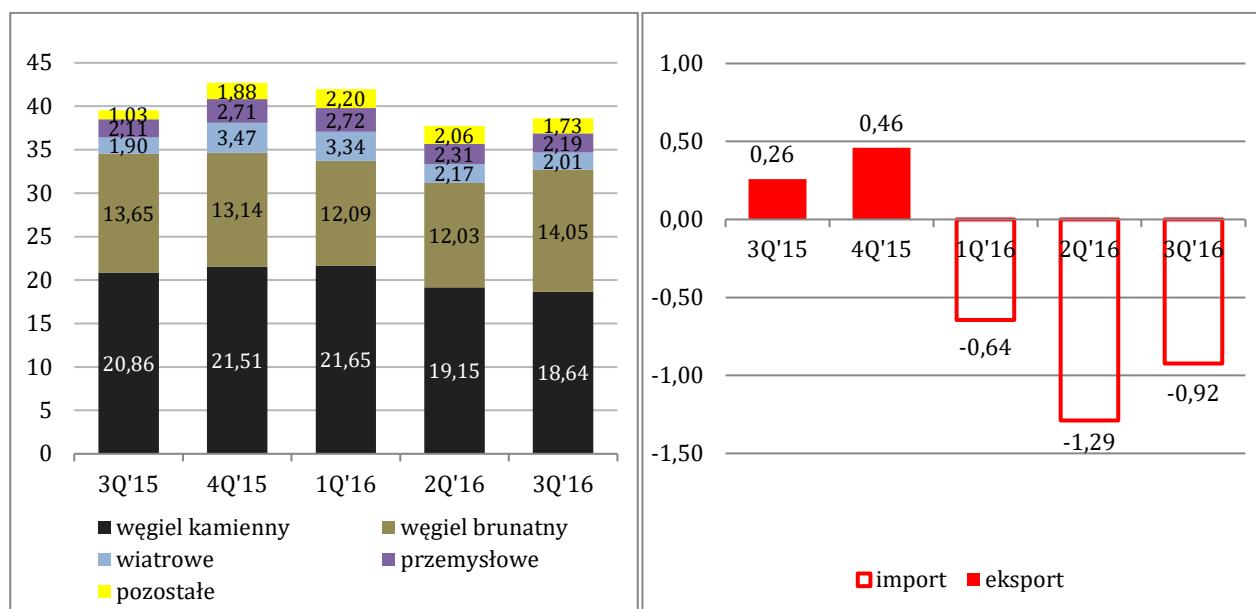
Wykres 6: Dynamika PKB [%] w odniesieniu do analogicznego kwartału roku poprzedniego (ceny stałe średnioroczne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Produkcja przemysłowa niestety utrzymuje się na niskich poziomach w porównaniu z ubiegłymi kwartałami, dane dotyczące wzrostu w kolejnych miesiącach trzeciego kwartału 2016 w porównaniu do analogicznych miesięcy roku ubiegłego kształtowały się następująco: w lipcu produkcja sprzedana przemysłu była niższa o 3,4%, w sierpniu nastąpił wzrost o 7,5%, natomiast we wrześniu wzrost wyniósł 3,2%. Kolejny raz negatywne tendencje dały o sobie znać w odczytach dotyczących wskaźnika dynamiki produkcji budowlano-montażowej, we wszystkich miesiącach trzeciego kwartału spadek tego wskaźnika przekraczał 15%, osiągając nawet minus 20% w lipcu. Przyczyną zastoju w budownictwie jest przede wszystkim segment infrastrukturalny gdzie mniejsze wydatkowanie środków unijnych w połączeniu z mniejszą ilością rozpoczynanych projektów przez sektor państwowy i samorządowy wpływa na ujemną dynamikę tego sektora. Znacznie lepiej niż produkcja przemysłowa i produkcja budowlano-montażowa prezentują się dane dotyczące sprzedaży detalicznej. Dynamika sprzedaży detalicznej w kolejnych miesiącach trzeciego kwartału 2016 roku w odniesieniu do analogicznych miesięcy roku ubiegłego wyniosła: 4,4% w lipcu, 7,8% w sierpniu i 6,3% we wrześniu. Rozbieżność pomiędzy tendencjami w produkcji przemysłowej i sprzedaży detalicznej może być tłumaczona wpływem na wydatki transferów związanych z programem 500+ a także poprawiającą się sytuacją na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się na koniec września do poziomu 8,3%, czyli poziomu najniższego od 1991 roku.

Wykres 7: Struktura produkcji energii elektrycznej oraz saldo wymiany energii elektrycznej z zagranicą (wielkości brutto) – TWh

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSE

Dane dotyczące funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego i Rynku Bilansującego, prezentowane przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA wskazują, że krajowe zużycie brutto energii elektrycznej w trzecim kwartale 2016 roku wyniosło 39,54 TWh i w porównaniu do trzeciego kwartału roku poprzedniego wzrosło o 0,6%. W trzecim kwartale 2016 roku produkcja brutto energii elektrycznej wyniosła 38,61 TWh, co oznacza spadek o 2,3% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Największy udział w strukturze produkcji miały elektrownie produkujące na węglu kamiennym, jednak produkcja w nich spadła o 10,6% w odniesieniu do trzeciego kwartału poprzedniego roku. Produkcja z węgla brunatnego wzrosła natomiast o blisko 3% w stosunku do analogicznego kwartału roku ubiegłego. Przyrost produkcji z elektrowni wiatrowych wyniósł tylko 5,7%, pomimo o ponad 30% większej zainstalowanej mocy elektrowni wiatrowych w stosunku do trzeciego kwartału roku ubiegłego. Podobnie jak w dwóch poprzednich kwartałach tak i w trzecim Polska była netto importerem energii, saldo wymiany wyniosło 0,92 TWh po stronie importu.

11.2. Otoczenie regulacyjne

Podmioty działające na rynku energii elektrycznej podlegają ścisłym regulacjom takim jak np. Prawo Energetyczne, ustawa o odnawialnych źródłach energii („oze”), rozporządzenia oraz dyrektywy Komisji Europejskiej i konwencje międzynarodowe, dotyczące m.in. ochrony środowiska i zmian klimatycznych (w tym emisji CO₂), obowiązku publicznej sprzedaży części wytworzonej energii, jak również wsparciu dla określonych technologii wytwarzania energii. Pod uwagę

należy brać również przepisy prawa podatkowego oraz interpretacje i rekomendacje wydawane przez Urząd Regulacji Energetyki.

1 lipca 2016 roku w życie weszła kolejna nowelizacja ustawy o oze. Nowelizacja dotyczy w głównej mierze rozdziału 4 ustawy, normującego nowe zasady wsparcia dla producentów zielonej energii. Ustawa o oze weszła w życie 1 stycznia 2016 roku, jednak termin wejścia w życie rozdziału 4 odsunięto o pół roku. W trakcie tego okresu opracowano nowe zasady wsparcia. Już w bieżącym roku ma wystartować system aukcyjny dla wytwórców oze, w ramach którego określona ilość energii z oze będzie zamawiana w podziale na poszczególne koszyki technologii oze. W znowelizowanych przepisach położono nacisk na premiowanie technologii zapewniających produkcję energii odnawialnej głównie za pomocą stabilnej generacji. Unormowano również zasady wsparcia dla prosumentów. Nowa definicja prosumenta, pozwala z preferencji skorzystać szerszemu katalogowi podmiotów, w tym nie tylko gospodarstwom domowym, ale także m.in. instytucjom należącym do sektora publicznego. Preferencje te polegają na tym, że w miejsce systemu taryf gwarantowanych zaproponowano system gdzie za oddanie do sieci nadwyżek nieskonsumowanej energii prosumentom ma przysługiwać tzw. opust na energię pobraną od operatora. Kolejnym nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie osobnego obowiązku, w ramach tzw. „obowiązku oze” zakupu zielonej energii z biogazowni, co ma poprawić sytuację finansową właścicieli biogazowni. Nowe zapisy ustawy wprowadzają też warunki mające sprzyjać rozwojowi energetyki rozproszonej w ramach lokalnych spółdzielni i klastrów energetycznych. Te podmioty mają brać udział w jednym z koszyków systemu aukcyjnego. Ministerstwo Energii przyznaje jednak, że niektóre zapisy Ustawy będą wymagać doprecyzowania w kolejnych nowelizacjach.

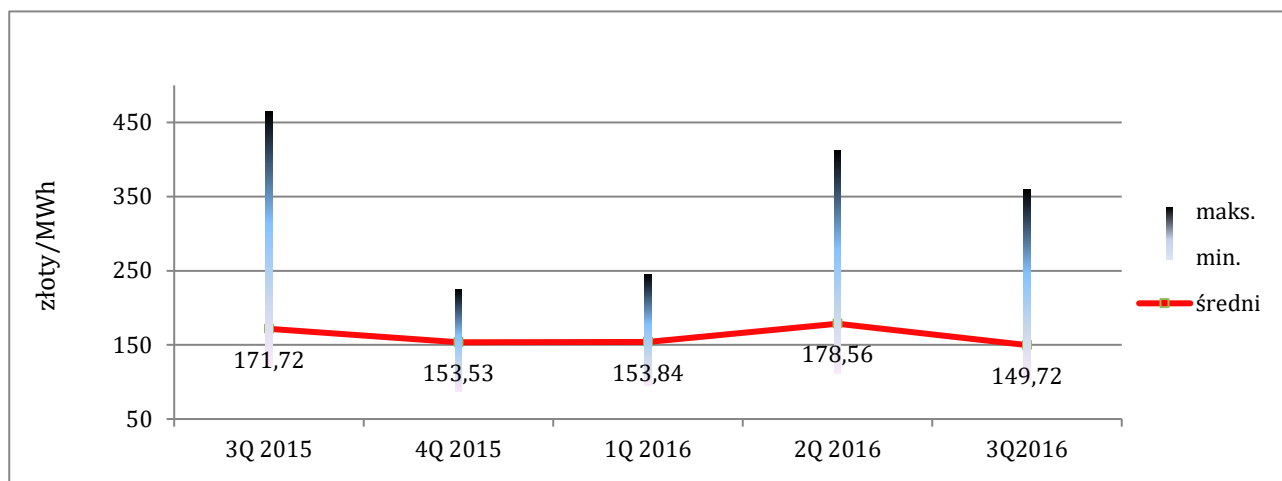
11.3. Ceny energii elektrycznej

Grupa generuje większość przychodów z wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej, dlatego cena, za jaką sprzedaje energię elektryczną, jest bardzo istotna dla wyników jej działalności. Dodatkowo praktykowany jest zakup energii na rynku energii elektrycznej i odsprzedaż jej odbiorcom.

Zgodnie z komunikatem Urzędu Regulacji Energetyki średnia cena sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w trzecim kwartale 2016 roku wyniosła 172,34 złotych/MWh wobec 174,74 złotych/MWh w trzecim kwartale 2015 roku (średnia cena energii elektrycznej sprzedanej na zasadach innych niż wynikające z art. 49a ust. 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne).

Na rynku dnia następnego Towarowej Giełdy Energii SA trzeci kwartał 2016 charakteryzował się mniejszym zakresem wahań cen niż to miało miejsce w analogicznym okresie roku poprzedniego. Bardzo wysokie poziomy cenowe były notowane w trzecim kwartale zeszłego roku szczególnie w sierpniu, kiedy to na skutek niskiego stanu rzek wykorzystywanych do chłodzenia niektórych bloków energetycznych, dużego popytu na energię związanego z wysokimi temperaturami, oraz niskim wykorzystaniem mocy wiatrowych wprowadzono ograniczenia możliwości poboru energii dla dużych odbiorców. W trzecim kwartale 2016 roku nie występowały problemy z dostawami energii, nawet pomimo nowych rekordów zapotrzebowania na moc w okresie letnim. Średnie temperatury w okresie letnim w 2016 roku nie odbiegały w sposób istotny od długoterminowych średnich, w przeciwieństwie do okresu letniego w roku 2015. Produkcja z turbin wiatrowych w trzecim kwartale 2016 roku była na porównywalnym poziomie, co w tym samym okresie roku ubiegłego. Pomimo wzrostu zainstalowanej mocy przeciętnie o 30%, w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, niższy wskaźnik wykorzystania mocy nie przełożył się w znaczącym stopniu na wzrost generacji wiatrowej w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Najwyższe ceny energii na rynku dnia następnego odnotowano na początku lipca, w późniejszych czasie ceny poruszały się w zakresie od około 100 złotych/MWh do 200 złotych/MWh, przy czym poziomy bliskie dolnej i górnej wartości osiągnęte były rzadko. Średnia ważona cena na rynku dnia następnego ukształtowała się na poziomie 149,72 złotych/MWh, co stanowi spadek do średniej z analogicznego okresu roku poprzedniego o 22 złote tj. około 13%.

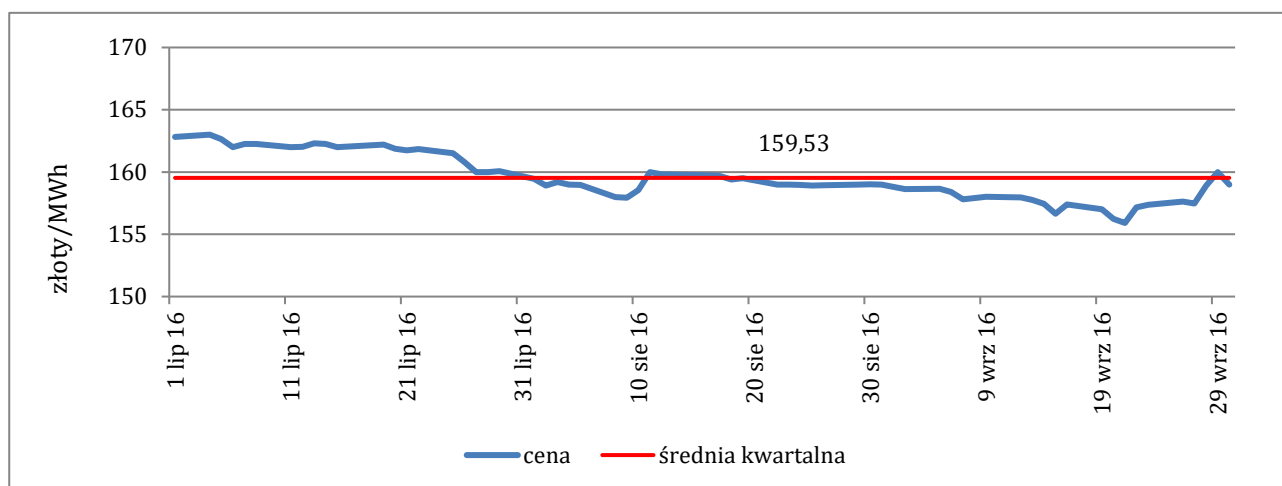
Wykres 8: Ceny energii (IRDN)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych TGE

Najwyższe ceny na rynku terminowym energii elektrycznej Towarowej Giełdy Energii w trzecim kwartale 2016 roku, podobnie jak na rynku spot, występowały w lipcu. Roczny kontrakt BASE_Y-17 zanotował swoje maksimum cenowe w trzecim kwartale na poziomie bliskim 163 złotych/MWh. W późniejszym okresie wpływ niższych cen na rynku spot oraz cen uprawnień do emisji CO₂ spowodowały spadek na rynku terminowym. Przez większość czasu w trzecim kwartale 2016 cena kontraktu terminowego na dostawę pasma w roku 2017 poruszała się w okolicy 160 złotych/MWh. Średnia arytmetyczna dla kontraktu BASE_Y-17 w trzecim kwartale 2016 roku ukształtowała się na poziomie 159,53 złotych/MWh, analogiczna średnia dla kontraktu BASE_Y-16 w poprzednim roku wyniosła 157,93 złotych/MWh.

Wykres 9: Cena kontraktu terminowego na dostawę energii elektrycznej (pasma) na 2017 rok

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych TGE

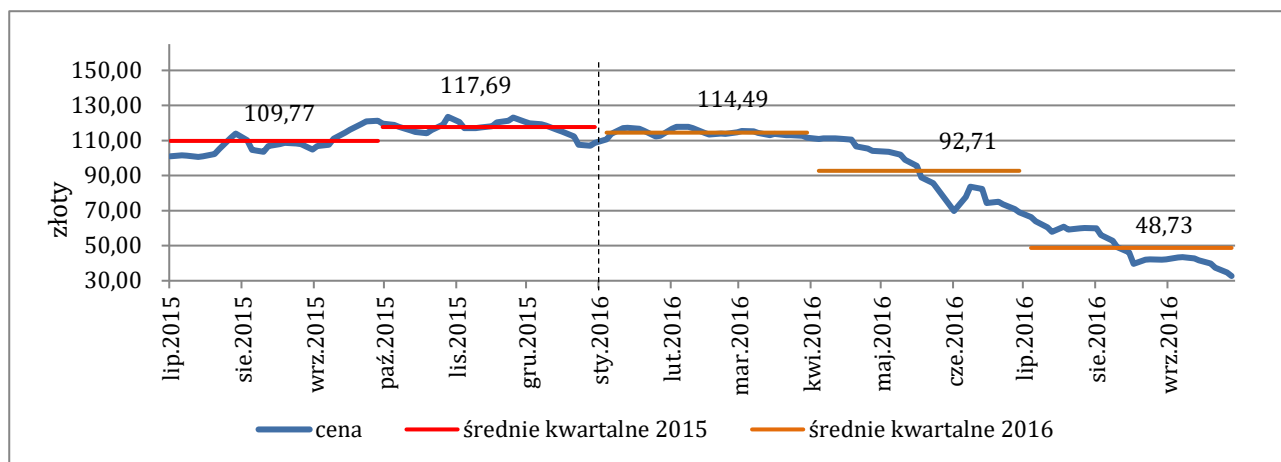
11.4. Ceny i podaż świadectw pochodzenia

Z uwagi na fakt, że część wytwarzanej energii elektrycznej w ZE PAK SA pochodzi ze spalania biomasy (leśnej i rolnej) i stosowana jest również wysokosprawna kogeneracja w celu wytwarzania ciepła, przy spełnieniu określonych wymogów regulacyjnych, producentowi przysługują zielone i czerwone certyfikaty. Liczba uzyskiwanych świadectw pochodzenia jest znacząco wyższa od liczby, jaką Spółka jest zobowiązana przedstawić do umorzenia, co pozwala zbywać ich nadwyżki na rzecz innych uczestników rynku.

Na rynku praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia z energii odnawialnej w trzecim kwartale 2016 roku dominowała wyraźna tendencja spadkowa, co było bezpośrednią kontynuacją trendu z poprzedniego okresu. Ceny

po raz kolejny osiągnęły historyczne minima. Motywacja sprzedających była tak silna, że na wykresie cenowym w trzecim kwartale nie widać nawet próby korekty dominującego trendu. Minimum cenowe osiągnięte zostało 29 września na poziomie 32,69 złotych. Wartość średniej ważonej ceny zielonych certyfikatów na podstawie notowań TGE dla trzeciego kwartału 2016 roku ukształtowała się na poziomie 48,73 złotych za certyfikat. Średnia cena zanotowana w tym samym okresie roku ubiegłego jest aż o 61 złotych, tj. o ponad 125% wyższa. Warto zauważyć, że potencjalnym impulsem dla spadku cen zielonych certyfikatów mogła okazać się informacja dotycząca wskaźnika obowiązku umarzania świadectw pochodzenia energii z oze na 2017, który ma wynieść 16% (w tym 0,6% za pomocą nowych – tzw. błękitnych certyfikatów z biogazowni rolniczych) co mogło budzić rozczarowanie w stosunku do przewidywanego wyższego poziomu (wpisane w nowej ustawie OZE 20%), który potencjalnie mógłby zniwelować nadpodaż na rynku w perspektywie kolejnych okresów.

Wykres 10: Cena świadectwa pochodzenia energii wyprodukowanej z OZE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych TGE

11.5. Koszty paliw, koszt wydobycia węgla

Najistotniejszym elementem kosztów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w spółkach Grupy ZE PAK jest koszt paliwa. W dużej mierze ceny paliwa określają konkurencyjność poszczególnych technologii wytwarzania energii elektrycznej. Elektrownie Grupy ZE PAK wytwarzają znaczącą większość energii elektrycznej z węgla brunatnego, lecz wykorzystują również biomasę leśną i rolną. Ponadto, w procesie wytwarzania energii elektrycznej wykorzystywany jest do celów rozpałkowych, w minimalnych ilościach, ciężki i lekki olej opałowy.

Dwie kopalnie węgla brunatnego, PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA, będące dostawcami węgla brunatnego do elektrowni Grupy ZE PAK, zaspokajają w zdecydowanej większości zapotrzebowanie aktywów wytwórczych na to podstawowe paliwo, co uniezależnia Grupę od zewnętrznych dostawców i eliminuje ekspozycję na potencjalne wahania cen węgla brunatnego. Niemniej jednak występuje ekspozycja na wahania cen pozostałych wykorzystywanych paliw (przede wszystkim biomasy) jak również część kosztów związanych z wydobyciem węgla brunatnego zależy od czynników, które pozostają poza bezpośrednią kontrolą Grupy.

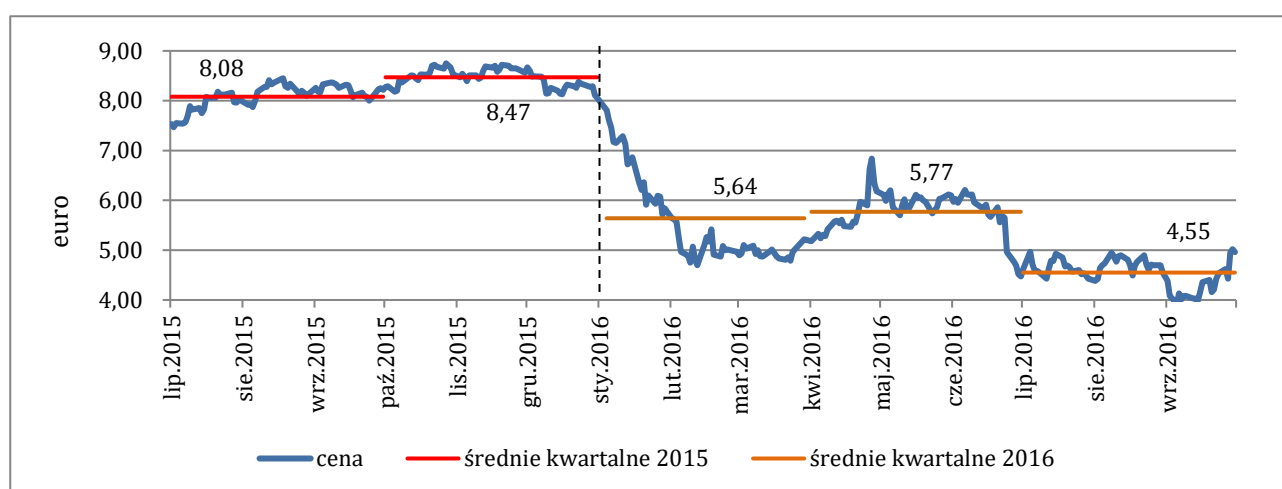
11.6. Koszty uprawnień do emisji CO₂

Działalność w zakresie wytwarzania ze źródeł konwencjonalnych energii elektrycznej i ciepła wiąże się z koniecznością ponoszenia kosztów emisji CO₂. Z uwagi na fakt, że koszty te stanowią istotną pozycję w strukturze kosztów ponoszonych przez wytwórców energii z węgla brunatnego, wpływ emitowanych ilości CO₂ oraz cena pozwoleń do emisji ma duże znaczenie dla wyników działalności. Wyniki w dużym stopniu uzależnione są również od ilości nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂ przyznanych w danym okresie. Ilości uprawnień możliwe do uzyskania dla energetyki zostały określone w art. 10c dyrektywy ETS, a wielkości jakie fizycznie mogą otrzymać poszczególne instalacje uzależnione są od wydatków poniesionych na inwestycje, które zapisane są w Krajowym Planie Inwestycyjnym. Pozostałą część brakujących uprawnień Spółka zobowiązana jest dokupić na wolnym rynku. Spółka wykorzystuje także niewielką ilość darmowych uprawnień z art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 roku (jednostki EUA dla potrzeb generacji ciepła). Grupa w 2016 roku otrzymała bardzo niewielką ilość darmowych uprawnień do emisji CO₂, oscylującą w granicach 100 tys. EUA, z czego większość wynika z przydziału na produkcję ciepła. Dlatego

też, praktycznie cała ilość potrzebnych Grupie ZE PAK uprawnień do emisji musi zostać zakupiona na rynku pierwotnym (aukcje) oraz wtórnym (giełda ICE, EEX i kontrakty bilateralne).

Wobec braku istotnych impulsów wpływających na rynek praw do emisji CO₂ ceny EUA przez niemal dwa pierwsze miesiące trzeciego kwartału 2016 roku utrzymywały się we względnej równowadze w paśmie zmienności pomiędzy mniej więcej 4,4 euro a 5,00 euro. Tak niskie poziomy, w stosunku do notowań z ubiegłego roku, jak i poprzednich kwartałów 2016 spowodowane były wcześniejszym spadkiem cen w reakcji na wynik brytyjskiego głosowania w sprawie opuszczenia przez Wielką Brytanię Unii Europejskiej oraz niskimi poziomami cen surowców energetycznych. Pod koniec sierpnia doszło do kolejnego spadku cen i ustanowienia nowego minimum cenowego dla rynku carbon w bieżącym roku na poziomie poniżej 4,00 euro (w cenach zamknięcia sesji). Jednak w drugiej połowie września w reakcji na rosnące ceny energii na rynkach zachodniej Europy, jak i rosnące ceny surowców energetycznych na rynkach światowych ceny EUA zdołały powrócić do poziomu 5,00 euro. Średnia arytmetyczna cena EUA dla trzeciego kwartału 2016 roku wyniosła 4,55 euro, co oznacza spadek o 3,53 euro tj. około 43% w stosunku do analogicznej ceny za trzeci kwartał roku ubiegłego.

Wykres 11: Cena kontraktu terminowego na dostawę EUA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ICE

11.7. Rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem „Kontraktu Długoterminowego” („KDT”) Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.

Kontrakt długoterminowy sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT) został zawarty pomiędzy Elektrownią Pątnów II sp. z o.o. a Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi SA. Miał on charakter wieloletniej umowy w zakresie dostarczania energii elektrycznej po ustalonej formule cenowej.

W związku z wcześniejszym rozwiązaniem (w dniu 1 kwietnia 2008 roku) KDT Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., na mocy Ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. jest uprawniona do otrzymywania odpowiedniej rekompensaty. Wysokość rekompensaty jest wyliczana według stosownego wzoru zamieszczonego w Ustawie. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. objęta jest wymienioną ustawą do końca 2025 roku.

11.8. Sezonowość i warunki meteorologiczne

Popyt na energię elektryczną oraz ciepło, zwłaszcza wśród konsumentów, podlega sezonowym wahaniom. Dotychczas praktyka pokazywała, że zużycie energii elektrycznej zwiększało się zimą (głównie z powodu niskich temperatur i krótszego dnia) oraz spadało w okresie letnim (w związku z okresem wakacyjnym, wyższymi temperaturami otoczenia i dłuższym dniem). W ostatnich latach systematycznie odnotowuje się wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną latem, spowodowany w głównej mierze rosnącą liczbą wykorzystywanych urządzeń chłodniczych.

Niezależnie od czynników opisanych powyżej coraz istotniejsze dla poziomu produkcji Grupy stają się warunki meteorologiczne. Dotychczas działalność Grupy nie podlegała w znaczącym stopniu sezonowości popytu, ze względu na niskie koszty praca bloków prowadzona była w sposób ciągły (w podstawie) przez niemal cały rok. Obecnie biorąc pod uwagę rosnący udział OZE w segmencie wytwórców energii, w tym przede wszystkim źródeł wiatrowych, przy szacowaniu wielkości produkcji Grupy coraz większego znaczenia nabierają warunki pogodowe, ze szczególnym uwzględnieniem warunków wietrznych. Statystycznie okresami o najlepszych warunkach wietrznych jest I i IV kwartał. Należy brać pod uwagę, że w okresach, gdy warunki wietrzne są wyjątkowo dobre a produkcja turbin wiatrowych wysoka, popyt na produkcję Grupy może ulegać okresowym zmniejszeniom.

11.9. Nakłady inwestycyjne

Działalność w sektorze wydobywania węgla oraz produkcji energii wymaga znaczących nakładów inwestycyjnych. Aktywa wytwórcze Grupy wymagają okresowych remontów i bieżących modernizacji, zarówno ze względu na zaostrzanie wymogów w zakresie ochrony środowiska jak i potrzebę zwiększania efektywności produkcji energii elektrycznej. Poziom nakładów inwestycyjnych miał istotny wpływ, i według oczekiwań będzie nadal miał istotny wpływ, na wyniki działalności operacyjnej, poziom zadłużenia oraz przepływy pieniężne. Opóźnienia w realizacji, zmiany programu inwestycyjnego oraz przekroczenie budżetu mogą mieć poważny wpływ na nakłady inwestycyjne ponoszone w przyszłości, a także na wyniki, sytuację finansową oraz perspektywy rozwoju. Ponadto część planowanych przez Grupę projektów inwestycyjnych, zgłoszonych do Krajowego Planu Inwestycyjnego, wiąże się z przydziałem bezpłatnych jednostek uprawniających do emisji CO₂, jednak w przypadku braku realizacji tych inwestycji uniemożliwiona jest też zdolność do skorzystania z bezpłatnego przydziału.

11.10. Kurs walutowy euro/złoty, poziom stóp procentowych

Pomimo faktu, że Grupa prowadzi swoją działalność na terytorium Polski, gdzie ponosi koszty i osiąga przychody w złotych, jest kilka istotnych czynników uzależniających wyniki finansowe od kursu walutowego euro/złoty oraz poziomu stóp procentowych WIBOR i EURIBOR. Do najistotniejszych zaliczyć należy:

- znacząca część zadłużenia (tj. kredyt konsorcjalny zaciągnięty przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o.) jest denominowana w euro, co powoduje, że deprecjacja wartości złotego w stosunku do euro ma negatywny wpływ na wyniki finansowe, ponieważ zwiększa koszty finansowania w złotych związane z zadłużeniem w obcej walucie, natomiast deprecjacja wartości euro w stosunku do złotego ma pozytywny wpływ na wyniki finansowe, ponieważ obniża koszty finansowania w złotych związane z zadłużeniem w obcej walucie,
- ZE PAK SA oraz Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. korzystają z finansowania dłużnego opartego na zmiennej stopie procentowej,
- transakcje związane z zakupem EUA, które są rozliczane są w euro.

W III kwartale 2016 roku spółki Grupy nie stosowały instrumentów służących ograniczeniu ryzyka wynikającego ze zmian kursów walutowych, z wyjątkiem ZE PAK SA, która zabezpieczyła kurs euro dla części przepływów związanych z zakupem jednostek uprawniających do emisji CO₂. Do zabezpieczenia kursu zastosowano transakcje typu forward z datą rozliczenia w grudniu 2016 roku. Zarządy na bieżąco monitorują sytuację finansową oraz sytuację rynkową, w razie potrzeby mogą podjąć decyzje o konieczności zastosowania instrumentów finansowych zabezpieczających przed ryzykiem kursowym. Zgodnie z Zasadami Zarządzania Ryzykiem przyjętymi w Grupie ZE PAK ewentualne transakcje będą miały charakter zabezpieczenia i będą dopasowane do pozycji zabezpieczanej pod względem wolumenu i daty zapadalności. Decyzja o wyborze instrumentu zabezpieczającego, uwzględniała będzie również: cenę, płynność rynku, prostotę produktu, łatwość wyceny i księgowania oraz elastyczność.

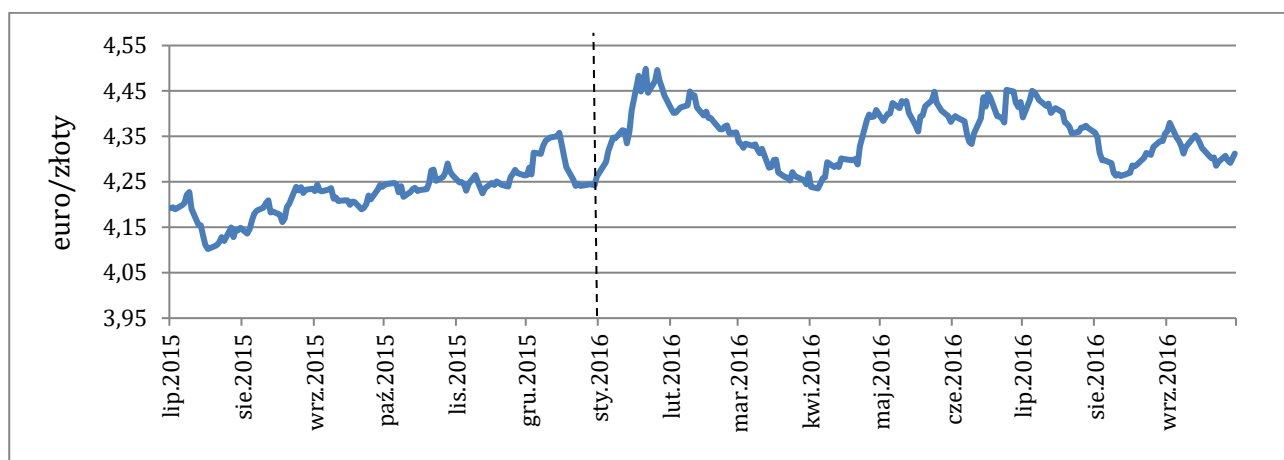
Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych związanych z finansowaniem inwestycji w ZE PAK SA i Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. Grupa korzysta z zobowiązań finansowych, głównie kredytów i pożyczek o oprocentowaniu zmiennym. W celu zminimalizowania ryzyka stopy procentowej, Grupa zawiera kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe), w ramach których zgadza się na wymianę, w określonych odstępach czasu, różnicy między kwotą odsetek naliczonych według stałego i zmiennego oprocentowania od uzgodnionej kwoty głównej. Transakcje te mają na celu zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań finansowych i dotyczą kredytu konsorcjalnego Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. opartego na zmiennej stopie EURIBOR. Do zabezpieczenia wykorzystano instrumenty typu IRS.

W trzecim kwartale doszło do umocnienia złotego względem euro z poziomu bliskiego 4,45 euro/złoty w początku lipca do poziomu bliskiego 4,25. Jednak we wrześniu kurs urósł o kilka groszy, kończąc kwartał na poziomie 4,31. Wydaje się, że największe znaczenie dla relacji obu walut będzie miała dalsza polityka Europejskiego Banku Centralnego dotycząca stóp procentowych i sposobu dalszego kształtu programów mających wspierać płynność na rynkach obligacji

a z drugiej strony oczekiwania co do reakcji NBP na kształtowanie się wskaźników inflacji oraz dyscyplina w zakresie polityki fiskalnej w Polsce.

Wykres 12: Kurs średni euro/złoty

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabel kursów średnich NBP